

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om skydd för miljön i Antarktis och om ändring av strafflagen samt till godkännande av vissa bestämmelser i miljöskyddsprotokollet till Antarktisfördraget

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om skydd för miljön i Antarktis samt att strafflagen ändras.

Lagen om skydd för miljön i Antarktis innehåller de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det miljöskyddsprotokoll till Antarktisfördraget som uppsattes i Madrid den 4 oktober 1991 samt i protokollbilagorna I — V. I lagen regleras både finländarnas verksamhet i Antarktis och annan verksamhet som organiseras i Finland eller riktar sig från Finland till Antarktis. Lagen innehåller bl.a. stadganden om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, tillståndsförfarandet, naturskyddet, avfallet och avfallshanteringen samt förhindrandet av havsföroreningar som förorsakas av fartyg.

De straffstadganden som baserar sig på

protokollsbestämmelserna och i vilka straffhotet består av fängelse tas huvudsakligen in i strafflagen.

I propositionen föreslås också att riksdagen godkänner de bestämmelser i miljöskyddsprotokollet till Antarktisfördraget och i protokollbilagorna I—V som kräver riksdagens samtycke.

Syftet med propositionen är att allsidigt skydda miljön i Antarktis samt de därav beroende och därmed sammanhängande ekosystemen.

Lagarna avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Protokollet träder i kraft 30 dagar efter att samtliga 26 stater som den dag protokollet antogs var konsultativa parter i Antarktisfördraget har ratificerat eller godkänt det.

INNEHÅLLSFÖRTEKNING

	Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläge	3
2.1. Lagstiftning och praxis	3
2.2. Antarktisk fördragssystem	3
2.3. Madridprotokollet	4
2.4. Den på Madridprotokollet baserade lagstiftningen i vissa stater	5
2.5. Bedömning av nuläget	5
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	5
3.1. Mål	5
3.2. Medel och de viktigaste förslagen	6
4. Propositionens verkningar	6
4.1. Ekonomiska verkningar	6
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	6
4.3. Miljöeffekter	6
5. Beredningen av propositionen	7
5.1. Protokollsförhandlingar	7
5.2. Beredningen av propositionen i Finland	7
DETALJMOTIVERING	8
1. Lagförslagen och protokollet	8
1.1. Lag om skydd för miljön i Antarktis	8
1.2. Strafflagen	23
1.3. Miljöskyddsprotokollet till Antarktiskfördraget	24
2. Närmare stadganden och bestämmelser	29
3. Ikraftträdande	29
4. Behovet av riksdagens samtycke	29
LAGFÖRSLAGEN	30
1. Lag om skydd för miljön i Antarktis	30
2. Lag om ändring av strafflagen	37
Bilaga 1. Miljöskyddsprotokollet till Antarktiskfördraget	38
Bilaga 2. Utkast till förordning om skydd för miljön i Antarktis	96

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Naturen i Antarktis är enastående. Omkring 98 % av kontinenten är täckt av i genomsnitt 2 000 meter tjock inlandsis. På kontinenten förekommer liv bara på de smala kustremsorna, där man påträffar olika fåglar och sälar samt mossor och lavar. Det omkringliggande havsområdet är täckt av is under större delen av året. De talrika fågel- och sälarterna tillbringar ofta hela sitt liv på isflaken. Produktionen av alger i havet förser kräftdjur, bläckfiskar och andra planktonätare med föda, och dessa blir i sin tur uppätta av pingviner, albatrosser, alkekungar, sälar och valar. På grund av kylan bryts främmande ämnen, såsom olja, ner ytterst långsamt i området.

Till skydd för miljön i Antarktis samt därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem antog de parter som ingått Antarktisdördraget (FördrS 31/84) i Madrid den 4 oktober 1991 ett miljöskyddsprotokoll till fördraget, nedan Madridprotokollet. I protokollet utses Antarktis till naturskyddsområde, ägnat åt fred och vetenskap.

I propositionen föreslås att Madridprotokollet godkänns och att de stadganden som protokollet förutsätter utfärdas.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

Utgångspunkten är att Finlands miljöskyddslagstiftning är tillämplig enbart på verksamhet inom Finlands territorium. Så förhåller det sig t.ex. med avfallslagen (1072/93), lagen om naturskydd (71/23) och lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/94). Från en lagstiftning med nationella utgångspunkter går det för det mesta inte att härleda stadganden som lämpar sig för skyddet av Antarktis. Endast havsskyddslagen (1415/94) och lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg (300/79), nedan fartygsavfallslagen, är tillämplig på havsskydd också inom Antarktisdördragets område.

Finlands hittillsvarande verksamhet i Antarktis har i huvudsak reglerats genom Antarktisdördraget. För fördragets närmare innehåll redogörs i underpunkt 2.2.

Finland inrättade forskningsstationen *Aboa* på Drottning Mauds land år 1988. Finländska forskare har utfört bl.a. geologisk grundforskning i *Aboas* omgivning. Vid stationen finns också en automatisk väderstation som är i bruk året om.

Finland har bedrivit forskningssamarbete särskilt med Sverige och Norge. Länderna har också kommit överens om att turvis ordna gemensamma transporter till Antarktis. Forskningssamarbete har dessutom bedrivits med andra länder. Exempelvis har ozonlodningar på Argentinas station *Marambio* utförts tillsammans med Argentina sedan 1988.

Havsforskningsinstitutets fartyg *R/V Aranda* styrde sin första forskningsexpedition till Weddells hav under säsongen 1989—90. Fartyget besökte området på nytt i början av 1996. Forskningsprogrammet innehöll fysikalisk och kemisk havsforskning samt havsgeologi och isforskning.

För planeringen av Finlands verksamhet i Antarktis svarar polardelegationen, som består av representanter för olika ministerier, finansärer, forskningsinstitut och företag. Handels- och industriministeriet har stått för den huvudsakliga finansieringen.

2.2. Antarktis fördragssystem

Storbritannien var den första stat som gjorde anspråk på ett territorium i Antarktis. Året var 1908. Efter det har under 1923—1943 också Argentina, Australien, Chile, Frankrike, Norge och Nya Zeeland gjort anspråk på territorier. Anspråken motiverades närmast med historiska skäl och geografisk närhet. Sovjetunionen och Förenta Staterna godkände inte de territoriella anspråken och avhöll sig från att ställa egna territoriella anspråk.

År 1958 kallade Förenta Staterna de stater som deltagit i det internationella geofysiska året till förhandlingar om ett fördrag om Antarktis. Resultatet av förhandlingarna var att Antarktisdördraget ingicks 1959.

De tre främsta principerna i Antarktisdördraget är demilitarisering av Antarktis (artikel I), reglering av det vetenskapliga forskningsarbetet i Antarktis och tryggnad av forskningens frihet (artiklarna II och III) samt nedfrysning av de territoriella anspråk

ken på Antarktis (artikel IV). Fördraget gäller området söder om 60° sydlig bredd.

Enligt artikel XIII stycke 1 i Antarktisfördraget kan varje stat som är medlem av Förenta Nationerna (FN) ansluta sig till fördraget. Beslutanderätten vid de årliga mötena kan dock utövas enbart av de s.k. konsultativa parterna. De övriga parterna kan delta i mötena som observatörer. Uppdelningen i konsultativa och övriga parter baserar sig på den i fördraget givna rätten att utse en representant till det konsultativa möte som avses i artikel IX.

Med konsultativa parter avses både fördragets ursprungliga signatärstater samt de stater som efter att ha tillträtt fördraget har visat intresse för Antarktis genom att där bedriva betydande vetenskaplig forskning, upprätta en vetenskaplig station i området eller sända vetenskapliga expeditioner dit. År 1995 var antalet konsultativa parter 26, medan de övriga parterna var 16 stycken.

Utöver Antarktisfördraget har staterna ingått separata avtal som hänför sig till fördraget. Det första avtalet av denna typ ingicks 1972, då en konvention om bevarande av sälarna i Antarktis antogs. Därefter ingicks 1980 konventionen om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis (FördrS 64/89).

Miljöskyddsprotokollet till Antarktisfördraget uppsattes i Madrid den 4 oktober 1991. Vidare godkändes i Bonn den 17 oktober 1991 bilaga V till protokollet genom en rekommendation (XVI-10). För protokollets innehåll redogörs närmare längre fram.

Till Antarktis fördragssystem anses ofta höra också de åtgärder (measures) som godkännts och trätt i kraft i enlighet med artikel IX stycke 1 och 4 i Antarktisfördraget. Dessa har ända till det konsultativa mötet i Söul 1995 i huvudsak benämnts rekommendationer (recommendations).

För att utreda beslutsgången vid de konsultativa mötena fattade de konsultativa parterna vid mötet i Söul beslut 1 (1995), enligt vilket de konsultativa parterna kan godkänna antingen åtgärder (measures), beslut (decisions) eller resolutioner (resolutions). Åtgärderna konstaterades avse uttryckligen sådana åtgärder som avses i artikel IX i Antarktisfördraget och är juridiskt bindande för parterna, förutsatt att alla konsultativa parter har godkänt dem. Besluten gäller däremot interna organisationsfrågor i samband med mötena och träder i kraft omedelbart eller

vid en tidpunkt som bestäms i beslutet. Resolutionerna definierades som uppmaningar.

De konsultativa parterna har följt en praxis enligt vilken godkännandet av åtgärder skall meddelas via diplomatkanaler till Förenta Staternas regering, som utgör depositarie för Antarktisfördraget.

Av de 45 åtgärder som har godkänts sedan Finland blev konsultativ part gäller flera stycken miljöskyddet. Den viktigaste av dessa är ovan nämnda rekommendation XVI—10. Dessutom blir innehållet i följande miljöskyddsåtgärder beaktat genom att protokollet godkänns: XV-1, XV-3, XV-4, XV-5, XV-6, XV-7, XV-8, XV-9, XV-10, XV-11, XV-12, XV-13, XV-17, XVI-2, XVI-3, XVI-4, XVI-5, XVI-6, XVI-7, XVI-8, XVI-9, XVI-11, XVII-2, XVII-3, XIX-1, XIX-2, XIX-3, XIX-4 och XIX-5. Efter att protokollet och dess bilagor I—V har godkänts är avsikten att underrätta depositarien om godkännandet av dessa åtgärder.

Godkännandet och ikraftträdandet av andra åtgärder av de konsultativa parterna än de ovan nämnda utreds separat.

2.3. Madridprotokollet

Syftet med Madridprotokollet är att allsidigt skydda miljön i Antarktis samt därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem. Genom protokollet utses Antarktis till naturskyddsområde tillägnat fred och vetenskap.

Genom protokollet förbjuds all sådan verksamhet avseende mineraltillgångar som inte utgör vetenskaplig forskning. Förbudet är i kraft 50 år från protokollets ikraftträdande, varefter en konsultativ part i Antarktisfördraget kan begära att en konferens hålls för att undersöka hur protokollet fungerat. Om det vid en översynskonferens föreslås att förbudet mot verksamhet avseende mineraltillgångarna ändras, skall i samband med ändringarna överenskommas bl.a. om under vilka omständigheter verksamheten kan godkännas.

Genom protokollet bestäms om bedömningen av miljökonsekvenserna av den verksamhet som skall genomföras i Antarktisfördragets område och upprättas en miljöskyddskommitté som skall främja protokollets tillämpning och utföra de uppgifter som Antarktisfördragets konsultativa möten ålägger den.

Bilagorna till protokollet gäller skiljeförfarandet, miljökonsekvensbedömningen, bevarandet av faunan och florán i Antarktis, kvittblivningen av avfall och avfallshanteringen, förhindrandet av havsföroreningar samt skyddet och regleringen av områden. Bilagorna utgör en oskiljaktig del av protokollet.

Enligt protokollsbestämmelserna om tvistlösning kan parterna skriftligen underrätta depositarien om att de för vissa tvister angående tolkningen och tillämpningen av protokollet väljer antingen Internationella domstolen, en skiljedomstol som med stöd av protokollet tillsätts för avgörande av en enskild tvist eller vardera. En part anses ha godtagit skiljedomstolens behörighet, om den inte uttryckligen har valt enbart Internationella domstolen. Trots ett uttryckligt val av Internationella domstolen skall tvisten avgöras av skiljedomstolen, om den ena av parterna har godtagit enbart dess behörighet. Skiljedomstolens beslut är bindande och kan inte överklagas.

Finland har i enlighet med artikel 36 punkt 2 i Internationella domstolens stadga (FördrS 1/56) erkänt domstolens jurisdiktion *ipso facto* och utan särskild överenskommelse i förhållande till varje stat som åtar sig samma förpliktelse under förutsättning av reciprocitet (utrikesministeriets meddelande som innehåller en förklaring i saken, FördrS 29/58). Detta skall anses vara i kraft också i fråga om de tvister som gäller protokollet.

De stater som hittills har ratificerat eller godkänt protokollet har inte meddelat något val av instans för lösning av tvister, och inte heller Finland har för avsikt att göra det.

2.4. Den på Madridprotokollet baserade lagstiftningen i vissa stater

I Sverige trädde lagen om Antarktis (Lag om Antarktis, 1993:1614) i kraft den 1 april 1994. I lagen har intagits de bestämmelser i Madridprotokollet som förutsätter lagstiftning.

I Norge gavs den 5 maj 1995 en förordning om protokollsbestämmelserna (Forskrift om vern av miljøet i Antarktis, Nr. 408, 1995) som trädde i kraft omedelbart. Förordningen gavs med stöd av 1930 års lag om Antarktis (27.02.1930, nr 3).

I Tyskland stadgades år 1995 en särskild lag för verkställighet av Madridprotokollet (Gesetz zur Ausführung des Umweltschutz-

protokolls vom 4. Oktober 1991 zum Antarktis-Vertrag).

I de nämnda författningarna har intagits de stadganden som Madridprotokollet förutsätter om bl.a. förbjudna åtgärder, förfarandet vid bedömningen av miljökonsekvenser, skyddet för florán och faunan, avfallsbehandlingen, förhindrandet av havsföroreningar som förorsakas av fartyg samt skyddet för särskilda områden.

2.5. Bedömning av nuläget

Finland undertecknade Madridprotokollet den 4 oktober 1991. Protokollet kompletterar Antarktisdördraget, vars bestämmelser inte kan anses vara tillräckliga från miljöskyddssynpunkt. Protokollets innehåll motsvarar den internationella miljöpolitik som Finland bedriver.

Protokollets ikraftträdande förutsätter att alla de 26 stater som var konsultativa parter i Antarktisdördraget vid protokollets godkännande har ratificerat eller godkänt protokollet. Finland bör därmed för sin del främja ikraftträdandet.

Vid en jämförelse av Finlands nuvarande miljöskyddslagstiftning med bestämmelserna i Madridprotokollet kan det konstateras att den gällande lagstiftningen inte innehåller stadganden som syftar till ett allsidigt skydd för miljön i Antarktis.

När behovet av lagstiftning bedöms kan en avgörande betydelse inte tillmätas Finlands nuvarande verksamhet i Antarktis, som är mycket begränsad. Lagstiftningsbehovet kan inte heller bedömas utgående från Finlands direkta nationella miljöskyddsintressen. I stället bör behovet av lagstiftning granskas med avseende på ett ändamålsenligt verkställande av de skyldigheter som följer av Madridprotokollet. Iakttagandet av exempelvis de förbud som protokollet innehåller samt bestämmelserna om förfarandet vid bedömning av miljökonsekvenserna och om tillståndsförfarandet kan tryggas effektivt bara genom stadganden på lagnivå.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1. Mål

Syftet med propositionen är att främja ett allsidigt skydd för miljön i Antarktis samt de därav beroende och därmed sammanhän-

gande ekosystemen genom Madridprotokollet och de lagstiftningsåtgärder det förutsätter

3.2. Medel och de viktigaste förslagen

För att de skyldigheter som följer av protokollet skall kunna fullgöras föreslås att det stiftas en lag om skydd för miljön i Antarktis. I lagen intas huvuddelen av de stadganden som behövs för att protokollet skall träda i kraft. De straffstadganden som grundar sig på protokollsbestämmelserna och där straffet är fängelse föreslås främst bli intagna i strafflagen.

Det föreslås att en separat lag skall skiftas därför att det inte kan anses vara ändamålsenligt att till sektorlagarna inom miljöskyddet foga de stadganden som godkännandet av protokollet förutsätter. Då stadganden om skydd för miljön i Antarktis utfärdas, bör de exceptionella förhållandena i Antarktis beaktas. De nationella miljöskyddslagarna avviker redan till sin utgångspunkt från den reglering som anges i Madridprotokollet, och sektorsystematikan i dem avviker också från protokollsbestämmelserna. Detta kommer fram t.ex. när protokollsbestämmelserna om bedömning av miljökonsekvenser jämförs med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. En miljökonsekvensbedömning skall enligt protokollsbestämmelserna göras för avsevärt mindre projekt än för projekt i Finlands territorium enligt den sistnämnda lagen. Vidare skall man komma ihåg att antalet medborgare och juridiska personer som utövar verksamhet i Antarktis är högst begränsad. Också därför är det ändamålsenligt att de stadganden som Madridprotokollet förutsätter placeras i en separat lag i stället för att sektorlagarna ändras.

Lagens tillämpningsområde begränsar sig dock inte nödvändigtvis enbart till finska medborgare eller till finska juridiska personer, utan den avses gälla också sådana utlänningar som deltar i finländska expeditioners verksamhet. I praktiken deltar många olika staters medborgare i de vetenskapliga expeditionerna. Också av den anledningen är det skäl att i en separat lag placera de stadganden som reglerar verksamheten i Antarktis.

Verkställigheten av protokollet förutsätter att flera stadganden på lagnivå utfärdas. Därför föreslås stadgandena inte bli placerade i en ikraftträdelselag av blandform utan i en separat lag. Också med tanke på de enskilda

medborgarnas rättsliga ställning är det skäl att genom en separat lag stadga om t.ex. olika förbud och straff samt om tillståndstvång för verksamheten och om tillståndsförfarandet.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Propositionen har inga direkta verkningar på den offentliga ekonomin. Visserligen kan det hända att översättning av tillståndsansökningar och konsekvensbeskrivningar till ett av de konsultativa mötenas officiella språk med tanke på den internationella delgivningen medför nya kostnader för miljöministeriet.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Myndighetsuppgifterna i anslutning till det förfarande i fråga om tillstånd och bedömning av miljökonsekvenserna som följer av den föreslagna lagen blir nya uppgifter för miljöministeriet. Antagligen kommer bara några få tillståndsansökningar att lämnas in årligen. Ansökningarna är emellertid omfattande och kräver specialsakkunskap samt anknyter till flera nationella och internationella förfaranden. Skötseln av uppgifterna kan emellertid tryggas genom interna arrangemang inom förvaltningen.

4.3. Miljöeffekter

Propositionen syftar till ett allsidigt skydd för miljön i Antarktis samt därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem. Avsikten är att genom propositionen förbjuda de typer av verksamhet som är farligast med tanke på miljön. Alla andra slag av verksamhet underställs tillståndsförfarande, utom vissa undantag som saknar betydelse med tanke på miljöskyddet.

I propositionen föreslås att en preliminär miljökonsekvensbedömning görs beträffande verksamhet i Antarktis redan när verksamheten har en obetydlig eller övergående effekt på miljön i Antarktis. En fullständig miljökonsekvensbedömning föreslås bli gjord, om verksamheten kommer att ha en varaktig eller mer än obetydlig effekt på miljön i området.

5. Beredningen av propositionen

5.1. Protokollsförhandlingar

De konsultativa parterna inledde år 1982 förhandlingar, på basis av vilka år 1988 ingicks ett fördrag om regleringen av åtgärder som gäller mineraltillgångarna i Antarktis; också Finland undertecknade avtalet. Utgångspunkten för avtalet var ett begränsat nyttjande av mineraltillgångarna i Antarktis, så länge åtgärderna inte föranleder skadliga miljöeffekter. En kort tid efter att avtalet färdigställts stod det dock klart att det inte skulle träda i kraft, eftersom Australien och Frankrike meddelade att de inte ämnade underteckna det. Australien och Frankrike föreslog i stället ett allsidigt miljöskyddsavtal genom vilket Antarktis skulle utses till ett skyddat område och all verksamhet som gäller mineraltillgångarna skulle förbjudas. Initiativet utgjorde startskottet för en process som ledde till att miljöskyddsprotokollet uppsattes i oktober 1991. Finland deltog i förhandlingarna och stödde därvid strävandena att utveckla skyddet för miljön i Antarktis. Finland undertecknade protokollet i Madrid den 4 oktober 1991.

5.2. Beredningen av propositionen i Finland

Utrikesministeriet begärde 1993 och 1995 utlåtanden om frågor som hänför sig till protokollets ikraftträdande. Utlåtanden gavs av sjöfartsstyrelsen, geologiska forskningscentralen, polardelegationen, handels- och industriministeriet, miljöministeriet samt justitieministeriet. I utlåtandena ifrågasattes inte den omständigheten att protokollets godkännande förutsätter riksdagens samtycke. Justitieministeriet poängterade i sitt utlåtande att de stadganden som behövs bör placeras i

en separat lag i stället för i en lag av blandtyp. Polardelegationen och miljöministeriet föreslog att det skulle tillsättas en arbetsgrupp för beredning av den lagstiftning som ikraftträdandet förutsätter.

Miljöministeriet tillsatte den 20 juli 1995 en arbetsgrupp som fick i uppdrag att bereda de lagstiftningsåtgärder som behövs för godkännandet av miljöskyddsprotokollet till Antarktisfördraget. Arbetsgruppen skulle utarbeta ett lagförslag på basis av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen. Vidare skulle arbetsgruppen bereda ett förslag om ikraftträdandet av de åtgärder som hänför sig till miljöskyddet och gäller de konsultativa parterna i Antarktisfördraget. Miljöministeriet, utrikesministeriet, justitieministeriet och handels- och industriministeriet samt havsforskningsinstitutet var företrädare i arbetsgruppen. Arbetsgruppen avlät sitt betänkande den 31 januari 1996.

Den här propositionen baserar sig på nämnda betänkande av den arbetsgrupp som tillsatts av miljöministeriet. Betänkandet var utsänt på remiss i februari och mars 1996. Utlåtanden gavs av utrikesministeriet, justitieministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, trafikministeriet, handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbetsministeriet, geodetiska institutet, geologiska forskningscentralen, Lapplands universitet, centralen för turistfrämjande, sjöfartsstyrelsen, havsforskningsinstitutet, polardelegationen, Finlands Akademi, Finlands miljöcentral, Lapplands miljöcentral, teknologiska utvecklingscentralen, Greenpeace-Finland rf och Finlands Rederiförbund. På basis av utlåtandena har ändringar företagits i det utkast till proposition som ingick i arbetsgruppens betänkande.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslagen och protokollet

1.1. Lag om skydd för miljön i Antarktis

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. *Lagens syfte.* I paragrafen anges lagens syfte. Om detta föreslås bli stadgat utgående från artikel 2 i Madridprotokollet så, att syftet är att allsidigt skydda miljön i Antarktis samt därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem.

2 §. *Tillämpningsområde.* I paragrafen stadgas om lagens tillämpningsområde.

Tillämpningsområdet föreslås bli avgränsat i enlighet med de ärenden som omfattas av Finlands jurisdiktion. Enligt artikel 13 i Madridprotokollet skall varje part vidta lämpliga åtgärder inom sitt kompetensområde för att säkerställa efterlevnad av protokollet. De ärenden som ingår i parternas kompetensområde fastställs i enlighet med allmänna folkrättsliga principer.

I paragrafen föreslås att lagen skall gälla finska medborgare, finska juridiska personer, fartyg och luftfartyg samt, under vissa förutsättningar, utlänningar som deltar i verksamhet som försiggår i Antarktis. Utlänningar bör ha ett sådant samband med Finland som berättigar Finland att utöva sin jurisdiktion i dessa frågor.

En utlänning kan anses ha ett tillräckligt samband med Finland, om han har en stadigvarande boningsort i Finland. En annan motivering i fråga om utsträckandet av lagens tillämpningsområde till utlänningar föreslås vara att dessas verksamhet i Antarktis är förknippad med Finland på något sätt. Enligt 4 punkten skall lagen gälla sådana utländska fysiska personer, juridiska personer, fartyg eller luftfartyg som deltar i sådan verksamhet enligt lagen som ordnas utgående från Finland eller som riktar sig från Finland till Antarktis. Punkten är förenlig med artikel VII stycke 5 punkt a i Antarktisfördraget, enligt vilken varje fördragsslutande part skall meddela de andra fördragsslutande parterna om expeditioner till Antarktis som ordnas inom eller utgår från dess territorium. Paragrafens 4 punkt gäller inte bara vetenskapliga expeditioner utan också alla slag av annan verksamhet. En definition av verksamhetsbegreppet ingår i 3 § 3 punkten.

3 §. *Definitioner.* Paragrafen innehåller de definitioner som ingår i lagen.

I 1 punkten föreslås att med Antarktis skall avses området söder om 60° sydlig bredd i enlighet med artikel VI i Antarktisfördraget och artikel 1 i Madridprotokollet. Den föreslagna definitionen motsvarar i saken definition av begreppet "Antarktisfördragets område" som ingår i artikel 1 i protokollet.

Enligt 2 punkten avses i lagen med protokoll miljöskyddsprotokollet till Antarktisfördraget.

Syftet med lagen är att allsidigt skydda Antarktis. Därför bör lagens tillämpningsområde omfatta all tänkbar verksamhet inom området. Så är det också nödvändigt att i lagen systematiskt hänvisa till verksamheten i Antarktis, i synnerhet i samband med förbud och tillståndsförfaranden.

För att begreppet verksamhet inte skall vara oklart föreslås i 3 punkten en definition. Avsikten är att i definitionen precisera begreppets innebörd genom att stadga att med verksamhet avses forskningsresor och andra resor, underhållstransporter och underhållsåtgärder, vetenskaplig verksamhet, utförande, ändring, rivning eller användning av forskningsstationer och fasta fältläger eller utrustning i anslutning till dem samt annan verksamhet i Antarktis. Definitionen inbegriper såväl egentliga forskningsresor som allehanda turism. Definitionen är inte uttömmande, eftersom verksamhetsbegreppet innefattar också annan verksamhet i Antarktis.

I bilaga II till protokollet ingår bestämmelser om skydd för den flora och fauna som är naturligt förekommande i Antarktis. Artikel 1 i bilagan innehåller flera definitioner som hänför sig till detta. I lagen behöver tas in enbart en definition av uttrycket skadlig störning av organismer som är naturligt förekommande i Antarktis, vilken i 4 punkten föreslås bli formulerad i enlighet med artikel 1 punkt h i bilaga II. Om skydd för naturligt förekommande organismer stadgas närmare i 21 §.

I 5 punkten föreslås att begreppet mineralfyndigheter skall definieras så vidsträckt som möjligt så, att det avser alla oorganiska och icke förnybara naturtillgångar. Definitionen täcker alla möjliga mineraltillgångar i

Antarktis, såsom olja, stenkol, järn, koppar, molybden, nickel, krom, kobolt, uran, guld, silver, platina, grafit, fosfat, kol, tenn, zink och titan. Definitionen av begreppet mineralfyndigheter är således mera vidsträckt än den definition i 2 § gruvlagen (503/65) som gäller gruvmineral.

4 §. *Förbjuden verksamhet.* I paragrafen stadgas om ovillkorliga förbud mot verksamhet i Antarktis.

I 1 mom. 1 punkten föreslås att sprängning av kärnladdningar och placering av radioaktivt avfall i Antarktis skall förbjudas. Förbudet ingår inte i Madridprotokollet utan baserar sig på artikel V i Antarktisdördraget. Förbudets betydelse är dock så central med avseende på den föreslagna lagen att förbudet föreslås bli intaget i lagen. Ett stadgande om förbud möjliggör samtidigt att det stadgas att en överträdelse av förbudet är straffbar.

I 2 punkten förbjuds letande efter samt undersökning och nyttjande av mineralfyndigheter liksom även annan verksamhet som gäller sådana, när det inte är fråga om vetenskaplig verksamhet. Förbudet grundar sig på artikel 7 i protokollet. Det förbud som ingår i protokollet gäller alla slag av verksamhet. För att precisera verksamhetsbegreppet föreslås dock att det i lagen uttryckligen skall nämnas att förbudet utöver nyttjande av mineralfyndigheter också gäller letande efter och undersökning av sådana.

Förbudet mot befattning med mineralfyndigheter gäller dock inte vetenskaplig forskning. Den vetenskapliga forskningens frihet tryggas i artiklarna II och III i Antarktisdördraget. Vetenskaplig forskning som gäller mineralfyndigheter i Antarktis utgör dock enligt 5 § alltid sådan verksamhet som kräver tillstånd. Forskningens eventuella miljöeffekter bör därmed utredas i enlighet med 2 kap., och tillstånd för forskningen bör sökas i enlighet med 3 kap. Sådan forskning sker i rent vetenskapligt syfte. Undersökning av mineraltillgångarna i Antarktis i ekonomiskt vinningssyfte föreslås däremot vara förbjuden, och tillstånd därtill kan inte beviljas.

I 1 mom. 3 punkten stadgas att utsläppande från fartyg i havet av olja, oljehaltiga blandningar, farliga flytande ämnen, toalettavfallsvatten samt fast avfall skall vara förbjudet så, som stadgas i 6 kap. Det är ändamålsenligt att placera förbuden för fartyg i samband med de övriga stadgandena om

fartyg, men för klarhetens skull föreslås en hänvisning till 6 kap. bli intagen i det allmänna förbudsstadgandet.

Enligt artikel 8 stycke 4 i bilaga V till protokollet får historiska platser och minnesmärken som är upptagna på en lista och registrerade inte skadas, flyttas eller förstöras. Ett förbud som motsvarar bestämmelsen föreslås i 1 mom. 4 punkten. Det ministerium som svarar för miljöärenden skall enligt 25 § 4 mom. föra register över historiska platser och minnesmärken.

I 5 punkten föreslås att öppen avfallsförbränning skall förbjudas i Antarktis. Artikel 3 stycke 2 i bilaga III till protokollet tillåter i och för sig öppen avfallsförbränning fram till utgången av säsongen 1998/1999. Av miljöskäl föreslås dock att öppen förbränning skall förbjudas redan tidigare, samtidigt som lagen träder i kraft. Förbudet ändrar inte nuvarande praxis vid Finlands forskningsstation, eftersom öppen avfallsförbränning inte sker vid stationen.

I 2 mom. 1 punkten föreslås på basis av artikel 4 i bilaga II till protokollet att införsel till Antarktis av arter som inte är naturligt förekommande där skall vara förbjuden.

Utgångspunkten är alltså att det är förbjudet att införa alla främmande organismer till Antarktis. Förbudet gäller emellertid inte livsmedel, köksväxter och laboratorieorganismer, om vilkas införsel stadgas särskilt i 23 §. Levande djur skall emellertid inte anses utgöra livsmedel i denna bemärkelse. Enligt 23 § skall införsel av köksväxter och laboratorieorganismer kräva tillstånd. Vidare stadgas i paragrafen om försiktighetsåtgärder med avseende på införsel av livsmedel.

Införsel av främmande arter till området kan äventyra de naturligt förekommande arternas existens. Med arter avses alla arter av organismer, dvs. djur, växter, svampar, urdjur och primitiva encelliga organismer. Att 1 punkten utsträcks till mikroorganismer anses vara ändamålsenligt, eftersom artikel 4 stycke 6 i bilaga II till protokollet förutsätter försiktighetsåtgärder för att förhindra att mikroorganismer kommer in i området. I praktiken kan främmande bakterier ta sig in i Antarktis också via människor. Trots att bakterierna i sig är organismer, avses i punkten i fråga om införsel av mikroorganismer uttryckligen sådan införsel som skulle ha gått att förhindra genom ändamålsenliga försiktighetsåtgärder.

I 2 mom. 2 punkten förbjuds införsel av

osteriliserad jord till Antarktis. Osteriliserad jord kan innehålla mikroorganismer som är främmande för området. Därför är avsikten med förbudet att förebygga att sådana kommer in i Antarktis.

I 2 mom. 3 punkten föreslås ett fullmaktsstadgande med stöd av vilket det genom förordning är möjligt att förbjuda införsel av vissa produkter till Antarktis. Genom förordning förbjuds åtminstone i enlighet med artikel 7 i bilaga III till protokollet införsel till Antarktis av polyklorerade bifenyler samt kulor och spån av polystyren. Beträffande produktförbuden föreslås bli stadgat genom förordning, därför att de konsultativa parterna i fortsättningen sannolikt godkänner nya produktimportförbud. De nya importförbuden kan då placeras i förordningen, och det blir inte nödvändigt att ändra lagen.

5 §. *Verksamhet för vilken krävs tillstånd.* I paragrafen föreslås bli stadgat att tillstånd krävs för sådan verksamhet i Antarktis som inte är förbjuden enligt 4 §. Av informationsskäl konstateras i paragrafen dessutom att tillstånd behövs också för sådan införsel till Antarktis av främmande arter som avses i 23 §. Denna verksamhet sker nämligen huvudsakligen utanför Antarktis och har Antarktis som slutligt mål. I 6 § stadgas dock om situationer där tillstånd inte behöver sökas.

Avsikten med att stadga att alla typer av verksamhet, utom de förbjudna, omfattas av kravet på tillstånd är att säkerställa att protokollsbestämmelserna iakttas. Eftersom tillståndstvånget gäller alla slag av verksamhet i Antarktis, förutsätter också vetenskaplig forskning som gäller mineralfyndigheter alltid ett uttryckligt tillstånd, enligt 4 § 2 punkten.

Om tillståndsmyndighetens tillståndsprövning stadgas både allmänt och särskilt. De allmänna villkor för beviljande av tillstånd som anges i 16 § avses bli tillämpade på all verksamhet som kräver tillstånd. Vidare ingår särskilda villkor för beviljande av tillstånd i 4 kap., som gäller naturskydd, och i 25 §, som gäller särskilt skyddade områden.

6 §. *Undantag från skyldigheten att söka tillstånd.* I paragrafen föreslås bli stadgat om exceptionella situationer där tillstånd enligt lagen inte behövs. I 1 punkten föreslås för undvikande av situationer med dubbelt tillstånd att inget tillstånd behövs, om ett gällande tillstånd som den behöriga myndigheten i en annan part i protokollet har beviljat

finns för verksamheten. Vetenskapliga expeditioner till Antarktis, där forskare från flera olika stater som är parter i protokollet ingår, förekommer ofta. Om en person som omfattas av lagens tillämpningsområde har fått tillstånd av den behöriga myndigheten i någon annan stat som är part, är det inte längre ändamålsenligt att ålägga honom att ansöka om ett nytt tillstånd i Finland.

Ett annat undantag som föreslås också med hänvisning till artikel VI i Antarktisdraget är att tillstånd inte skall behövas för fartyg att färdas genom det havsområde som hör till Antarktis, om fartygets destinationssort inte är belägen i Antarktis. Undantaget befriar dock inte vederbörande från stadgandena om fartygsverksamhet i 6 kap. Eftersom det är fråga om ett undantagsstadgande, skall detta tolkas synnerligen snävt. Meningen med undantaget är att i synnerhet trygga att linjetrafiken löper smidigt. Om ett fartyg däremot besöker Antarktis t.ex. för turism, bör tillstånd för verksamheten sökas, eftersom fartygets destinationsort då är belägen i Antarktis och fartygsbesöket i området är sådan verksamhet som motsvarar definitionen i 3 §. I praktiken är undantaget sannolikt inte av någon större betydelse, eftersom finska fartyg för närvarande inte just passerar via Antarktis.

I 3 punkten föreslås att tillstånd inte heller behöver sökas för verksamhet som avses i konventionen om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis. Undantaget är förenligt med artikel 5 i protokollet. Med undantaget avses enbart sådan verksamhet som avses i den nämnda konventionen. Sådana typer av verksamhet som konventionen inte reglerar förutsätter alltså med stöd av 5 § tillstånd.

7 §. *Tillståndsmyndighet.* I paragrafen föreslås att det ministerium som svarar för miljöärenden är den tillståndsmyndighet som avses i lagen.

2 kap. Miljökonsekvensbedömning

8 §. *Preliminär miljökonsekvensbedömning.* I paragrafen stadgas att en preliminär miljökonsekvensbedömning skall göras, om verksamheten kan komma att få en övergående eller obetydlig effekt på miljön i Antarktis. Tröskeln för den preliminära miljökonsekvensbedömningen är alltså i enlighet med kraven i protokollet låg jämfört med t.ex. stadgandena i lagen om förfarandet vid

miljökonsekvensbedömning. Nämda lag och förordningen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (792/94) förutsätter miljökonsekvensbedömning bara vid stora projekt med betydande skadliga miljökonsekvenser. Nästan all verksamhet i Antarktis kan anses ha en obetydlig och övergående effekt.

I den föreslagna lagen är miljökonsekvensbedömningen bunden vid tillståndsförfarandet, eftersom miljökonsekvensbedömningen alltid företas i samband med tillståndsförfarandet. Den som ansvarar för verksamheten skall utreda konsekvenserna och utarbeta konsekvensbeskrivningen, alldeles som i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Utan tillståndsförfarandet skulle inget särskilt miljökonsekvensbedömningsförfarande finnas. Av detta följer att ingen miljökonsekvensbedömning enligt den föreslagna lagen behöver göras i fråga om de typer av verksamhet enligt 6 § i den föreslagna lagen som är befriade från kravet på tillstånd. Utgångspunkten för all annan verksamhet i Antarktis är en preliminär miljökonsekvensbedömning. Också leverans av varor e.dyl. till området förutsätter en miljökonsekvensbedömning.

En fullständig miljökonsekvensbedömning, om vilken stadgas i 9 §, förutsätter inte nödvändigtvis att den som planerar en verksamhet först skall företa en preliminär miljökonsekvensbedömning, utan han kan utföra en fullständig miljökonsekvensbedömning direkt. Å andra sidan kan en preliminär miljökonsekvensbedömning visa att miljökonsekvenserna bör bedömas fullständigt innan tillstånd beviljas. Myndigheten kan då kräva att sökanden kompletterar sin ansökan så, att den innehåller en fullständig miljökonsekvensbedömning. Genom förordning stadgas närmare om de krav på innehållet i en preliminär miljökonsekvensbedömning som ingår i artikel 2 i bilaga I till protokollet och om uppgörandet av en sådan bedömning.

9 §. *Fullständig miljökonsekvensbedömning.* Om det på basis av en preliminär miljökonsekvensbedömning eller annars kan antas att verksamheten kan komma att få mer än en obetydlig eller övergående effekt på miljön i Antarktis, skall den som ansvarar för verksamheten företa en fullständig miljökonsekvensbedömning. Protokollet definierar inte närmare när verksamheten kan anses ha mer än en obetydlig eller övergående effekt på miljön i Antarktis.

En fullständig miljökonsekvensbedömning förutsätter enligt bilaga I till protokollet internationell delgivning och internationellt hörande, om vilket stadgas i 12 §. Tillstånd för verksamhet som förutsätter en fullständig miljökonsekvensbedömning kan inte beviljas förrän de i protokollet reserverade tidsfristerna för internationellt hörande har gått till ända. En konsekvensbeskrivning som gäller en fullständig miljökonsekvensbedömning eller utkastet till en sådan konsekvensbeskrivning skall lämnas in till ministeriet 150 dagar före följande konsultativa möte. Om denna tidsfrist stadgas genom förordning. Med anledning av de tidsfrister som skall reserveras för parternas och för det konsultativa mötets eventuella kommentarer åtgår till tillståndsförfarandet en tämligen lång tid när det gäller projekt som förutsätter en fullständig miljökonsekvensbedömning. Därför bör fullständiga miljökonsekvensbedömningar utföras närmast i samband med projekt som är av bestående karaktär eller har avsevärda miljökonsekvenser. Sådana projekt är särskilt uppförandet av permanenta baser och fältläger samt fasta anordningar i samband med dem eller upprättandet av permanenta underhållsrutter. Också verksamhet som avses i 4 kap. kan, beroende på omfattningen, förutsätta en fullständig miljökonsekvensbedömning. För annan verksamhet som enligt lagen kräver tillstånd skulle tillstånd kunna beviljas också efter en preliminär miljökonsekvensbedömning, om verksamheten har obetydlig eller övergående effekt.

10 §. *Tidpunkt för bedömningen.* I den föreslagna lagen hänger miljökonsekvensbedömningen nära samman med tillståndsförfarandet. Miljökonsekvensbedömningsförfarandet föregår tillståndsförfarandet och miljökonsekvensbedömningen skall alltid företas innan tillstånd enligt den föreslagna lagen beviljas. Avsikten är att den som planerar en verksamhet skall utföra en preliminär eller fullständig miljökonsekvensbedömning i enlighet med lagen och till sin ansökan om tillstånd foga de handlingar som bedömningen resulterat i; dessa utgör konsekvensbeskrivningen. Inget separat beslut fattas med anledning av konsekvensbeskrivningen, utan den godkänns indirekt i samband med tillståndsbeslutet.

Det internationella hörande som en fullständig miljökonsekvensbedömning förutsätter (utlåtanden av det konsultativa mötet och parterna) förutsätter att ett utkast till miljö-

konsekvensbedömning fogas redan till ansökan för att den internationella behandlingen skall kunna ske medan tillståndsförfarandet pågår.

I den föreslagna lagen är miljökonsekvensbedömningen således inte en förutsättning för ansökan om tillstånd, utan miljökonsekvensbedömningen skall innan tillståndet beviljas ha företagits på ett sätt som tillfredsställer myndigheten. Ansökan om tillstånd kan därmed tas upp till behandling, även om miljökonsekvensbedömningen inte enligt myndigheten eller sökanden är helt slutförd när ansökan lämnas in. Sökanden kan komplettera miljökonsekvensbedömningen medan ansökan om tillstånd behandlas. Detta kan ske på eget eller tillståndsmyndighetens initiativ. Tillståndet visar alltså att konsekvensbeskrivningen är tillräcklig från myndigheternas synpunkt.

Avsikten med att ansökningsskedet inte förutsätter en helt slutförd miljökonsekvensbedömning är att öka flexibiliteten och samtidigt att inte i onödan förläga tidsfristerna, som också i övrigt är långa till följd av kraven i protokollet. Det är främst vetenskapsmän eller andra sakkunniga som i eller utgående från Finland bedriver verksamhet som riktar sig till Antarktis, varvid också förfarandet vid miljökonsekvensbedömning utgör en dialog och en överläggning mellan den som planerar verksamheten och ministeriet. I en sådan situation är det inte skäl att anstränga förfarandet genom formella krav. På så sätt når man det slutresultat som är bäst med tanke på miljön, myndigheterna och sökanden.

11 §. *Konsekvensbeskrivning.* Konsekvensbeskrivningen utgör miljökonsekvensbedömningens slutresultat, och i den beskrivs och utvärderas verksamhetens effekter på miljön. Konsekvensbeskrivningen är en skriftlig handling där bedömningsresultaten samlas.

Den slutliga konsekvensbeskrivningen skall alltid utgöra en bilaga till tillståndsbeslutet. Genom förordning stadgas om innehållet i konsekvensbeskrivningen i fråga om både preliminära och fullständiga miljökonsekvensbedömningar.

12 §. *Hörande med anledning av konsekvensbeskrivningen.* Det ministerium som svarar för miljöärenden skall inbegära behövliga utlåtanden om konsekvensbeskrivningen eller om utkastet därtill. Ministeriet kan vid behov inbegära utlåtande om conse-

kvensbeskrivningen eller om utkastet därtill också av utländska myndigheter och sakkunniginstanser. Ministeriet är alltså inte skyldigt att inbegära utlåtanden utan kan pröva om sådana skall inbegäras. En begäran om utlåtande om en konsekvensbeskrivning kan vid behov kombineras med att ett utlåtande om tillståndsansökan begärs.

I de utlåtanden om miljökonsekvensbedömningar som inbegärs skall hänsyn tas till protokollsbestämmelserna om internationellt hörande. Enligt den föreslagna lagen skall ministeriet alltid bereda det möte som avses i artikel IX i Antarktiskfördraget och parterna i protokollet tillfälle att kommentera konsekvensbeskrivningen eller utkastet därtill i samband med en fullständig miljökonsekvensbedömning. En konsekvensbeskrivning eller det utkast därtill som i enlighet med 14 § har fogats till ansökan om tillstånd delges parterna och det konsultativa mötet. Det konsultativa mötet delges konsekvensbeskrivningen eller utkastet därtill via den miljöskyddskommitté som avses i artikel 11 i protokollet. Det konsultativa mötet behandlar ärendet utgående från kommitténs utlåtande.

I situationer där internationellt hörande förutsätts skall för kommentarerna reserveras de tidsfrister om 90 och 120 dygn som föreskrivs i artikel 3 stycke 3 och 4 i bilaga I till protokollet, och tillstånd kan inte beviljas förrän tidsfristerna har löpt ut. Om detta stadgas i 17 § och i förordningen. Konsekvensbeskrivningen skall i dessa fall lämnas in 150 dagar före följande konsultativa möte. På så sätt hinner ministeriet vid behov låta översätta de handlingar som lämnats in till ett av det konsultativa mötets officiella språk. Enligt 3 § språklagen (148/22) har finska medborgare rätt att använda finska eller svenska i egen sak när det gäller statliga myndigheter. I praktiken behövs översättning inte nödvändigtvis, eftersom sökanden sannolikt redan ursprungligen avfattar handlingarna på engelska, som är ett av de konsultativa mötenas officiella språk. Detta är ändamålsenligt därför att medborgare som hör hemma i olika stater ofta deltar i expeditionerna.

I praktiken sköter utrikesministeriet via diplomatkanaler den internationella delgivningen, till parterna och till den miljöskyddskommitté som upprättats genom protokollet samt den vägen till det konsultativa mötet, av de konsekvensbeskrivningar som lämnats

in till det för miljöärenden ansvariga ministeriet.

Den öppenhetsprincip som förvaltningen betonar har beaktats i lagförslaget så, att ministeriet skall bereda fysiska personer samt sådana sammanslutningar och stiftelser, vilkas huvudsyfte enligt stadgarna är att främja miljöskyddet, tillfälle att uttala sig om konsekvensbeskrivningen.

13 §. *Framläggande av konsekvensbeskrivningen.* En konsekvensbeskrivning som fogats till ansökan om tillstånd, eller utkastet till en sådan konsekvensbeskrivning, skall enligt förslaget finnas till påseende i ministeriets registratorskontor under minst 90 dagar från mottagandet. Protokollet bestämmer ingen minimitid, men i lagförslaget har man stannat för 90 dagar i enlighet med minimtiden för internationellt hörande. För parternas behandling av en fullständig miljökonsekvensbedömning skall minst denna tid reserveras, och ärendet kan inte avgöras förrän tidsfristen har löpt till ända. Samma tid kan på goda grunder reserveras också för framläggandet. Också en konsekvensbeskrivning eller ett utkast därtill som utgör en preliminär miljökonsekvensbedömning skall hållas till påseende under samma tid om 90 dagar. De slutliga konsekvensbeskrivningarnas offentlighet genomförs på basis av stadgandena i 19 §, som gäller offentlighet för tillståndsbeslutet och de därtill anslutna handlingarna.

Enligt förslaget är det inte nödvändigt att i offentligheten informera om en miljökonsekvensbedömning t.ex. genom kungörelse i dagstidningar eller på motsvarande sätt. Inom miljöförvaltningen informeras aktivt om olika projekt och verksamheter på regional eller lokal nivå. Ministeriet har inte motsvarande kungörelseskyldigheter, och det är inte ekonomiskt rationellt att inrätta sådana enbart med tanke på de frågor som avses i den föreslagna lagen. Regionala eller lokala kungörelser är åter inte meningsfulla på grund av ärendets karaktär. Eftersom det är fråga om speciell verksamhet kan man anta att de som är intresserade får kännedom om saken då konsekvensbeskrivningar och utkast därtill läggs fram.

Vad som i 1 mom. stadgas om framläggande tillämpas också på sådana konsekvensbeskrivningar eller utkast till konsekvensbeskrivningar som lämnats in till de övriga parterna i protokollet för att sedan delges bl.a. Finland.

3 kap. Tillståndsförfarande

14 §. *Ansökan om tillstånd.* Den som planerar en verksamhet skall till ansökan om tillstånd foga en sådan utredning över verksamheten som behövs med tanke på tillståndsprövningen. Genom förordning stadgas närmare om innehållet i ansökan.

Om en verksamhet förutsätter en preliminär eller fullständig miljökonsekvensbedömning, skall till ansökan om tillstånd fogas en konsekvensbeskrivning enligt 2 kap. eller ett utkast därtill. Verksamhetens väsentligaste miljöeffekter skall framgå av utkastet. Utkastet skall vara sådant att parterna och det konsultativa mötet på denna grund på ett meningsfullt sätt kan behandla frågan och uttala sig om den. Detta förutsätter av utkastet en viss exakthet och ett tillräckligt uttömmande innehåll. Vid behov kan sökanden ombes komplettera sin ansökan till denna del.

15 §. *Hörande med anledning av ansökan om tillstånd.* Tillståndsmyndigheten, dvs. det ministerium som svarar för miljöärenden, skall utan dröjsmål inbegära de utlåtanden som behövs för att avgöra ett ärende. På samma sätt som vid miljökonsekvensbedömningen har ministeriet inte heller i detta fall någon ovillkorlig skyldighet att inbegära utlåtande av någon viss myndighet, utan kan enligt prövning vid behov inbegära utlåtande av den instans den finner ändamålsenlig. Ministeriet kan vid behov också inbegära utlåtande av utländska myndigheter och sakkunniginstanser, vilket med anledning av situationens exceptionella karaktär uttryckligen nämns i lagen. Om den i protokollet förutsatta möjligheten för det konsultativa mötet att avge utlåtande stadgas särskilt i 17 §.

16 §. *Allmänna villkor för beviljande av tillstånd.* Villkoren för beviljande av tillstånd uppdelas i allmänna och särskilda. De allmänna villkoren avses bli tillämpade på all verksamhet som kräver tillstånd. Särskilda villkor ingår i lagens 4 kap., som gäller naturskydd, och i 25 §, som gäller särskilt skyddade områden. De allmänna villkoren baserar sig på de principer angående miljö som nämns i artikel 3 stycke 2 punkt b i protokollet. Enligt dem får tillstånd för verksamhet som avses i lagen inte beviljas, om verksamheten kan leda till

1) skadliga effekter på klimatet eller väderleksförhållandena i Antarktis,

2) betydande skadliga effekter på luft- eller vattenkvaliteten i Antarktis,

3) betydande förändringar i atmosfären eller den terrestra, akvatiska, glaciala eller marina miljön i Antarktis,

4) skadliga förändringar i fråga om utbredning, antal eller produktivitet hos arter eller populationer i Antarktis,

5) fara för hotade arter eller populationer i Antarktis,

6) försämring av tillståndet hos områden som är av biologisk, vetenskaplig, historisk eller estetisk betydelse eller av betydelse som vildmark, eller

7) annan härmed jämförbar betydande olägenhet för miljön i Antarktis samt för därav beroende och därmed sammanhörande ekosystem.

Förutsättningarna för beviljande av tillstånd bedöms genom rättsprövning. Om de allmänna villkoren för beviljande av tillstånd inte uppfylls, kan tillstånd alltså inte beviljas. Å andra sidan innebär rättsprövningen att tillstånd skall beviljas, om villkoren för beviljande av tillstånd uppfylls. De projekt och den färdsel som avses i 4 kap., vilket gäller naturskydd, samt verksamhet i de särskilt skyddade områden som avses i 25 § förutsätter också att de särskilda villkor för beviljande av tillstånd som följer stadgandena uppfylls.

17 §. *Beviljande av tillstånd och internationell behandling av konsekvensbeskrivningen.* Utkastet till en konsekvensbeskrivning som kan leda till en fullständig miljökonsekvensbedömning skall enligt artikel 3 stycke 3 och stycke 4 i bilaga I till protokollet ges till parterna för kommentarer och i tillämpliga delar via miljöskyddskommittén till det konsultativa mötet för granskning. Enligt stycke 5 i samma artikel får ett slutligt beslut för genomförande av en föreslagen åtgärd inte fattas, om inte det konsultativa mötet har haft tillfälle att granska ett utkast till konsekvensbeskrivning.

Det konsultativa mötet behandlar frågan på basis av ett utlåtande som miljöskyddskommittén har givit. För att trygga en tillräcklig tidsfrist under vilken uppgifter kan lämnas till det konsultativa mötet kommer i förordningen att stadgas att konsekvensbeskrivningen eller utkastet därtill skall lämnas in till ministeriet senast 150 dagar före följande konsultativa möte. Uppgifterna till kommittén skall enligt artikel 3 stycke 4 i bilaga I till protokollet lämnas in senast 120 dagar

före ett konsultativt möte.

Mötet skall beredas möjlighet till granskning i projekt som förutsätter en fullständig miljökonsekvensbedömning. I lagen föreslås därför bli stadgat att om en verksamhet förutsätter en fullständig miljökonsekvensbedömning, får tillstånd inte beviljas förrän ett konsultativt möte har haft tillfälle att behandla den till ansökan om tillstånd fogade konsekvensbeskrivningen eller utkastet därtill. Mötet behandlar ärendet på basis av de handlingar som har bifogats ansökan om tillstånd. Även om en miljökonsekvensbedömning t.ex. kompletteras medan tillståndsbehandlingen pågår, behöver de slutliga handlingarna inte delges det konsultativa mötet separat. De slutliga konsekvensbeskrivningarna skall enligt artikel 3 stycke 6 i bilaga I till protokollet dock skickas ut till de andra parterna. Om detta stadgas i den föreslagna lagens 19 § 2 mom. Om framläggande i Finland av de slutliga handlingarna stadgas i 19 § 1 mom.

Hur det konsultativa mötet skall beredas granskningsmöjlighet begränsas i lagen så, att om inget konsultativt möte arrangeras inom 15 månader från att konsekvensbeskrivningen har delgivits miljöskyddskommittén, behöver mötet inte beredas tillfälle att avge ett utlåtande. Begränsningen motsvarar artikel 3 stycke 5 i bilaga I till protokollet. Tillståndshavaren kan kontrollera tidpunkten för nästa konsultativa möte genom att kontakta antingen miljö- eller utrikesministeriet.

18 §. *Tillståndsbeslut.* I tillståndsbeslutet intas de bestämmelser som behövs till skydd för miljön i Antarktis. Bestämmelserna i tillståndet kan gälla exempelvis sättet att genomföra verksamheten, verksamhetens varaktighet, antalet arter som får insamlas eller någon motsvarande omständighet.

I beslutet om tillstånd skall den verksamhet som beviljats tillstånd specificeras, likaså tidpunkten, platsen och den som genomför verksamheten. Av tillståndsbeslutet skall framgå hur miljökonsekvensbedömningen enligt 2 kap. har beaktats vid tillståndsprövningen. Tillståndsbeslutet ges efter anslag och anses ha kommit till kännedom när det har givits. Beslutet skickas till sökanden för kännedom, vilket är typiskt för miljöärendena. Vidare skall beslutet skickas för kännedom till de inhemska och utländska myndigheter som avgivit utlåtande i ärendet.

Till tillståndsbeslutet fogas de slutliga re-

sultaten av miljökonsekvensbedömningen i sin helhet. Till tillsåndsbeslutet skall också fogas en besväransvisning enligt 14 § förvaltningsprocesslagen (586/96).

19 §. *Framläggande av tillståndsbeslut och därtill hörande handlingar samt internationell delgivning.* Enligt artikel 3 stycke 6 i bilaga I till protokollet skall resultaten av en slutlig fullständig miljökonsekvensbedömning, meddelande om beslut som hänför sig till denna (såsom tillståndsbeslutet) och en bedömning av de förutsedda effekternas betydelse i förhållande till den föreslagna verksamhetens fördelar delas ut till samtliga parter, vilka skall göra dem offentligt tillgängliga. Finland skall offentliggöra de slutliga resultaten av fullständiga miljökonsekvensbedömningar som andra parter har sänt till Finland och de beslut som hänför sig till dem liksom även en bedömning av för- och nackdelarna samt sända de i Finland behandlade slutliga konsekvensbeskrivningarna till de andra parterna för kännedom. Den skyldighet att göra handlingarna offentligt tillgängliga som protokollet förutsätter föreslås i lagen bli fullgjord genom att de läggs fram, om vilket stadgas i 19 § 1 mom. I det skede då ansökan om tillstånd görs gäller framläggandet konsekvensbeskrivningen med stöd av 13 §, och efter att tillståndet har beviljats gäller det det slutliga tillståndsbeslutet jämte därtill hörande handlingar på grundval av 19 §. Också den slutliga konsekvensbeskrivningen utgör en bilagehandling.

Protokollet innehåller inte bestämmelser enligt vilka varje part skall offentliggöra de tillstånd den själv har behandlat och beviljat eller de slutliga konsekvensbeskrivningar som hänför sig till dem. Om de skyldigheter som följer av protokollet tolkades bokstavligen, skulle de innebära att Finland måste offentliggöra de slutliga konsekvensbeskrivningar som t.ex. de svenska myndigheterna har godkänt och de tillståndsbeslut som hänför sig till dem, men inte de tillstånd som beviljats i Finland och sådana slutliga konsekvensbeskrivningar som hänför sig till dem. De skulle visserligen vara offentliga med stöd av lagen om allmänna handlingars offentlighet (83/51). Det finns inga grunder för att försätta tillstånd som beviljats i Finland och beslut som hänför sig till dem i en med tanke på offentligheten sämre ställning än de tillstånd och tillhörande beslut som andra stater utfärdar, utan framläggandet bör uttryckligen gälla just inhemska beslut.

I lagen föreslås därmed bli stadgat om framläggande av tillståndsbeslut och de handlingar som ansluter sig till det, såsom den slutliga konsekvensbeskrivningen. Tillståndsbeslutet och de handlingar som ansluter sig till det skall enligt förslaget läggas fram i ministeriets registratorskontor. Framläggandet skall ske minst 60 dagar innan åtgärden i Antarktis vidtas. Tidsfristskravet grundar sig på artikel 3 stycke 6 i bilaga I till protokollet.

Enligt paragrafens 2 mom. skall Finland delge de andra parterna de lagakraftvunna tillståndsbesluten och de handlingar som ansluter sig till dem. Också i detta fall — såsom beträffande miljökonsekvensbedömningen — svarar ministeriet för att handlingarna översätts till ett av det konsultativa mötets officiella språk.

Skyldigheten att hålla handlingar till påseende gäller på basis av paragrafens 3 mom. inhemska och utländska tillståndsbeslut jämte bilagor på samma sätt. Utländska handlingar översätts dock inte till finska genom ministeriets försorg.

De skyldigheter som stadgas i denna paragraf gäller endast beviljade tillstånd, däremot inte nekande tillståndsbeslut.

20 §. *Ändring och återkallande av tillståndsbeslut.* I paragrafen stadgas om ändring och återkallande av tillståndsbeslut samt om förutsättningarna för detta.

Enligt 1 mom. kan ett tillståndsbeslut eller en bestämmelse i det ändras efter att tillståndet har beviljats. Ett tillstånd kan också återkallas på ansökan av tillståndshavaren eller på tjänstens vägnar. I det fall att tillståndshavaren själv ansöker om ändring av tillståndsbeslutet eller om återkallande av det är det inte ändamålsenligt att avgörandet av frågan är kopplad till särskilda villkor. Därför föreslås inte i paragrafen bli intaget några särskilda villkor för ändring eller återkallande av ett tillstånd som sker på initiativ av tillståndshavaren. I 2 och 3 mom. stadgas däremot under vilka förutsättningar tillståndsbeslutet kan ändras eller återkallas på tjänstens vägnar.

De förutsättningar för ändring som ingår i det föreslagna 2 mom. motsvarar den linje som har följts i vår miljölagstiftning. Ministeriet kan enligt detta mom. på eget initiativ ändra tillståndsbeslutet eller bestämmelserna i det, om

1) omständigheterna har förändrats väsentligt efter att tillståndet beviljats,

2) grunderna för beviljande av tillstånd och för angivande av tillståndsbestämmelser senare konstateras ha varit på annat sätt väsentligt annorlunda än vad som förutsattes då tillståndet beviljades, eller

3) det är nödvändigt för att verkställa tillräckligt specificerade bestämmelser som följer av Finlands internationella förpliktelser.

Enligt det föreslagna 3 mom. kan ministeriet på tjänstens vägnar återkalla ett tillstånd, om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter som har inverkat väsentligt på förutsättningarna för beviljande av tillstånd, eller om tillståndsbestämmelserna har överträtts så, att verksamheten i fråga åsamkar väsentlig fara eller olägenhet för människors hälsa eller för miljön i Antarktis.

Ändring av tillståndsvillkoren är det främsta alternativet till att tillståndet återkallas. Återkallande av tillstånd under giltighetstiden kommer i fråga bara när sökanden har handlat klandervärt. Å andra sidan förutsätts inte uppsåtligt syfte eller grov oaktsamhet vid lämnandet av oriktiga uppgifter, utan tillståndet kan återkallas också när de oriktiga uppgifterna har lämnats i redligt syfte.

4 kap. Naturskydd

21 §. *Skydd för naturligt förekommande organismer.* I paragrafen stadgas om skydd för organismer som är naturligt förekommande i Antarktis så, att insamling och skadlig störning av naturligt förekommande organismer kräver tillstånd och så, att särskilda villkor för beviljande av tillstånd stadgas i fråga om dem. De djur, växter och ryggradslösa djur som nämns i definitionerna i artikel 1 i bilaga II till protokollet har i förslaget ersatts med det allmänna uttrycket organismer. Enligt förslaget krävs tillstånd för att döda, skada, fånga, hantera eller offra däggdjur eller fåglar som är naturligt förekommande i Antarktis samt för skadlig störning av växter eller ryggradslösa djur och andra organismer som är naturligt förekommande i Antarktis. Begreppet skadlig störning definieras separat i 3 §. Dödande, skadande, infångande, hantering och offrande är insamling enligt artikel 1 punkt g i bilaga II till protokollet. För klarhetens skull föreslås de olika formerna eller sätten av insamling bli utskrivna i lagen.

I artikel 3 stycke 2 i bilaga II till protokollet bestäms om de syften för vilka insamling eller skadlig störning kan komma i fråga. På

basis av dem kan tillstånd för en åtgärd som avser insamling eller skadlig störning beviljas, enligt förslaget, enbart då det är fråga om

1) användning av exemplar för vetenskaplig verksamhet,

2) tillhandahållande av exemplar för museer, djurgårdar, botaniska trädgårdar eller motsvarande institutioner eller ändamål, eller

3) andra vetenskapliga åtgärder, uppförande av anordningar som sådana åtgärder förutsätter eller vidtagande av förberedelser med avseende på en oundviklig konsekvens av verksamheten.

Ett sådant vetenskapligt ändamål som avses i första punkten bör inte tolkas alltför snävt. Vetenskaplig forskning som syftar till att leda till en kommersiellt gångbar uppfinning e.dyl. kan uppfylla kravet på vetenskapligt ändamål (jfr insamling av arter som är föremål för särskilt skydd "för ett nödvändigt vetenskapligt ändamål").

Sådana djurgårdar, museer, botaniska trädgårdar eller motsvarande institutioner eller ändamål som avses i andra punkten är närmast institutioner som upprätthålls av det allmänna. Utökandet av samlingarna vid djurgårdar som är privata och eftersträvar kommersiell vinst är inte sådant tillhandahållande av exemplar som avses här.

I lagen föreslås bli stadgat om särskilda villkor för beviljande av tillstånd för insamling och skadlig störning. De särskilda villkoren grundar sig på artikel 3 stycke 3 i bilaga II. Förutom de särskilda villkoren tillämpas de allmänna villkoren för beviljande av tillstånd enligt 16 §.

Enligt de särskilda villkoren för beviljande av tillstånd skall ministeriet bevilja tillstånd efter att ha förvässat sig om att

1) däggdjur, fåglar eller växter som är naturligt förekommande i Antarktis inte insamlas i större antal än vad som är absolut nödvändigt med tanke på det ändamål om vilket stadgas i 2 mom.,

2) endast små mängder däggdjur eller fåglar som är naturligt förekommande i Antarktis dödas och att naturligt förekommande däggdjur eller fåglar från lokala populationer inte dödas i större utsträckning än vad som normalt kan ersättas med naturlig reproduktion under en reproduktionssäsong, när också annan tillåten insamling beaktas,

3) arternas mångfald liksom livsmiljöer som är nödvändiga för deras fortlevnad samt balansen i ekosystemen inom Antarktis upp-

rätthålls, samt att

4) dödandet, skadandet, infångandet, hanteringen eller ofredandet av däggdjur eller fåglar som är naturligt förekommande i Antarktis sker så, att djuren åsamkas minsta möjliga smärta och lidande.

Första punkten innehåller ett s.k. növdighetskriterium. Enligt det skall insamlingen begränsas till ett nödvändigt antal exemplar.

Andra punkten begränsar insamlingsmängden som en helhet och i fråga om de lokala populationerna. Insamling som gäller ett stort antal är härmed inte alls möjlig. Insamlingen skall dessutom företas så, att ingen enskild lokal population beskattas mera än vad som kan ersättas genom naturlig reproduktion under en reproduktionssäsong. På så sätt kan man förhindra att populationerna minskar.

Tredje punkten styr insamlingen till sådana områden som är av liten betydelse för arternas bevarande och för balansen i ekosystemen. De från denna synpunkt allra viktigaste populationerna skall lämnas helt i fred.

Fjärde punkten innehåller ett krav på minimering av lidande och smärta.

Utgångspunkten är att det är den som ansöker om tillstånd som skall föra fram de omständigheter som nämns i detta lagrum. Han skall med hjälp av sin miljökonsekvensbedömning kunna visa ministeriet att den planerade verksamheten uppfyller kraven i lagrummet. Å andra sidan kan tillståndsmyndigheten vid behov kräva att sökanden kompletterar antingen miljökonsekvensbedömningen eller ansökan om tillstånd i övrigt för att ministeriet skall kunna förvissa sig om att de särskilda villkoren för beviljande av tillstånd föreligger.

22 §. *Speciellt skyddade arter.* I paragrafen stadgas om arter som omfattas av speciellt skydd och om de särskilda villkoren för att tillstånd till insamling av dem skall beviljas. De arter som är föremål för speciellt skydd uppräknas i underbilaga A till bilaga II i protokollet. Sådana är alla arter av pälssäl och rossäl. Om de speciellt skyddade arterna föreslås bli stadgat genom förordning. Ett fullmaktstadgande som avser detta bör tas in i lagen. Insamlingen av de arter som uppräknas i förordningen regleras noggrannare än insamlingen av andra naturligt förekommande arter.

Tillstånd att skada, fånga, hantera eller ofreda organismer av speciellt skyddade ar-

ter kan enligt förslaget beviljas endast om åtgärden

1) vidtas med avseende på ett nödvändigt vetenskapligt ändamål,

2) inte kommer att äventyra artens eller den lokala populationens överlevnad eller återhämtning, och

3) genomförs så, att djuret åsamkas minsta möjliga smärta och lidande.

Sådan insamling för ett vetenskapligt ändamål som avses i 2 mom. 1 punkten bör tolkas snävare än ändamål enligt 21 §. Vetenskaplig verksamhet som eftersträvar kommersiell vinst kan inte utgöra ett nödvändigt vetenskapligt ändamål.

Paragrafens 3 mom. stadgar om ytterligare förutsättningar i fall då tillstånd söks för att döda en organism som hör till en speciellt skyddad art. Enligt momentet kan tillstånd, utöver under de förutsättningar om vilka stadgas i 2 mom., beviljas enbart om det inte kan anses ändamålsenligt att nyttja någon annan teknik än sådan som leder till döden. Momentet hänvisar speciellt till nedövning och användning av sådana andra tekniker som inte leder till döden i åtgärder som gäller speciellt skyddade arter.

23 §. *Införsel av främmande arter.* I paragrafen stadgas om införsel till Antarktis av arter som inte förekommer naturligt där, om vilket föreskrivs i artikel 4 i bilaga II till protokollet. I artikelns 1 stycke förbjuds sådan införsel av främmande djur- och växtarter till Antarktis som sker utan tillstånd. I artikelns 2 stycke förbjuds i synnerhet hundar och påbjuds att hundarna i området skall avlägsnas före den 1 april 1994. Lagens 4 § innehåller ett förbud mot införsel till Antarktis av arter som inte är naturligt förekommande där. Förbudet omfattar också hundar.

Enligt artikel 4 stycke 3 i bilaga II till protokollet kan tillstånd endast beviljas för införsel till Antarktis av de djur som nämns i underbilaga B till bilagan. Tillstånd kan därmed beviljas bara för införsel av köksväxter och laboratorieorganismer. Som laboratorieorganismer räknas enligt underbilaga B virus, bakterier, jästsvampar och svampar. I lagen föreslås därmed, utöver importförbudet i 4 §, bli stadgat att tillstånd krävs för införsel till Antarktis av köksväxter och laboratorieorganismer.

I tillståndet skall myndigheten

1) specificera de arter som får införas och, om möjligt, antalet individer som införs samt vid behov ålder och kön, samt

2) föreskriva om försiktighetsåtgärder för att förhindra rymning eller kontakt med den naturligt förekommande florán och faunan.

Det är möjligt att utan tillstånd införa döda djur och delar av dem till Antarktis för att användas som livsmedel. Införseln av livsmedel förutsätter att livsmedlen förvaras och hanteras under kontrollerade förhållanden och att det avfall som uppstår behandlas i enlighet med den föreslagna lagen och de krav som stadgas eller föreskrivs med stöd av den. Genom detta hänvisas i synnerhet till 5 kap. i den lag som gäller avfall och avfallshantering och till de krav som stadgats och bestämts med stöd av den. Fjäderfán skall besiktigas i förväg. Delarna av dem skall besiktigas i förväg för upptäckande av tecken på de sjukdomar som uppräknas i underbilaga C till bilaga II, såsom Newcastle-sjukan, tuberkulos och jästsvampsinfektion. Levande djur skall inte betraktas som föda.

24 §. *Bortförande och förstöring av främmande arter.* Den föreslagna paragrafens 1 mom. gäller organismer som har införts till området med stöd av ett tillstånd och förpliktar tillståndshavaren att innan tillståndet går ut från Antarktis föra bort de organismer han har införts till Antarktis eller att förstöra dem genom förbränning eller genom någon annan lika effektiv metod. Bortförande är det alternativ som skall tillgripas i första hand. Vid förbränning skall iaktas det förbud mot öppen förbränning som ingår i 4 § samt de krav på avfallsförbränning som stadgats med stöd av 5 kap. Avfallsförbränning är möjlig endast i slutna förhållanden. Ministeriet kan enligt 30 § föreskriva om tekniska krav på förbränningsugnar.

Andra momentet gäller sådana icke naturligt förekommande organismer som har införts till området utan tillstånd. Med detta avses främmande, för miljön i Antarktis farliga organismer som de som ingår i den föreslagna lagens tillämpningsområde påträffas i Antarktis och som har införts till området av någon okänd eller som införaren av någon anledning inte själv kan förstöra eller föra bort från området. Var och en som omfattas av den föreslagna lagens tillämpningsområde är skyldig att omedelbart genom förbränning eller genom någon annan lika effektiv metod förstöra sådana organismer som införts till Antarktis utan tillstånd och som kan utgöra en risk för organismer som är naturligt förekommande i Antarktis eller att från Antarktis föra bort organismer som

utgör en risk. I fråga om organismer som införts utan tillstånd är alternativet i första hand förstöring, eftersom ett åläggande att föra bort organismerna skulle kunna leda till oskäligen skyldigheter för den som infångar ett djur som införts av en okänd, då infångaren i detta fall inte på något som helst sätt skulle ha kunnat förbereda t.ex. transporten. Avsikten med 2 mom. är att garantera att alla icke naturligt förekommande organismer som påträffas i Antarktis och är farliga för miljön i området — oberoende av vem som infört dem eller av om införseln har skett med eller utan tillstånd — behandlas så, att de inte utgör en risk för de naturligt förekommande organismerna. Vid förstöringen av organismer skall stadgandena i 5 kap. beaktas. I protokollet eller bilagorna till det ingår ingen sådan bestämmelse som motsvarar behandlingsskyldigheten enligt 2 mom., men det är förenligt med protokollets mål att den stadgas.

25 §. *Särskilt skyddade områden.* I paragrafen stadgas om särskilt skyddade områden som utses i enlighet med bilaga V till protokollet. Inom ett område i Antarktis som utsetts till särskilt skyddat område skall tillstånd med stöd av 5 § innehas för färdsel eller vidtagande av åtgärder samt för verksamhet över huvud taget. I 25 § stadgas om särskilda villkor för beviljande av tillstånd som gäller särskilt skyddade områden. I särskilt reglerade områden åter iaktas inte de särskilda villkor för beviljande av tillstånd som ingår i 25 §.

Tillstånd till färdsel eller verksamhet inom särskilt skyddade områden beviljas, om verksamheten uppfyller kraven i den skötselplan som i enlighet med bilaga V till protokollet har fastställts för området. Ministeriet skall till beslutet om tillstånd foga de relevanta delarna av skötselplanen för området, i beslutet precisera områdets omfattning och läge samt specificera de tillåtna åtgärderna, tidpunkten och platsen för dem samt tillståndshavaren.

Om ett område som utsetts till särskilt skyddat område saknar en fastställd skötselplan, kan tillstånd till åtgärden beviljas bara för ett nödvändigt vetenskapligt ändamål, om åtgärden inte kan vidtas någon annanstans. Ett nödvändigt vetenskapligt ändamål är här motsvarande som stadgas i 22 § i fråga om särskilt skyddade arter. Verksamhet som syftar till ekonomisk vinning är inte tillåten i särskilt skyddade områden för vilka

ingen skötselplan har fastställts. I områden för vilka en plan har fastställts avgörs möjligheterna att tillåta verksamheten i enlighet med planen.

Tillstånd får enligt 3 mom. inte beviljas, om åtgärden kommer att äventyra det naturliga ekosystemets funktion eller bevarande i området. Det föreslagna 3 mom. är alltså tillämpligt på gamla särskilt skyddade områden som utsetts av konsultativa möten innan protokollet godkänts och som inte alla har en fastställd skötselplan.

Enligt 4 mom. för ministeriet ett register över de särskilt skyddade områdena och de särskilt reglerade områdena samt över de historiska platserna och minnesmärkena i Antarktis. Registret motsvarar listan enligt artikel 8 i bilaga V till protokollet. Sökanden behöver dock hos ministeriet kunna kontrollera uppgifterna om områdena samt platserna och minnesmärkena.

5 kap. Avfall och avfallshantering

26 §. *Allmän omsorgsplikt.* I paragrafen stadgas om en allmän plikt att sörja för avfallshanteringen. Enligt det föreslagna lagrummet skall i all verksamhet i Antarktis ombesörjas att så litet avfall som möjligt uppkommer och att avfallet inte medför fara eller olägenhet för hälsan, miljön eller den vetenskapliga verksamheten. Jämfört med avfallslagen i Finland skall i Antarktis beaktas också avfallens inverkan på möjligheterna att bedriva vetenskaplig forskning, eftersom denna och verksamhet i anslutning därtill är det egentliga användningsändamålet för Antarktis. Omsorgsplikten i Antarktis har därmed ett annat innehåll än i vår nationella avfallslagstiftning. Den vetenskapliga verksamheten kan nämligen äventyras också av avfall som är ofarligt eller oskadligt för hälsan eller miljön, vilket måste beaktas vid planeringen av avfallshanteringen i Antarktis.

27 §. *Avfallshanteringen i Antarktis.* Avfallsproducenten skall enligt 1 mom. föra bort, i övrigt behandla eller lagra det avfall han har producerat i Antarktis och ordna planeringen och genomförandet av avfallshanteringen så, som stadgas genom förordning och så, som bestäms i de planer för avfallshantering som avses i 28 §. I förordningen fastställs åtgärdernas företrädesordning. I förordningen uppräknas det avfall som alltid skall föras bort från Antarktis.

Bortförelskyldigheten gäller i första hand avfallsproducenten. För avfallet ansvarar också innehavaren, som svarar för avfallet t.ex. om producenten av ett eller annat skäl inte kan identifieras. I det fall att avfallet inte förs bort från Antarktis, skall det behandlas i Antarktis. I 3 § 11 punkten avfallslagen avses med behandling av avfall verksamhet vars syfte är att göra avfallet oskadligt eller slutdeponera det. Behandling avser dock i denna lag i praktiken bara att avfallet förbränns, eftersom slutdeponering av avfall som står utanför bortförelskyldigheten enligt protokollet är förbjuden på isfria områden och i sötvatten och eftersom utsläppande av flytande avfall på havsis, is-shelfen eller iskontinenten skall undvikas så långt som möjligt i enlighet med kraven i protokollet. Öppen förbränning förbjuds med stöd av 4 § 5 punkten, så enbart förbränning i förbränningsugn är tillåten. Det ministerium som svarar för miljöärenden kan med stöd av 30 § föreskriva gränsvärden för utsläppen från förbränningsugnar och tekniska krav på ugnarna. Slutdeponering av fast avfall på isfria områden eller i sötvatten är förbjuden, enligt förordningen. Utsläppande av sådant flytande avfall som det enligt förordningen inte är nödvändigt att föra bort från Antarktis samt av toalettavfallsvatten och hushållsavloppsvatten på havsisen och iskontinenten samt på is-shelfen bör undvikas, enligt förordningen. Om fartygsavfall stadgas särskilt i 6 kap.

28 §. *Plan för avfallshantering.* Det ministerium som svarar för miljöärenden fastställer avfallshanteringsplaner för varje permanent bas, arbetsplats och fältläger. I planerna klassificeras avfallet på det sätt om vilket stadgas närmare i förordning.

Avfallshanteringsplanerna granskas och uppdateras vid behov årligen genom beslut av ministeriet. Protokollet förutsätter en årsgranskning. Om avfallshanteringsplanernas innehåll stadgas enligt 2 mom. närmare genom förordning.

Planer för avfallshantering utarbetas enligt 3 mom. också för fartyg destinerade till Antarktis.

29 §. *Bortförande av avfall från Antarktis.* Den allmänna omsorgsplikt som föreslås stadgas i 26 § fullföljs så, att avfallet enligt 27 § i första hand skall föras bort från Antarktis. I förordningen uppräknas dessutom det avfall som alltid skall föras bort från Antarktis. I 29 § stadgas att avfall som förs

bort från Antarktis skall återsändas till Finland. Så gör man i själva verket redan i fråga om avfall som skall bortföras från Finlands forskningsstation.

I 2 mom. utfärdas ett bemyndigande att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om bortförande av avfall också till andra stater. Enligt artikel 1 stycke 4 i bilaga III till protokollet kan avfall föras också till en sådan stat där arrangemang har vidtagits för avfallsförstöring i enlighet med de internationella avtal som gäller detta.

30 §. *Närmare bestämmelser.* I paragrafen bemyndigas det ministerium som svarar för miljöärenden att föreskriva om gränsvärden för orenheter i utsläpp från ugnar avsedda för förbränning av avfall i Antarktis och om tekniska krav på utrustning som används vid rengöring av dessa samt om den övriga avfallsbehandlingen.

6 kap. Förhindrande av havsföroreningar som försakas av fartyg

31 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* Bestämmelserna om havsskydd i bilaga IV till Madridprotokollet baserar sig till stor del på protokollet av år 1978 till 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg (FördrS 51/83), nedan Marpol 73/78-konventionen. Bestämmelserna sammanfaller dock inte helt och hållet. I Finland har de bestämmelser i Marpol 73/78-konventionen som förutsätter lagstiftning tagits in i fartygsavfallslagen och i förordningen om förhindrande av vattnens förorening, försakad av fartyg (635/93), nedan fartygsavfallsförordningen. Den nuvarande lagstiftningen om fartygsavfall uppfyller således redan delvis bestämmelserna i bilaga IV till protokollet.

För att de gällande stadgandena inte skall behöva upprepas föreslås i paragrafen att fartygsavfallslagen och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den skall tillämpas för att förhindra sådana havsföroreningar i Antarktis som orsakas av fartyg, om inte något annat stadgas i 6 kap. I 6 kap. stadgas om de bestämmelser i Madridprotokollet som den nuvarande lagstiftningen om fartygsavfall inte täcker.

32 §. *Förbud mot utsläpp av farliga flytande ämnen.* I paragrafen förbjuds utsläppande i havet från fartyg i Antarktis av farliga flytande ämnen samt kemiska eller andra flytande ämnen som på grund av mängden eller

innehållet är skadliga för den marina miljön. I bakgrunden till paragrafen finns artikel 4 i bilaga IV till Madridprotokollet, som innehåller motsvarande förbud.

Med farliga flytande ämnen avses enligt 1 § 12 punkten i den s.k. fartygsavfallsförordningen ett ämne som, då det hamnar i vattnet, genom att hopa sig i näringskedjan eller på grund av sin giftighet medför skada för livet i havet eller människans hälsa, åstadkommer fällning på havsbotten med kraftig syreåtgång som följd, åstadkommer smakfel i föda som erhålls från havet, eller genom sin beständighet och sina störande egenskaper väsentligt minskar användningen av vattnet eller stränderna för rekreation.

Enligt 12 § fartygsavfallsförordningen är farliga flytande ämnen de ämnen, indelade i kategorierna A, B, C och D, som ingår i den kemikalieförteckning som gäller enligt Marpol 73/78-konventionen. När det är fråga om transport av ett farligt flytande ämne som inte har hänförs till någon av de kategorier som nämns i kategoriseringen, avgör sjöfartsstyrelsen enligt 12 § 2 mom. fartygsavfallsförordningen på ansökan av avlastaren interimistiskt kategoriseringen av ämnet efter att ha hört miljöministeriet.

Med stöd av den föreslagna 31 § är 1 § 12 punkten och 12 § fartygsavfallsförordningen tillämpliga. Dessutom föreslås i 32 § att utsläppsförbudet skall gälla också sådana kemiska eller andra flytande ämnen som på grund av mängden eller innehållet är skadliga för den marina miljön. Bestämmelsen grundar sig på artikel 4 i bilaga IV till Madridprotokollet. Med hjälp av bestämmelsen avses det bli säkerställt att det i havet i Antarktis inte heller släpps ut sådana för den marina miljön skadliga ämnen som enligt Marpol 73/78-konventionen inte har kategoriserats som farliga flytande ämnen. Det avgörande kriteriet för tillämpning av förbudet är ämnets skadliga inverkan på den marina miljön. Exempelvis tvättvatten kan inte anses skadligt enbart på den grund att det innehåller tvättmedel.

33 §. *Fast avfall och toalettavfallsvatten.* Paragrafen innehåller ett fullmaktstadgande, enligt vilket det är förbjudet att från fartyg släppa ut fast avfall och toalettavfallsvatten i havet i Antarktis, så som stadgas genom förordning.

I förordningen intas de stadganden i artiklarna 5 och 6 i bilaga IV till protokollet som avviker från bestämmelserna i 4 och 5

kap. i fartygsavfallsförordningen. Exempelvis kan kvittblivning av matrester i havet i Antarktis tillåtas på ett avstånd av 12 sjömil från närmaste land eller is-shelf, om resterna finfördelas så, att de passerar ett såll med öppningar som inte är större än 25 millimeter. För att så detaljerade stadganden inte skall behöva tas in i lagen föreslås i paragrafen att de placeras i förordningen.

34 §. *Stadganden om fartygs konstruktion och mottagningsanordningar.* I 1 mom. föreslås att ministeriet skall säkerställa att fartyg som deltar i verksamhet i Antarktis har tillräckligt stora tankar för lagring av avfall och ämnen. Ministeriet kan då i förväg säkerställa att fartygen har en sådan konstruktion att de kan följa bestämmelserna i protokollet.

I paragrafen föreslås att ministeriet skall förvisa sig om att bestämmelserna angående konstruktionen i fråga om både finska fartyg och sådana utländska fartyg som deltar i finsk verksamhet följts. Avsikten är att i förordningen stadga att den som söker tillstånd till ansökan skall foga ett utlåtande om fartygets konstruktion. I fråga om finska fartyg ges utlåtandet av sjöfartsstyrelsen, och i fråga om utländska fartyg ges det av behörig utländsk myndighet.

Ministeriet skall säkerställa att fartygen har tillräckligt stora tankar för lagring av oljeslam, oljigt barlastvatten, tankspolvatten samt andra oljehaltiga rester eller blandningar (1 punkten), fast avfall (2 punkten) samt farliga flytande ämnen (3 punkten). Kravet motsvarar bestämmelsen i artikel 9 i bilaga IV till protokollet.

I 2 mom. föreslås ett stadgande om att avfall och ämnen som avses i 1 mom. får tömmas endast i mottagningsanordningar utanför Antarktis. Genom stadgandet vill man säkerställa att avfall inte töms i havet utanför Antarktis.

35 §. *Anteckningar i skeppsdagboken.* Enligt artikel 5 stycke 6 och artikel 6 stycke 2 i bilaga IV till protokollet kan parterna vid behov kräva att journal förs över fast avfall och toalettavfallsvatten. Fartygsavfallslagen och fartygsavfallsförordningen innehåller inte stadganden om förande av journal över sådant avfall.

I paragrafen föreslås att närmare stadganden om journaler över utsläppande i havet av fast avfall och toalettavfallsvatten eller om motsvarande anteckningar i skeppsdagboken skall kunna utfärdas genom förordning.

7 kap. Särskilda stadganden

36 §. *Nödsituationer.* Alla bilagor till protokollet innehåller en bestämmelse enligt vilken bestämmelserna i bilagan inte är tillämpliga på nödsituationer (artikel 7 i bilaga I, artikel 2 i bilaga II, artikel 12 i bilaga III, artikel 7 i bilaga IV och artikel 11 i bilaga V). Nödsituationer berättigar till avvikelser från lagens alla stadganden. Som nödsituation anses att människors liv eller hälsa är i omedelbar fara eller att fartyg, luftfartyg eller värdefull utrustning löper omedelbar risk att förstöras eller skadas. En förutsättning för avvikelser som kan göras i nödsituationer är att underlåtenhet att iaktta den föreslagna lagen eller de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppenbarligen är det enda sättet att avvärja hotet i fråga eller att skadan genom detta förfarande blir så liten som möjligt. I nödsituationer skall förfaras så, att den skadliga effekten på miljön i Antarktis blir så liten som möjligt.

Det ministerium som svarar för miljöärenden skall omedelbart underrättas om nödsituationer som berättigar till avvikelser från lagstadgandena. Om ett finskt fartyg befinner sig i en nödsituation, skall ministeriet omedelbart underrätta också sjöfartsstyrelsen om nödsituationen.

Ministeriet underrättar i enlighet med bestämmelserna i protokollet alla parter i protokollet och den kommitté som avses i artikel 11 i protokollet om åtgärder som vidtagits i nödsituationer.

37 §. *Ändringssökande.* Ändring i tillståndsärenden som ministeriet har avgjort med stöd av den föreslagna lagen och i beslut rörande sådana planer för avfallshantering som avses i 28 § får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvären är till sin natur förvaltningsbesvär och beträffande dem följs förvaltningsprocesslagen. Besvär-rätten tillkommer därmed med stöd av 4 § i den nämnda lagen en sakägare som anser beslutet kränka hans rätt. Besvärstiden är enligt 8 § i nämnda lag 30 dagar från den dag då den som söker ändring fått del av beslutet, nämnda dag oräknad. I detta fall skulle delärendet enligt den föreslagna lagens 18 § ske den dag då beslutet ges.

38 §. *Hänvisningsstadgande.* För klarhetens skull föreslås det att till paragrafen fogas en hänvisning till 34 kap. 6 § och 48 kap. 1 — 4 §§ strafflagen.

I 4 § 1 mom. 1 punkten i den föreslagna lagen förbjuds både sprängning av kärnladdningar och placering av radioaktivt avfall i Antarktis. Om straffet för sprängning av kärnladdningar stadgas i 34 kap. 6 § strafflagen, medan straffstadganden om miljöförstöring som strider mot förbudet beträffande placering av radioaktivt avfall ingår i 48 kap. 1 — 4 §§ strafflagen.

Enligt grundstadgandet i 1 § i sistnämnda kapitel döms för miljöförstöring bl.a. den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i miljön för eller släpper ut eller lämnar ett föremål eller ämne, strålning eller något annat sådant i strid med lag eller med stöd av lag utfärdade stadganden eller utan sådant tillstånd som lagen förutsätter eller i strid med tillståndsvillkoren. I enlighet med hänvisningsstadgandet avses med miljöförstöring som är straffbar med stöd av stadgandena i strafflagen sådan placering av radioaktivt material i Antarktis som förbjuds i 4 § 1 mom. 1 punkten, samt utsläppande i havet från fartyg av avfall eller ämnen i strid med förbudet i 32 eller 33 §§.

39 §. *Olaglig befattning med mineralfyndighet.* I paragrafen stadgas om straff för verksamhet som står i strid med förbudet i 4 § 1 mom. 2 punkten. Med stöd av stadgandet är utgångspunkten den att letande efter samt undersökning och utnyttjande av mineralfyndigheter liksom även annan verksamhet i Antarktis som gäller sådana är förbjuden. Förbudet gäller dock inte vetenskaplig forskningsverksamhet. Uppsåtligt eller grovt oaktsamt förfarande som strider mot förbudet är straffbart.

40 §. *Förseelse gällande skyddet för Antarktis.* I paragrafen stadgas om rekvisitet för förseelse gällande skyddet för Antarktis. Straffbarhet förutsätter att gärningsmannen har handlat uppsåtligt eller av grov oaktsamhet. Som förseelse gällande skyddet för Antarktis kan bestraffas sådan öppen förbränning av avfall som förbjuds i 4 § 1 mom. 5 punkten, i 4 § 2 mom. förbjuden införsel till Antarktis av främmande arter, icke-steril jord eller produkter om vilka stadgas genom förordning, försummelse av den skyldighet att ansöka om tillstånd som anges i 5 §, försummelse av den behandlingsskyldighet som avses i 24 §, försummelse av den allmänna omsorgsplikt i fråga om avfall som avses i 26 §, försummelse av den avfallshanteringsplikt som avses i 27 §, överträdelse av bestämmelsen i 34 § 2 mom. om avfallstöm-

ning, underlåtenhet att iaktta de stadganden som avses i 35 §, överträdelse av det krav på minimering av skadliga effekter som förskrivs i 36 § 2 mom. och genomförande av avfallsförflyttning i strid med 29 §. Det föreslagna straffstadgandet är sekundärt. Om en gärning eller försummelse som motsvarar rekvisitet för förseelse gällande skyddet för Antarktis är straffbar också med stöd av ett sådant stadgande där maximistraffet stadgas vara fängelse, skall det strängare straffstadgandet tillämpas i stället för det stadgande som behandlas här. Det föreslagna stadgandet är därmed inte tillämpligt t.ex. när verksamhet som har bedrivits utan ett lagstadgat tillstånd skall anses vara ett naturskyddsbrott enligt det 3 mom. som föreslås bli fogat till 48 kap. 5 § strafflagen.

41 §. *Behörig domstol.* Med stöd av 10 kap. 21 § 1 mom. rättegångsbalken prövas åtal för ett brott i regel av domstolen på den ort där brottet har begåtts. Enligt 4 mom. prövas åtal för ett brott som har begåtts utanför Finland av domstolen på den ort där den som skall åtalas bor, vistas eller påträffas, om inte något annat stadgas i lag.

En gärning som är straffbar enligt den föreslagna lagen har vanligtvis begåtts i Antarktis. Utan ett uttryckligt stadgande bestäms den finska domstolens behörighet då enligt 10 kap. 21 § 4 mom. rättegångsbalken. Om den åtalade varken bor eller vistas i Finland och inte påträffas här, är ingen finsk domstol behörig. För undvikande av oklarheter och för att säkerställa finska domstolarnas behörighet föreslås bli stadgat att den behöriga domstolen i alla de ärenden som gäller överträdelse av den föreslagna lagen skall vara Helsingfors tingsrätt.

42 §. *Tillsynsmyndighet.* Enligt paragrafen utövar det ministerium som svarar för miljöärenden tillsyn över iakttagandet av denna lag och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

43 §. *Avgifter.* Enligt paragrafen uppbärs för handläggningen av tillståndsansökningar en handläggningsavlopp, och vid bestämning av avgiften tillämpas stadgandena i lagen om grunderna för avgifter till staten. Det är alltså fråga om en offentligtgrättslig prestation enligt denna lag, och ministeriet bestämmer grunderna för den.

44 §. *Ikraftträdelse- och övergångsstadganden.* I 1 mom. föreslås att lagen skall träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. I 2 mom. stadgas att lagen inte

tillämpas på verksamhet som påbörjats före lagens ikraftträdande. Enligt 3 mom. får åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter vidtas innan den träder i kraft.

1.2. Strafflagen

34 kap. Om allmänfarliga brott

6 §. *Kärnladdningsbrott.* I gällande stadgande stadgas att det är straffbart att inneha samt tillverka och spränga kärnladdningar i Finland samt att införa kärnladdningar till Finland. I artikel V i Antarktisdördraget förbjuds atomexplosioner i Antarktis, varmed avses området söder om 60° sydlig bredd. Ett förbud som motsvarar fördragsbestämelsen föreslås bli intaget i 4 § 1 mom. i den föreslagna lagen om skydd för miljön i Antarktis. Eftersom det stadgade straffet för kärnladdningsbrott är fängelse, föreslås straffstadgandet bli intaget i strafflagen i enlighet med målet för den pågående totalreformen av strafflagen. Enligt det nuvarande 2 mom., som blir ett nytt 3 mom., är också försök till kärnladdningsbrott alltid straffbart.

48 kap. Om miljöbrott

5 §. *Naturskyddsbrott.* Enligt 5 § i den föreslagna lagen om skydd för miljön i Antarktis är all verksamhet i Antarktis beroende av tillstånd, utom sådan verksamhet som är helt förbjuden med stöd av 4 § samt de undantag som stadgas i 6 §. Tillstånd skall för det mesta sökas också för införsel av levande djur, växter eller andra organismer till Antarktis. Försummelse av skyldigheten att ansöka om tillstånd är med stöd av 40 § straffbar som förseelse gällande skyddet för Antarktis, för vilken straffpåföljden är böter. Bötesstraff kan dock inte i alla situationer anses vara en tillräckligt sträng påföljd. Enligt förslaget kan straffpåföljden också vara fängelse för en uppsåtlig eller av grov oaktsamhet begången gärning som förorsakar naturligt förekommande organismer i Antarktis skada.

Ett straffstadgande som innehåller hot om fängelse föreslås bli fogat till den paragraf i strafflagen som gäller naturskyddsbrott. Till stadgandet fogas ett nytt 3 mom., med stöd av vilket för naturskyddsbrott döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har förorsakat organismer som är naturligt före-

kommande i Antarktis skada genom att överträda det i 4 § 2 mom. i den föreslagna lagen om skydd för miljön i Antarktis avsedda införselförbudet eller genom att förfara så som avses i 21 § 1 mom., 23 § 1 mom. eller 25 § 1 mom. utan i lagen avsett tillstånd eller i strid med tillståndsvillkoren i ett tillstånd som beviljats.

I 4 § 2 mom. i den föreslagna lagen om skydd för miljön i Antarktis förbjuds införsel till Antarktis av främmande arter, ickesteril jord och produkter om vilka stadgas genom förordning. Enligt 23 § 1 mom. skall tillstånd finnas för införsel av köksväxter och laboratedjur. I 21 § 1 mom. stadgas att det krävs tillstånd för att döda, skada, fånga, hantera eller ofreda däggdjur eller fåglar som är naturligt förekommande i Antarktis samt för i 3 § 4 mom. definierad skadlig störning av däggdjur, fåglar, växter och ryggradslösa djur. I 25 § 1 mom. stadgas om tillståndsvång för färdsel och för vidtagande av åtgärder i ett område i Antarktis som utsetts till särskilt skyddat område.

Uppfyllandet av rekvisitet för naturskyddsbrott förutsätter att gärningen har föranlett skada för organismer som är naturligt förekommande i Antarktis, varmed avses alla däggdjur, fåglar, växter och ryggradslösa djur som ingår i ekosystemet. Exempelvis är färdsel i ett särskilt skyddat område i Antarktis därmed inte straffbar som naturskyddsbrott, om gärningen inte har åsamkat sådan skada som avses i brottsrekvisitet. Gärningen kan emellertid också härvid vara straffbar som förseelse gällande skyddet för Antarktis enligt 40 § i den föreslagna lagen om skydd för miljön i Antarktis.

Enligt gällande 48 kap. 5 § 3 mom. betraktas som naturskyddsbrott inte en gärning som med avseende på naturskyddet är av ringa betydelse. Detta stadgande, som föreslås bli ett nytt 4 mom., är tillämpligt också på gärningar som begåtts i Antarktis. Vid prövning av vilken betydelse gärningen har haft med avseende på naturskyddet bör det beaktas bland annat huruvida tillstånd för gärningen skulle ha kunnat beviljas, om ett sådant hade sökts. Om tillstånd till gärningen hade beviljats på ansökan, kan gärningens betydelse med avseende på naturskyddet i allmänhet anses vara obetydlig. Den som försummat skyldigheten att ansöka om tillstånd döms till bötesstraff för förseelse gällande skyddet för Antarktis enligt 40 § i den

föreslagna lagen om skydd för miljön i Antarktis.

Med stöd av det nuvarande 4 mom. som blir 5 mom. är försök till uppsåtligt naturskyddsbrott straffbart.

6 §. *Byggnadsskyddsbrott.* Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 3 mom., där straff stadgas för befattning med historiska platser och minnesmärken i Antarktis. Sådana historiska platser och minnesmärken som avses i stadgandet är de platser och minnesmärken som med stöd av artikel 8 i bilaga V till protokollet förts upp på en lista över historiska platser och minnesmärken och som det med stöd av stycke 4 i artikeln är förbjudet att skada, flytta och förstöra. Ett förbudsstadgande som motsvarar protokollsbestämelsen ingår i 4 § 4 mom. i den föreslagna lagen om skydd för miljön i Antarktis. Ett uppsåtligt eller grovt oaktsamt förfarande som strider mot förbudet skall med stöd av det föreslagna stadgandet anses vara ett straffbart byggnadsskyddsbrott.

Med stöd av det nuvarande 3 mom., som blir 4 mom., är försök till ett uppsåtligt byggnadsskyddsbrott straffbart.

1.3. Miljöskyddsprotokollet till Antarktisfördraget

Artikel 1 definierar de begrepp som används i protokollet. Antarktisfördragets område avser det område inom vilket bestämmelserna i Antarktisfördraget är tillämpliga i enlighet med artikel VI i fördraget. Antarktisfördragets konsultativa parter avser de fördragsslutande parter i Antarktisfördraget som har rätt att utse representanter att delta i de möten som avses i artikel IX i fördraget (Antarktisfördragets konsultativa möte).

Artikel 2 åtar sig parterna att allsidigt skydda miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem. Dessutom utses Antarktis till naturskyddsområde som är tillägnat fred och vetenskap.

Artikel 3 fastställs de miljöprinciper som styr all verksamhet i Antarktisfördragets område. Enligt artikeln skall verksamheten i området planeras och bedrivas så att skadliga effekter på miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem begränsas. Dessutom skall verksamheten planeras och bedrivas så att vissa, i *punkt 2 b* uppräknade effekter kan undvikas.

I artikeln förutsätts också att verksamheten planeras och bedrivs på grundval av infor-

mation som är tillräcklig för att på förhand medge en välgrundad bedömning av dess tänkbara effekter på miljön i Antarktis. Vid sådana bedömningar skall hänsyn tas bl.a. till verksamhetens omfattning, till kumulativa effekter av verksamheten samt till säkerheten från miljösynpunkt hos teknologi och metoder. Dessutom skall regelbunden och effektiv övervakning ske för att medge bedömning av effekterna och för att fastställa förutsedda effekter och möjliga oförutsedda effekter av verksamheten.

I *stycke 3* betonas att verksamheten skall planeras och bedrivas på sådant sätt att vetenskaplig forskning ges prioritet och Antarktis värde som ett område för bedrivande av sådan forskning bevaras.

Enligt *stycke 4* i artikel 3 skall verksamhet som kräver förhandsunderrättelse enligt artikel VII stycke 5 i Antarktisfördraget ändras, inhiberas eller upphöra, om den påverkar eller hotar att påverka miljön i Antarktis i strid med miljöprinciperna.

Artikel 4 konstateras att avsikten med protokollet är att komplettera Antarktisfördraget men att inte ändra det. Protokollet befriar inte heller parterna från rättigheter eller skyldigheter som tillkommer dem enligt andra gällande internationella instrument inom Antarktis fördragssystem.

Artikel 5 fastställs att parterna skall samråda och samarbeta med de fördragsslutande parterna i andra gällande internationella instrument inom Antarktis fördragssystem och med deras respektive institutioner i syfte att säkerställa att målsättningarna och principerna i dessa instrument verkställs effektivt och konflikter undviks.

Artikel 6 gäller samarbetet mellan parterna. Parterna skall samarbeta vid planeringen och bedrivandet av verksamhet i Antarktisfördragets område. Varje part sträva efter att främja sådana samarbetsprogram som gäller skyddet av miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem samt att tillhandahålla information och stöd för övriga parter.

Parterna skall också sträva efter att samråda med varandra angående val av plats för framtida stationer och andra anläggningar för att undvika kumulativa effekter orsakade av att de i alltför hög grad koncentrerats till en viss plats. Vidare skall parterna, om så är lämpligt, företa gemensamma expeditioner och dela användningen av stationer och andra anläggningar. Dessutom uppmanas parter-

na att utföra de åtgärder som överenskomms vid Antarktisfördragets konsultativa möten.

I *stycke 3* i artikeln åläggs parterna att samarbeta med de parter som utövar jurisdiktion i områden som gränsar till Antarktisfördragets område. Genom samarbetet strävar man efter att säkerställa att verksamhet som bedrivs i fördragsområdet inte har skadliga effekter på miljön i dessa områden.

I *artikel 7* förbjuds all annan verksamhet avseende mineralresurser än vetenskaplig forskning.

Artikel 8 gäller miljökonsekvensbedömning. I *stycke 1* indelas föreslagna verksamheter i tre olika grupper enligt påverkan på miljön: mindre än en obetydlig eller övergående påverkan, obetydlig eller övergående påverkan och mer än obetydlig eller övergående påverkan.

Enligt *stycke 2* skall bedömningsförfaranden tillämpas vid planeringsprocesser som leder fram till beslut om den verksamhet som bedrivs i Antarktisfördragets område i enlighet med vetenskapliga forskningsprogram, turism och all annan statlig och icke-statlig verksamhet i Antarktisfördragets område för vilken underrättelse på förhand krävs enligt artikel VII 5 i fördraget. Enligt *stycke 3* gäller bedömningsförfarandet också varje förändring i en verksamhet. I de fall då verksamhet planeras gemensamt av mer än en part, skall dessa parter enligt *stycke 4* utse en av dem att samordna förfarandet för miljökonsekvensbedömningar.

Detaljerade regler om miljökonsekvensbedömning anges i bilaga I till protokollet.

Enligt *artikel 9* är bilagorna till protokollet en integrerad del av det. Enligt artikeln kan nya bilagor antas och träda i kraft enligt artikel IX i Antarktisfördraget. Dessutom innehåller artikeln bestämmelser om ändring av bilagorna och om ikraftträdandet av bilagor och ändringar för dem som inte är konsultativa parter i Antarktisfördraget. Bilagorna är föremål för de förfaranden för lösning av tvister som anges i artiklarna 18 till 20.

Enligt *artikel 10* skall Antarktisfördragets konsultativa möten fastställa generella riktlinjer för det allsidiga skyddet av miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem. Mötena skall också vidta åtgärder enligt artikel IX i Antarktisfördraget för genomförande av protokollet. Enligt *stycke 2* skall mötena dessutom granska miljöskyddskommitténs arbete

och beakta dess råd och rekommendationer vid utförandet av sagda uppgifter liksom också de råd som ges av den vetenskapliga kommittén för Antarktisforskning.

I *artikel 11* upprättas en särskild miljöskyddskommitté, vars uppgifter anges i *artikel 12*. Varje part har rätt att utse en representant, som kan åtföljas av experter och rådgivare. Kommittén skall ge råd och rekommendationer till parterna i samband med genomförandet av protokollet och dess bilagor för behandling vid Antarktisfördragets konsultativa möten. Dessutom skall kommittén utföra andra uppgifter som Antarktisfördragets konsultativa möten ålägger den. Kommittén avger rapport om sina sammanträden till dessa möten. Rapporterna skall offentliggöras.

Artikel 13 ålägger parterna att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att protokollet efterlevs. Parterna skall även gå in för att säkerställa att ingen upptar någon verksamhet som strider mot protokollet. Övriga parter skall underrättas om dessa åtgärder. Parterna skall också fästa de övriga parternas uppmärksamhet på verksamhet som enligt partens mening påverkar genomförandet av protokollets målsättningar och principer. Dessutom skall Antarktisfördragets konsultativa möten fästa också sådana stater som inte är parter i protokollet uppmärksamhet på sådan verksamhet som bedrivs av ifrågasvarande stat eller av organ under dess kontroll och som påverkar genomförandet av detta protokolls målsättningar och principer.

Enligt *artikel 14* kan Antarktisfördragets konsultativa parter och konsultativa möten utse observatörer att utföra inspektioner enligt artikel VII i Antarktisfördraget. Parterna skall samarbeta med observatörerna och säkerställa att observatörerna ges möjlighet till inspektioner enligt artikel VII stycke 3 i Antarktisfördraget, liksom tillgång till alla dokument som behövs enligt detta protokoll. Inspektionsrapporter och eventuella kommentarer av de stater som varit föremål för inspektion sänds till samtliga parter och miljöskyddskommittén, behandlas vid påföljande konsultativa möte samt görs därefter allmänt tillgängliga.

Artikel 15 innehåller bestämmelser om parternas beredskap och samarbete i nödsituationer.

Ansvarsfrågorna har inte reglerats i protokollet. Men i *artikel 16* åtar sig parterna att utarbeta regler och förfaranden angående

ansvar för skada till följd av verksamhet som äger rum i Antarktisfördragets område och som omfattas av protokollet. Meningen är att dessa regler och förfaranden skall införas i en eller flera bilagor till protokollet. Detta arbete har inletts år 1993.

Artikel 17 ålägger parterna att årligen inge rapport om de åtgärder som vidtagits för att genomföra protokollet. Rapporterna skall spridas till alla parter och till miljöskyddskommittén, behandlas vid påföljande konsultativa möte och göras allmänt tillgängliga.

Artiklarna 18—20 innehåller bestämmelser om tvistlösning.

Om en tvist uppstår angående tolkningen eller tillämpningen av protokollet skall enligt *artikel 18* parterna i tvisten på begäran av en av dem samråda med varandra i syfte att nå en lösning av tvisten genom fredliga medel som parterna i tvisten kommer överens om.

Artikel 18 gäller alla tvister om tolkningen eller tillämpningen av protokollet. I artiklarna 19 och 20 ingår närmare bestämmelser om förfarandet vid tvister som gäller tolkningen och tillämpningen av artiklarna 7, 8 och 15 och, utom i den utsträckning annat föreskrivs i en bilaga, bestämmelserna i en bilaga samt *artikel 13*, i den mån den hänför sig till dessa artiklar och bestämmelser.

Enligt *artikel 19* kan varje part när som helst genom en skriftlig förklaring meddela depositarien att den för biläggande av ovan nämnda tvister väljer antingen Internationella domstolen eller en skiljedomstol som upprättas med stöd av protokollet eller båda förfarandena. I artikeln betonas skiljedomstolsförfarandet, eftersom en part anses ha godtagit skiljedomstolens behörighet, om ingen förklaring ingivits eller om den inte längre gäller. Om parterna i en tvist inte har godtagit samma metod för tvistlösning eller om båda parter har godtagit båda metoderna, kan tvisten hänskjutas endast till skiljedomstolen, såvida parterna inte kommer överens om annat. Artikeln innehåller också bestämmelser om återkallande eller upphörande av en förklaring samt om verkningarna av dessa åtgärder och av en ny förklaring på pågående behandling av tvister.

Enligt *artikel 20* skall nämnda tvister på begäran av en part i tvisten hänskjutas för avgörande enligt det förfarande som fastställs i *artikel 19* då tolv månader gått efter begäran om samråd enligt *artikel 18*.

Enligt *stycke 2* i *artikel 20* är skiljedomstolen inte behörig att avgöra eller besluta i

någon territoriell fråga inom ramen för Antarktisfördraget. Dessutom konstateras att ingenting i protokollet får tolkas som om det innebär att behörighet överförs till Internationella domstolen eller någon annan domstol, som upprättats för att lösa tvister mellan parter, i syfte att avgöra eller på annat sätt besluta i en fråga inom ramen för *artikel IV* i Antarktisfördraget.

Närmare bestämmelser om upprättandet av skiljedomstolen och om dess verksamhet ingår i det tillägg till protokollet som gäller skiljedom.

Artikel 21 ingår bestämmelser om under-tecknande av protokollet och i *artikel 22* om ratificering, godkännande och anslutning. I *artikel 22* bestäms att ratifikation, godkännande eller anslutning skall utgöra ett villkor för erhållande av konsultativ status i Antarktisfördraget efter det att protokollet trätt i kraft.

Enligt *artikel 23* träder protokollet i kraft den trettionde dagen efter den dag då samtliga stater, som är konsultativa parter i Antarktisfördraget den dag då protokollet antas, har deponerat sitt ratifikations-, godkännande- eller anslutningsinstrument. Efter dagen för protokollets ikraftträdande träder protokollet i kraft i förhållande till en fördragsslutande part i Antarktisfördraget trettio dagar efter det att staten har ratificerat, godkänt eller anslutit sig till protokollet.

Enligt *artikel 24* tillåts inga reservationer till protokollet.

Enligt *artikel 25* kan protokollet, med undantag av vad som sägs i *artikel 9*, bli föremål för ändringar eller tillägg vid vilken tidpunkt som helst genom enhälligt beslut av de konsultativa parterna i Antarktisfördraget. I artikeln ingår också bestämmelser om särskilt förfarande som kan tillämpas när protokollet har varit i kraft i 50 år.

Förbudet mot verksamhet avseende mineralresurser i Antarktis som anges i *artikel 7* i protokollet har härvid en särställning. Det kan inte ändras utan gällande och bindande rättslig reglering, vilken innefattar överenskommelse om godtagande av sådan verksamhet och, om så är fallet, på vilka villkor. Denna reglering skall också skydda alla de staters intressen som avses i *artikel IV* i Antarktisfördraget och tillämpa principerna i denna artikel. Om en ändring eller ett tillägg inte har trätt i kraft inom tre år efter godkännandet, får varje part när som helst där- efter frånträda protokollet. Frånträdan-

träder i kraft två år efter det att depositarien mottagit meddelandet.

I *artikel 26* ingår vissa bestämmelser om notificering, vilka gäller Förenta Staternas regering i dess egenskap av depositarie.

I *artikel 27* anges de autentiska texterna och bestäms att protokollet skall registreras enligt artikel 102 i Förenta Nationernas stadga.

Tillägget om skiljedom

Närmare bestämmelser om skiljedom ingår i ett tillägg till protokollet. Enligt *artikel 2* skall varje part för en lista som upprätthålls av Permanenta skiljedomstolens generalsekreterare utse minst en och högst tre skiljedomare för perioder av fem år.

Enligt *artikel 3* består skiljedomstolen av tre skiljedomare. Enligt *artikel 5* antar skiljedomstolen sina egna procedurregler. Den är behörig också i fråga om eventuella genkärsmål. *Artikel 6* i tillägget innehåller bestämmelser om provisoriska åtgärder och *artikel 7* om intervention. Enligt *artikel 10* skall skiljedomstolen avgöra tvisterna på grundval av protokollets bestämmelser och andra tillämpliga internationella rättsregler som inte är oförenliga med bestämmelserna i protokollet. Skiljedomstolen kan också avgöra en tvist efter rätt och billighet (ex aequo et bono), om parterna i tvisten kommer överens om detta. Enligt *artikel 11* är skiljedomstolens utslag slutgiltigt och bindande för parterna i tvisten och för varje part som varit mellankommande part i förfarandet. Utslaget skall efterkommas omedelbart. Enligt *artikel 12* fattas besluten av en majoritet av skiljedomarna.

Bilaga I

Miljökonsekvensbedömning

Innan verksamheten i Antarktisdokumentets område påbörjas skall enligt *artikel 1* i bilaga I miljöeffekterna bedömas i enlighet med relevanta nationella förfaranden. Om en föreslagen verksamhet har mindre än en obetydlig eller övergående påverkan på miljön, får den igångsättas genast. Om det inte har fastställts att en verksamhet kommer att ha mindre än en obetydlig eller övergående påverkan på miljön eller om inte en fullständig miljökonsekvensbedömning planerats, skall en initial miljökonsekvensbedömning enligt

artikel 2 göras. Den skall innehålla tillräckliga uppgifter för att bedöma huruvida en föreslagen verksamhet kan ha mer än en obetydlig eller övergående påverkan. Om en initial miljökonsekvensbedömning visar att verksamheten inte kommer att ha mer än en obetydlig eller övergående påverkan på miljön, får verksamheten sätta igång under förutsättning att miljöeffekterna övervakas.

Om det fastställs att en föreslagen verksamhet troligen kommer att ha mer än en obetydlig eller övergående påverkan på miljön, skall en fullständig miljökonsekvensbedömning göras. Den skall omfatta i *artikel 3 stycke 2* angivna detaljerade uppgifter, t.ex. en beskrivning av miljötillståndet som tjänar som referens och en bedömning av den föreslagna verksamhetens sannolika direkta effekter med avseende på art, omfattning, varaktighet och intensitet. Utkastet till den fullständiga miljökonsekvensbedömningen skall göras allmänt tillgängligt och det skall skickas ut till samtliga parter och miljöskyddskommittén för kommentarer. Den slutgiltiga fullständiga miljökonsekvensbedömningen skall återge eller göra ett sammandrag av de kommentarer som mottagits med anledning av utkastet. Den slutgiltiga fullständiga miljökonsekvensbedömningen skall skickas ut till samtliga parter. Detta gäller även meddelande om beslut som hänför sig till denna bedömning och bedömning av de förutsedda effekternas betydelse i förhållande till den föreslagna verksamhetens fördelar. Beslut om inledande av den föreslagna verksamheten skall fattas på basis av den fullständiga miljökonsekvensbedömningen och andra relevanta omständigheter och i regel först efter det att Antarktisdokumentets konsultativa möte har haft tillfälle att behandla utkastet efter yttrande av miljöskyddskommittén.

Enligt *artikel 5* skall åtgärder vidtas för att bedöma och fastställa verksamhetens påverkan på miljön. *Artikel 6* innehåller bestämmelser om information som skall skickas ut till parterna och miljöskyddskommittén och som skall göras offentlig. Bilagan tillämpas inte på nödsituationer.

Bilaga II

Bevarande av fauna och flora

Artikel 3 i bilaga II till protokollet förutsätter att skyddet av den naturligt före-

kommande faunan och floran i Antarktisfördragets område genomförs genom att insamling eller skadlig påverkan förbjuds, utom om tillstånd beviljats av nationell myndighet. I artikeln ingår också bestämmelser om innehållet i tillståndet och om grunderna och villkoren för beviljande. Parterna skall särskilt skydda de arter som anges i *underbilaga A* till protokollet.

Enligt *artikel 4* får ingen djurart eller växtart som inte hör hemma i Antarktisfördragets område införas i området utan tillstånd av en nationell myndighet. Särskilt förbjuds införsel av hundar på land eller på is-shelfen. Tillstånd får endast utfärdas för de arter som upptas i *underbilaga B* till bilagan. Införsel av livsmedel regleras av särskilda bestämmelser. I syfte att förhindra införsel till Antarktisfördragets område av mikroorganismer som inte hör till den naturligt förekommande faunan och floran skall bl.a. försiktighetsåtgärderna enligt *underbilaga C* tillämpas.

Enligt *artikel 6* skall parterna insamla och utbyta uppgifter om skyddsåtgärder, bl.a. uppgifter om utfärdade tillstånd och statistik angående antal av arter och populationer samt om behovet av skydd.

Enligt *artikel 2* är inte heller denna bilaga tillämplig i nödsituationer och enligt *artikel 7* inskränker ingenting i bilaga II parternas rättigheter och skyldigheter enligt den internationella konventionen för reglering av valfångst.

Bilaga III

Avfallshantering

Enligt *artikel 1* i bilaga III om avfallshantering är det parternas allmänna skyldighet att så mycket som möjligt minska mängden avfall som produceras eller omhändertas i Antarktisfördragets område för att minimera påverkan på miljön. I artikeln betonas skyldigheten för dem som producerat avfall och för nyttjaren av tippor och arbetsplatser för verksamhet i Antarktis att rensa upp tidigare och nu använda soptippar på land och övergivna arbetsplatser. Det viktigaste inom avfallshanteringen är att avfall som nämns i *artikel 2* förs bort från Antarktisfördragets område och återsänds i största möjliga utsträckning till det land där den verksamhet som genererade avfallet organiserades eller till något annat land där åtgärder vidtagits

för omhändertagande av sådant avfall enligt internationella överenskommelser. Övrigt brännbart avfall skall enligt *artikel 3* brännas. Öppen förbränning av avfall skall dock upphöra så snart som det är möjligt. I bilagan ingår dessutom bestämmelser om annan kvittblivning samt om lagring av avfall.

Enligt *artikel 8* skall varje part upprätta en plan för avfallshantering, vilken skall delges de övriga parterna. Dessutom skall varje part utse en ansvarig för avfallshantering som skall utarbeta planer för avfallshantering och övervaka deras genomförande. Enligt *artikel 12* tillämpas bilagan inte i nödsituationer.

Bilaga IV

Förhindrande av havsföroreningar

Bilaga IV till protokollet innehåller bestämmelser om förhindrande av havsförorening från fartyg. Bilagan följer i stor utsträckning bestämmelserna i 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg och protokollet av år 1978 (FördrS 51/83 jämte ändringar), den s.k. MARPOL 73/78. Enligt *artikel 2* i bilagan är den tillämplig på varje part, på fartyg som är berättigade att föra dess flagga och på varje annat fartyg som används i dess verksamhet i Antarktis eller i stödet av denna, medan de bedriver verksamhet i Antarktisfördragets område. Enligt *artikel 11* tillämpas bilagan dock inte på örlogsfartyg, militära hjälpfartyg eller andra fartyg som ägs eller drivs av en stat och som används endast i statlig, icke-kommersiell tjänst.

I bilagan ingår bestämmelser om utsläpp i havet av olja och skadliga flytande ämnen, kvittblivning av fast avfall samt utsläpp av toalettavfall. Enligt *artikel 7* tillämpas bilagan inte i nödsituationer. I *artiklarna 9, 10 och 12* ingår bestämmelser om fartygens konstruktion och om andra säkerhetsåtgärder. Enligt *artikel 14* skall med hänsyn till de parter som även är parter i MARPOL 73/78 ingenting i bilagan inskränka speciella rättigheter och skyldigheter enligt nämnda konvention.

Bilaga V

Skydd och reglering av områden

I bilaga V fastställs villkoren för att ett område skall kunna utses till ett särskilt

skyddat område eller ett särskilt reglerat område. Verksamhet i dessa områden skall förbjudas, begränsas eller regleras i överensstämmelse med skötselplaner som antagits enligt bestämmelserna i bilagan. En skötselplan antas av Antarktiskfördragets konsultativa möte och den får ändras eller återkallas.

Särskilt skyddade områden, särskilt reglerade områden eller platser eller minnesmärken av erkänt historiskt värde som är belägna inom sådana områden skall antecknas på den lista som avses i *artikel 8*. Enligt *artikel 3* skall områden och platser, som av tidigare konsultativa möten utsetts till särskilt skyddade områden och platser av särskilt vetenskapligt intresse, på nytt utses till särskilt skyddade områden i Antarktis. Listan över historiska platser och minnesmärken skall likaså uppta de historiska platser och minnesmärken som godkänts av tidigare konsultativa möten.

Bilagan innehåller också bestämmelser om sättet att utse särskilt skyddade områden och särskilt reglerade områden, om det nationella förfarandet vad gäller tillstånd för tillträde till särskilt skyddade områden och om åtgärder enligt skötselplanerna, om information, offentlighet och utbyte av upplysningar. De begränsningar som fastställs och bemyndigas genom bilagan är inte tillämpliga i nödsituationer.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Enligt den föreslagna lagen om skydd för miljön i Antarktis utfärdas närmare stadganden om verkställigheten genom en förordning. Ett utkast till förordning om skydd för miljön i Antarktis har bifogats denna proposition.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Protokollet träder i kraft internationellt den 30 dagen efter den dag då alla de 26 stater som var konsultativa parter i Antarktiskfördraget då protokollet antogs har ratificerat eller godkänt det. Vid utgången av april innevarande år har protokollet ratificerats eller godkänts av de konsultativa parterna Argentina, Australien, Belgien, Brasilien, Chile, Ecuador, Frankrike, Indien, Italien, Kina, Republiken Korea, Nederländerna, Norge, Nya Zeeland, Peru, Polen, Spanien, Storbritannien, Sverige, Sydafrika, Tyskland och Uruguay. Av de icke-konsultativa parterna har Grekland ratificerat protokollet. Avsikten är att Finland skall godkänna protokollet så snart som möjligt.

4. Behovet av riksdagens samtycke

I miljöskyddsprotokollet till Antarktiskfördraget och i dess bilagor ingår flera bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Dessa bestämmelser och stadgandena om verkställighet av dem har intagits i förslaget till lag om skydd för miljön i Antarktis. En närmare redogörelse för bestämmelserna ingår i underavsnitten 1.1 och 1.2.

Eftersom miljöskyddsprotokollet till Antarktiskfördraget innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, behövs riksdagens samtycke till godkännandet av dem.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § regeringsformen föreslås,

att riksdagen godkänner de bestämmelser som kräver riksdagens samtycke i det i Madrid den 4 oktober 1991 ingångna miljöskyddsprotokollet till Antarktiskfördraget och i dess bilagor I—V.

Eftersom protokollet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

1.

Lag**om skydd för miljön i Antarktis**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att allsidigt skydda miljön i Antarktis samt därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

- 1) finska medborgare,
- 2) finska juridiska personer, fartyg eller luftfartyg,
- 3) utländska fysiska personer med stadigvarande boningsort i Finland, samt
- 4) utländska fysiska personer, juridiska personer, fartyg eller luftfartyg som deltar i sådan verksamhet enligt denna lag som ordnas utgående från Finland eller som riktar sig från Finland till Antarktis.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *Antarktis* området söder om 60° sydlig bredd,
- 2) *protokoll* det till Antarktisfördraget (FördrS 31/84) anslutna miljöskyddsprotokoll som uppsattes i Madrid den 4 oktober 1991,
- 3) *verksamhet* forsknings- och andra resor, underhållstransporter och underhållsåtgärder, vetenskaplig verksamhet, uppförande, ändring, rivning eller användning av forskningsstationer och fasta fältläger eller utrustning i anslutning till dem samt annan verksamhet i Antarktis,
- 4) *skadlig störning av organismer som är naturligt förekommande i Antarktis*

a) att luftfartyg, fartyg, fordon, sprängämnen eller eldvapen används på ett sätt som stör fågel- eller sälflockar,

b) att personer som rör sig till fots avsiktligt stör häckande eller ruggande fåglar eller fågelflockar eller sälar,

c) att naturligt förekommande landlevande växter åsamkas betydande skador, samt

d) att sådan annan verksamhet bedrivs som leder till att livsmiljön för en art eller population som är naturligt förekommande i Antarktis åsamkas en betydande skadlig förändring, samt

5) *mineralfyndigheter* alla oorganiska och icke förnybara naturtillgångar.

4 §

Förbjuden verksamhet

Följande typer av verksamhet är förbjudna i Antarktis:

- 1) sprängning av kärnladdningar och placering av radioaktivt avfall,
  - 2) letande efter samt undersökning och utnyttjande av mineralfyndigheter liksom även annan verksamhet som gäller sådana, när det inte är fråga om vetenskaplig forskning,
  - 3) utsläpp från fartyg i havet av olja, oljehaltiga blandningar, farliga flytande ämnen, toalettavfallsvatten samt fast avfall i enlighet med vad som stadgas i 6 kap.,
  - 4) åsamkande av skador på historiska platser och minnesmärken som i enlighet med bilaga V till protokollet införts i ett register samt flyttning och förstörelse av dem, och
  - 5) öppen avfallsförbränning.
- Till Antarktis får inte införas
- 1) arter som inte är naturligt förekommande i Antarktis, med undantag av livsmedel, köksväxter och laboratorieorganismer,
  - 2) jord som har sitt ursprung någon annanstans än i Antarktis och som inte är steriliserad, eller
  - 3) vissa produkter enligt vad som stadgas särskilt genom förordning.

5 §

Verksamhet som kräver tillstånd

För sådan verksamhet i Antarktis som inte är förbjuden enligt 4 § samt för sådan införelse av främmande arter som avses i 23 § skall tillstånd sökas, om inte annat följer av 6 §.

6 §

Undantag från skyldigheten att söka tillstånd

Tillstånd enligt denna lag behövs inte

- 1) för verksamhet för vilken behörig myndighet hos en annan part i protokollet har beviljat ett gällande tillstånd,
- 2) för fartyg att färdas genom det havsområde som hör till Antarktis, om fartygets destinationsort inte är belägen i Antarktis, eller
- 3) för verksamhet som avses i konventionen om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis (FördrS 64/89).

7 §

Tillståndsmyndighet

Tillståndsmyndighet enligt denna lag är det ministerium som svarar för miljöärenden.

2 kap.

Miljökonsekvensbedömning

8 §

Preliminär miljökonsekvensbedömning

Om verksamheten kan ha en övergående eller obetydlig effekt på miljön i Antarktis, skall den som ansvarar för verksamheten företa en preliminär miljökonsekvensbedömning.

9 §

Fullständig miljökonsekvensbedömning

Om det på basis av en preliminär miljökonsekvensbedömning eller annars kan antas att verksamheten kan ha mer än en övergå-

ende eller obetydlig effekt på miljön i Antarktis, skall den som ansvarar för verksamheten företa en fullständig miljökonsekvensbedömning.

10 §

Tidpunkt för bedömningen

Miljökonsekvensbedömningen skall företas innan tillstånd enligt denna lag beviljas.

11 §

Konsekvensbeskrivning

Den som ansvarar för verksamheten skall utreda effekterna av verksamheten och utarbeta en konsekvensbeskrivning.

Genom förordning stadgas närmare om utarbetandet av konsekvensbeskrivningen och om dess innehåll.

12 §

Hörande med anledning av konsekvensbeskrivningen

Ministeriet skall inbegära behövliga utlåtanden om konsekvensbeskrivningen eller om utkastet därtill. Ministeriet kan vid behov inbegära utlåtande om konsekvensbeskrivningen eller om utkastet därtill också av utländska myndigheter och sakkunniginstanser.

Ministeriet skall ge det möte som avses i artikel IX i Antarktisfördraget och de övriga parterna i protokollet möjlighet att anmärka på en konsekvensbeskrivning som gäller en fullständig miljökonsekvensbedömning eller utkast till en sådan.

Ministeriet skall bereda fysiska personer samt sådana sammanslutningar och stiftelser, vilkas huvudsyfte enligt stadgarna är att främja miljöskyddet, tillfälle att uttala sin åsikt om konsekvensbeskrivningen eller om utkastet därtill.

13 §

Framläggande av konsekvensbeskrivningen

En konsekvensbeskrivning som bifogats ansökan om tillstånd, eller utkastet till en sådan konsekvensbeskrivning, skall finnas

framlagd till påseende i ministeriets registratorkontor under en tid av minst 90 dagar från mottagandet.

Vad som stadgas i 1 mom. tillämpas också på sådana konsekvensbeskrivningar eller utkast till konsekvensbeskrivningar som de övriga parterna i protokollet har delgivit Finland.

3 kap.

Tillståndsförfarande

14 §

Ansökan om tillstånd

Till en ansökan om tillstånd skall så som stadgas närmare genom förordning fogas en sådan utredning över verksamheten som behövs med tanke på tillståndsprövningen samt en konsekvensbeskrivning enligt 2 kap. eller ett utkast därtill.

15 §

Hörande med anledning av ansökan om tillstånd

Ministeriet skall inbegära de utlåtanden som behövs för att avgöra ett ärende. Ministeriet kan vid behov inbegära utlåtanden också av utländska myndigheter och sakkunniginstanser.

16 §

Allmänna villkor för beviljande av tillstånd

Tillstånd för verksamhet enligt denna lag beviljas, om verksamheten inte kan leda till

1) skadliga effekter på klimat eller väderleksförhållanden,

2) betydande skadliga effekter på luft- eller vattenkvaliteten,

3) betydande förändringar i atmosfären eller den terrestra, akvatiska, glaciala eller marina miljön,

4) skadliga förändringar i fråga om utbredning, antal eller produktivitet hos arter eller populationer,

5) fara för hotade arter eller populationer,

6) försämring av tillståndet hos områden som är av biologisk, vetenskaplig, historisk eller estetisk betydelse eller av betydelse som vildmark, eller

7) annan härmed jämförbar betydande olägenhet för miljön i Antarktis samt för därav beroende och därmed sammanhörande ekosystem.

17 §

Beviljande av tillstånd och internationell behandling av konsekvensbeskrivningen

Om en verksamhet förutsätter en fullständig miljökonsekvensbedömning, får tillstånd för verksamheten inte beviljas förrän ett sådant möte som avses i 12 § 2 mom. har haft tillfälle att behandla den till ansökan om tillstånd fogade konsekvensbeskrivningen eller utkastet därtill så, som stadgas genom förordning.

Tillstånd för verksamheten kan dock beviljas, om ett sådant möte som avses i 12 § 2 mom. inte arrangeras inom 15 månader från det att konsekvensbeskrivningen har delgivits den i artikel 11 i protokollet avsedda kommittén.

18 §

Tillståndsbeslut

I tillståndsbeslutet utfärdas behövliga bestämmelser till skydd för miljön i Antarktis. I tillståndsbeslutet skall specificeras den verksamhet som beviljas tillstånd samt tidpunkten och platsen för den och vem som genomför den.

Av tillståndsbeslutet skall framgå hur miljökonsekvensbedömningen enligt 2 kap. har beaktats vid tillståndsprövningen.

Tillståndsbeslutet ges efter anslag, varvid det anses ha kommit parten till kännedom när det har givits. Beslutet sänds till sökanden och för kännedom till de myndigheter som avgivit utlåtande.

19 §

Framläggande av tillståndsbeslut och därtill hörande handlingar samt internationell delgivning

Ett tillståndsbeslut och de handlingar som ansluter sig till det skall läggas fram i ministeriets registratorkontor. Framläggandet skall ske minst 60 dagar innan åtgärden i Antarktis vidtas.

Lagakraftvunna tillståndsbeslut och de

handlingar som ansluter sig till dem skall delges de övriga parterna i protokollet.

Vad som stadgas i 1 mom. tillämpas också på tillståndsbeslut som andra parter delger Finland och på handlingar som ansluter sig till dem.

20 §

Ändring och återkallande av tillståndsbeslut

Ett tillståndsbeslut eller en bestämmelse i det kan, efter att tillståndet beviljats, ändras eller ett tillstånd återkallas på ansökan av tillståndshavaren eller på tjänstens vägnar.

Ministeriet kan på tjänstens vägnar ändra ett tillståndsbeslut,

1) om omständigheterna har förändrats väsentligt efter att tillståndet beviljats,

2) om grunderna för beviljande av tillstånd och för angivande av tillståndsbestämmelser senare konstateras ha varit på annat sätt väsentligt annorlunda än vad som förutsattes då tillståndet beviljades, eller

3) om det är nödvändigt för att verkställa tillräckligt specificerade bestämmelser i Finlands internationella förpliktelser.

Ministeriet kan återkalla ett tillstånd på tjänstens vägnar,

1) om sökanden har lämnat oriktiga uppgifter som har inverkat väsentligt på förutsättningarna för beviljande av tillstånd, eller

2) om tillståndsbestämmelserna har överträtts så, att verksamheten i fråga åsamkar väsentlig fara eller olägenhet för människors hälsa eller för miljön i Antarktis.

4 kap.

Naturskydd

21 §

Skydd för naturligt förekommande organismer

Tillstånd krävs för skadlig störning av organismer som är naturligt förekommande i Antarktis samt för att döda, skada, infånga, hantera eller ofreda däggdjur eller fåglar som är naturligt förekommande i Antarktis.

Tillstånd för åtgärder som avses i 1 mom. kan beviljas då det är fråga om

1) användning av exemplar för vetenskaplig verksamhet,

2) tillhandahållande av exemplar för museer, djurgårdar, botaniska trädgårdar eller motsvarande institutioner eller ändamål, eller

3) andra vetenskapliga åtgärder, uppförande av anordningar som sådana åtgärder förutsätter eller vidtagande av förberedelser med avseende på en oundviklig konsekvens av verksamheten.

Innan tillstånd beviljas skall ministeriet säkerställa att

1) däggdjur, fåglar eller växter som är naturligt förekommande i Antarktis inte insamlas i större antal än vad som är absolut nödvändigt med tanke på det ändamål om vilket stadgas i 2 mom.,

2) endast små mängder däggdjur eller fåglar som är naturligt förekommande i Antarktis dödas och att naturligt förekommande däggdjur eller fåglar från lokala populationer inte dödas i större utsträckning än vad som normalt kan ersättas med naturlig reproduktion under en reproduktionssäsong, då också tillåten annan insamling beaktas,

3) arternas mångfald och de livsmiljöer som är nödvändiga för arternas fortlevnad samt balansen i ekosystemen inom Antarktis upprätthålls, samt att

4) dödandet, skadandet, infångandet, hanteringen eller ofredandet av däggdjur eller fåglar som är naturligt förekommande i Antarktis sker så, att djuren åsamkas minsta möjliga smärta och lidande.

22 §

Speciellt skyddade arter

Arter som är naturligt förekommande i Antarktis kan genom förordning stadgas vara speciellt skyddade arter.

Tillstånd att döda, skada, infånga, hantera eller ofreda en organism av en speciellt skyddad art kan beviljas, om åtgärden

1) vidtas med avseende på ett nödvändigt vetenskapligt ändamål,

2) inte kommer att äventyra artens eller den lokala populationens överlevnad eller återhämtning, och

3) genomförs så, att djuret åsamkas minsta möjliga smärta och lidande.

Tillstånd att döda en organism som hör till en speciellt skyddad art kan beviljas under de i 2 mom. stadgade förutsättningarna, om det inte är ändamålsenligt att använda annan teknik än sådan som medför döden.

23 §

Införsel av främmande arter

För införsel av köksväxter och laboratorieorganismer till Antarktis krävs tillstånd.

I tillståndet skall

1) specificeras de arter som får införas och, om möjligt, antalet individer som införs samt vid behov deras ålder och kön, samt

2) försiktighetsåtgärder föreskrivas för att förhindra rymning eller att en införd växt eller organism kommer i kontakt med den naturligt förekommande florán och faunan.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte införsel av livsmedel till Antarktis, om livsmedlen förvaras och hanteras under kontrollerade förhållanden och om fjäderfäprodukter besiktigas i förväg för att förhindra att sjukdomar sprids.

24 §

Bortförande och förstöring av främmande arter

Tillståndshavaren är skyldig att innan tillståndet går ut från Antarktis föra bort organismer som han har infört till Antarktis eller att förstöra dem genom förbränning eller genom någon annan lika effektiv metod.

Var och en är skyldig att omedelbart genom förbränning eller genom någon annan lika effektiv metod förstöra till Antarktis utan tillstånd införda organismer som kan utgöra en risk för organismer som är naturligt förekommande i Antarktis eller att från Antarktis föra bort organismer som utgör en risk.

25 §

Särskilt skyddade områden

Tillstånd att bedriva verksamhet, färdas eller vidta åtgärder inom ett område som enligt bilaga V till protokollet har utsetts till särskilt skyddat område kan beviljas endast om verksamheten uppfyller kraven i den skötselplan som enligt bilaga V till protokollet har fastställts för området.

I tillståndsbeslutet skall myndigheten

1) i en bilaga ange de relevanta delarna av skötselplanen för området,

2) precisera områdets omfattning och läge, samt

3) specificera de tillåtna åtgärderna, tidpunkten och platsen för dem samt tillståndshavaren.

Om ett område som utsetts till särskilt skyddat område saknar skötselplan, kan tillstånd beviljas under förutsättning att åtgärden vidtas för ett nödvändigt vetenskapligt ändamål som inte kan tillgodoses genom att åtgärden vidtas någon annanstans. Tillstånd får dock inte beviljas, om åtgärden kommer att äventyra det naturliga ekosystemets funktion eller bevarande i området.

Ministeriet för ett register över de särskilt skyddade områdena, de särskilt reglerade områdena samt de historiska platserna och minnesmärkena i Antarktis.

5 kap.

Avfall och avfallshantering

26 §

Allmän omsorgsplikt

I Antarktis skall i all verksamhet ombesörjas att så litet avfall som möjligt uppkommer och att avfallet inte medför fara eller olägenhet för hälsan, miljön eller den vetenskapliga verksamheten.

27 §

Avfallshanteringen i Antarktis

Den som producerar eller innehar avfall i Antarktis skall från Antarktis föra bort det avfall som produceras eller innehas eller lagra, återvinna eller behandla detta samt ordna planeringen och genomförandet av avfallshanteringen så, som stadgas i förordning och så, som bestäms i de planer för avfallshantering som godkänts med stöd av 28 §.

28 §

Plan för avfallshantering

Det ministerium som svarar för miljöärenden godkänner planer för avfallshantering för permanenta baser, arbetsplatser och fältläger.

Ministeriet granskar planerna årligen och uppdaterar dem därvid vid behov. Om av-

fallshanteringsplanernas innehåll stadgas närmare genom förordning.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller i tillämpliga delar också fartyg destinerade till Antarktis.

29 §

Bortförande av avfall från Antarktis

Avfall som förs bort från Antarktis skall återsändas till Finland.

Genom förordning kan utfärdas närmare stadganden om bortförande av avfall också till andra stater.

30 §

Närmare bestämmelser

Det ministerium som svarar för miljöärenden kan meddela allmänna föreskrifter och anvisningar om gränsvärden för orenheter i utsläpp från ugnar avsedda för förbränning av avfall i Antarktis och om tekniska krav på utrustning som används i sådana ugnar samt om övrig avfallsbehandling.

6 kap.

Förhindrande av havsförorening som förorsakas av fartyg

31 §

Förhållande till annan lagstiftning

För att förhindra sådan havsförorening i Antarktis som förorsakas av fartyg tillämpas lagen om förhindrande av vattnens förorening, förorsakad av fartyg (300/79) och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den, om inte annat stadgas i detta kapitel.

32 §

Förbud mot utsläpp av farliga flytande ämnen

I Antarktis är det förbjudet att från fartyg i havet släppa ut

- 1) farliga flytande ämnen och
- 2) kemiska eller andra flytande ämnen som på grund av mängden eller innehållet är skadliga för den marina miljön.

33 §

Fast avfall och toalettavfallsvatten

I Antarktis är det så, som genom förordning stadgas förbjudet att från fartyg släppa ut fast avfall och toalettavfallsvatten i havet.

34 §

Stadganden om fartygs konstruktion och mottagningsanordningar

Ministeriet skall innan tillstånd beviljas säkerställa att finska fartyg och sådana utländska fartyg som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten har tillräckligt stora tankar för lagring av följande avfall och ämnen:

- 1) oljeslam, oljigt barlastvatten, tankspolvatten samt andra oljehaltiga rester eller blandningar,
- 2) fast avfall,
- 3) farliga flytande ämnen.

Det avfall och de ämnen som avses i 1 mom. skall tömmas i mottagningsanordningar utanför Antarktis.

35 §

Anteckningar i skeppsdagboken

Genom förordning kan utfärdas närmare stadganden om journaler över utsläppande i havet av fast avfall och toalettavfallsvatten eller om motsvarande anteckningar i skeppsdagboken.

7 kap.

Särskilda stadganden

36 §

Nödsituationer

Denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den tillämpas inte i nödsituationer, såsom när människors liv eller hälsa är i omedelbar fara eller när fartyg, luftfartyg eller värdefull utrustning löper omedelbar risk att förstöras eller skadas och när underlåtenhet att iakttas denna lag eller de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den uppenbarligen är det enda sättet att avvärja

hotet i fråga, eller när skadan genom detta förfarande skulle bli den minsta möjliga.

I nödsituationer skall förfaras så, att den skadliga effekten på miljön i Antarktis blir så liten som möjligt.

Det ministerium som svarar för miljöärenden skall omedelbart underrättas om sådana nödsituationer som avses i 1 mom.

Ministeriet underrättar i enlighet med bestämmelserna i protokollet alla övriga parter i protokollet och den kommitté som avses i artikel 11 i protokollet om åtgärder som vidtagits i nödsituationer.

37 §

Ändringssökande

Ändring i tillståndsärenden som ministeriet har avgjort med stöd av denna lag och i beslut rörande sådana planer för avfallshantering som avses i 28 § får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen. Därvid iaktas stadgandena om ändringssökande i förvaltningsprocesslagen (586/96).

38 §

Hänvisningsstadgande

Om straff för sprängning av kärnladdning som skett i strid med förbudet i 4 § 1 mom. 1 punkten stadgas i 34 kap. 6 § strafflagen, och om straff för miljöförstöring som avses i 32 eller 33 § stadgas i 48 kap. 1—4 §§ strafflagen.

39 §

Olaglig befattning med mineralfyndighet

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot förbudet i 4 § 1 mom. 2 punkten skall för *olaglig befattning med mineralfyndighet* dömas till böter eller till fängelse i högst två år.

40 §

Förseelse gällande skyddet för Antarktis

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) bryter mot förbud som avses i 4 § 1 mom. 5 punkten eller 2 mom. eller

2) försummar en skyldighet som avses i 5, 24, 26 eller 27 §, 34 § 2 mom., 35 §, 36 § 2 mom. eller i ett stadgande eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av nämnda lagrum eller

3) företar avfallsförflyttning i strid med 29 §

skall, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag, för *förseelse gällande skyddet för Antarktis* dömas till böter.

41 §

Behörig domstol

Ett ärende som gäller överträdelse av denna lag anhängiggörs vid Helsingfors tingsrätt.

42 §

Tillsynsmyndighet

Det ministerium som svarar för miljöärenden utövar tillsyn över iakttagandet av denna lag och stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

43 §

Avgifter

För handläggningen av ett tillstånd enligt denna lag uppbärs en avgift vars storlek bestäms enligt vad som stadgas i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

44 §

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Denna lag tillämpas inte på verksamhet som påbörjats förrän lagen har trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 34 kap. 6 § strafflagen, sådant detta lagrum lyder i lag av den 21 april 1995 (578/95), ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till 48 kap. 5 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., samt till kapitlets 6 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., som följer:

34 kap.

Om allmänfarliga brott

6 §

Kärnladdningsbrott

För kärnladdningsbrott döms också den som spränger en kärnladdning i Antarktis.
-----

48 kap.

Om miljöbrott

5 §

Naturskyddsbrott

För naturskyddsbrott döms också den som
-----

upsåtliga eller av grov oaktsamhet orsakar organismer som är naturligt förekommande i Antarktis skada genom att överträda förbudet i 4 § 2 mom. lagen om skydd för miljön i Antarktis (/96) eller genom att utan sådant tillstånd som lagen kräver eller i strid med tillståndsvillkoren förfara så som avses i lagens 21 § 1 mom., 23 § 1 mom. eller 25 § 1 mom.

-----

6 §

Byggnadsskyddsbrott

För byggnadsskyddsbrott döms också den som uppsåtliga eller av grov oaktsamhet skadar, förflyttar eller förstör en sådan historisk plats eller ett sådant historiskt minnesmärke som avses i 4 § 1 mom. 4 punkten lagen om skydd för miljön i Antarktis (/96).

Helsingfors den 23 augusti 1996

Republikens President**MARTTI AHTISAARI**Utrikesminister *Tarja Halonen*

(Översättning)

Bilaga 1

**MILJÖSKYDDSPROTOKOLL TILL
ANTARKTISFÖRDRAGET**

INLEDNING

De stater som är parter i detta protokoll till Antarktisfördraget, nedan kallade parterna,

som är övertygade om behovet att öka skyddet av miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem;

som är övertygade om behovet att stärka Antarktis fördragssystem för att säkerställa att Antarktis även i fortsättningen och för all framtid skall användas uteslutande för fredliga ändamål och inte bli skådeplats eller föremål för internationell oenighet;

som beaktar Antarktis särskilda rättsliga och politiska status och det speciella ansvar som vilar på Antarktisfördragets konsultativa parter att säkerställa att all verksamhet i Antarktis är förenlig med Antarktisfördragets ändamål och principer;

som erinrar om att Antarktis utsetts till ett speciellt skyddsområde och andra åtgärder som antagits inom ramen för Antarktis fördragssystem för att skydda miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem;

som vidare erkänner de enastående möjligheter Antarktis erbjuder för vetenskaplig övervakning av och forskning angående processer av såväl global som regional betydelse;

som på nytt bekräftar principerna för bevarande i konventionen om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis;

som är övertygade om att utvecklingen av ett vittomfattande regelverk för skydd av miljön i Antarktis och därav beroende eller därmed sammanhängande ekosystem ligger i hela mänsklighetens intresse;

som önskar komplettera Antarktisfördraget i detta syfte;

har kommit överens om följande:

**PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL
PROTECTION TO THE ANTARCTIC
TREATY
PREAMBLE**

The States Parties to this Protocol to the Antarctic Treaty, hereinafter referred to as the Parties,

Convinced of the need to enhance the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;

Convinced of the need to strengthen the Antarctic Treaty system so as to ensure that Antarctica shall continue forever to be used exclusively for peaceful purposes and shall not become the scene or object of international discord;

Bearing in mind the special legal and political status of Antarctica and the special responsibility of the Antarctic Treaty Consultative Parties to ensure that all activities in Antarctica are consistent with the purposes and principles of the Antarctic Treaty;

Recalling the designation of Antarctica as a Special Conservation Area and other measures adopted under the Antarctic Treaty system to protect the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;

Acknowledging further the unique opportunities Antarctica offers for scientific monitoring of and research on processes of global as well as regional importance;

Reaffirming the conservation principles of the Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources;

Convinced that the development of a comprehensive regime for the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems is in the interest of mankind as a whole;

Desiring to supplement the Antarctic Treaty to this end;

Have agreed as follows:

ARTIKEL 1

DEFINITIONER

I detta protokoll avses med

a) "Antarktiskfördraget" det i Washington den 1 december 1959 upprättade Antarktiskfördraget;

b) "Antarktiskfördragets område" det område på vilket bestämmelserna i Antarktiskfördraget är tillämpliga i enlighet med artikel VI i fördraget;

c) "Antarktiskfördragets konsultativa möten" de möten som avses i artikel IX i Antarktiskfördraget;

d) "Antarktiskfördragets konsultativa parter" de fördragsslutande parter i Antarktiskfördraget som har rätt att utse representanter att delta i de möten som avses i artikel IX i fördraget;

e) "Antarktis fördragssystem" Antarktiskfördraget, gällande åtgärder enligt detta fördrag, gällande separata internationella instrument med anknytning till fördraget samt gällande åtgärder enligt dessa instrument;

f) "Skiljedomstolen" den skiljedomstol som upprättas enligt tillägget till detta protokoll, vilket utgör en integrerad del av protokollet;

g) "Kommittén" den miljöskyddskommitté som upprättas enligt artikel 11.

ARTIKEL 2

ÖVERGRIPANDE MÅLSÄTTNING

Parterna åtar sig att allsidigt skydda miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem och utser härmed Antarktis till naturskyddsområde, ägnat åt fred och vetenskap.

ARTIKEL 3

MILJÖPRINCIPER

1. Skyddet av miljön i Antarktis och därav beroende eller därmed sammanhängande ekosystem samt Antarktis inneboende värde, inbegripet dess vildmarks och estetiska värden samt dess värde som ett område för bedrivande av vetenskaplig forskning, särskilt forskning som är nödvändig för att förstå den globala miljön, skall vara utgångspunkt

ARTICLE 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Protocol:

(a) "The Antarctic Treaty" means the Antarctic Treaty done at Washington on 1 December 1959;

(b) "Antarctic Treaty area" means the area to which the provisions of the Antarctic Treaty apply in accordance with Article VI of that Treaty;

(c) "Antarctic Treaty Consultative Meetings" means the meetings referred to in Article IX of the Antarctic Treaty;

(d) "Antarctic Treaty Consultative Parties" means the Contracting Parties to the Antarctic Treaty entitled to appoint representatives to participate in the meetings referred to in Article IX of that Treaty;

(e) "Antarctic Treaty system" means the Antarctic Treaty, the measures in effect under that Treaty, its associated separate international instruments in force and the measures in effect under those instruments;

(f) "Arbitral Tribunal" means the Arbitral Tribunal established in accordance with the Schedule to this Protocol, which forms an integral part thereof;

(g) "Committee" means the Committee for Environmental Protection established in accordance with Article 11.

ARTICLE 2

OBJECTIVE AND DESIGNATION

The Parties commit themselves to the comprehensive protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems and hereby designate Antarctica as a natural reserve, devoted to peace and science.

ARTICLE 3

ENVIRONMENTAL PRINCIPLES

1. The protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems and the intrinsic value of Antarctica, including its wilderness and aesthetic values and its value as an area for the conduct of scientific research, in particular research essential to understanding the global environment, shall be fundamental considerations in

för planering och bedrivande av all verksamhet i Antarktisfördragets område.

2. I detta syfte skall

a) verksamhet i Antarktisfördragets område planeras och bedrivs så att skadliga effekter på miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem begränsas;

b) verksamhet i Antarktisfördragets område planeras och bedrivs på sådant sätt att man undviker:

i) skadliga effekter på klimat eller väderleksmönster;

ii) signifikanta skadliga effekter på luft- eller vattenkvalitén;

iii) signifikanta förändringar av atmosfären, den terrestra (inklusive den akvatiska), glaciala eller marina miljön;

iv) skadliga förändringar i fråga om utbredning, förekomst eller produktivitet hos arter eller bestånd av arter i faunan och florran;

v) ytterligare fara för utsatta eller hotade arter eller bestånd av sådana arter; eller

vi) försämring av eller väsentligt hot mot områden som är av biologisk, vetenskaplig, historisk och estetisk betydelse eller av betydelse som vildmark;

c) verksamhet i Antarktisfördragets område planeras och bedrivs på grundval av information som är tillräcklig för att på förhand medge en välgrundad bedömning av dess tänkbara effekter på miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem och på Antarktis värde för bedrivande av vetenskaplig forskning; vid sådana bedömningar skall full hänsyn tas till

i) verksamhetens omfattning, inbegripet dess område, varaktighet och intensitet;

ii) kumulativa effekter av verksamheten, både av själva verksamheten och i förening med annan verksamhet i Antarktisfördragets område;

iii) huruvida verksamheten kommer att skadligt påverka annan verksamhet i Antarktisfördragets område;

iv) huruvida teknologi och metoder finns tillgängliga för att bedriva från miljösynpunkt säker verksamhet;

v) huruvida det finns kapacitet att övervaka viktiga miljöparametrar och delar av ekosystem för att identifiera och tidigt varna för negativa effekter av verksamheten och för att göra de ändringar i verksamheten

the planning and conduct of all activities in the Antarctic Treaty area.

2. To this end:

(a) activities in the Antarctic Treaty area shall be planned and conducted so as to limit adverse impacts on the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;

(b) activities in the Antarctic Treaty area shall be planned and conducted so as to avoid:

(i) adverse effects on climate or weather patterns;

(ii) significant adverse effects on air or water quality;

(iii) significant changes in the atmospheric, terrestrial (including aquatic), glacial or marine environments;

(iv) detrimental changes in the distribution, abundance or productivity of species or populations of species of fauna and flora;

(v) further jeopardy to endangered or threatened species or populations of such species; or

(vi) degradation of, or substantial risk to, areas of biological, scientific, historic, aesthetic or wilderness significance;

(c) activities in the Antarctic Treaty area shall be planned and conducted on the basis of information sufficient to allow prior assessments of, and informed judgments about, their possible impacts on the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems and on the value of Antarctica for the conduct of scientific research; such judgments shall take full account of:

(i) the scope of the activity, including its area, duration and intensity;

(ii) the cumulative impacts of the activity, both by itself and in combination with other activities in the Antarctic Treaty area;

(iii) whether the activity will detrimentally affect any other activity in the Antarctic Treaty area;

(iv) whether technology and procedures are available to provide for environmentally safe operations;

(v) whether there exists the capacity to monitor key environmental parameters and ecosystem components so as to identify and provide early warning of any adverse effects of the activity and to provide for such modi-

som kan bli nödvändiga mot bakgrund av övervakningsresultaten eller ökad kunskap om miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem; och

vi) huruvida det finns kapacitet att omedelbart och effektivt ingripa vid olyckor, särskilt sådana med potentiella miljöeffekter;

d) regelbunden och effektiv övervakning ske för att medge bedömning av effekterna av pågående verksamhet, inbegripet att fastställa förutsedda effekter;

e) regelbunden och effektiv övervakning ske för att på ett tidigt stadium underlätta upptäckt av möjliga oförutsedda effekter av verksamhet som bedrivs både inom och utanför Antarktisfördragets område på miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem.

3. Verksamhet skall planeras och bedrivs i Antarktisfördragets område på sådant sätt att vetenskaplig forskning ges prioritet och Antarktis värde som ett område för bedrivande av sådan forskning, inbegripet forskning som är väsentlig för förståelse av den globala miljön, bevaras.

4. Verksamhet som bedrivs i Antarktisfördragets område i enlighet med vetenskapliga forskningsprogram, turism samt all annan statlig och icke-statlig verksamhet i fördragssområdet, för vilken krävs förhandsunderrättelse enligt artikel VII 5 i Antarktisfördraget, inbegripet logistiskt stöd i samband med verksamheten, skall

a) ske i överensstämmelse med principerna i denna artikel; och

b) ändras, inhiberas eller upphöra om de påverkar eller hotar att påverka miljön i Antarktis eller därav beroende eller därmed sammanhängande ekosystem i strid med dessa principer.

ARTIKEL 4

FÖRHÅLLANDE TILL ÖVRIGA INSTRUMENT INOM ANTARKTIS FÖRDRAGSSYSTEM

1. Detta protokoll skall komplettera Antarktisfördraget och skall varken ändra eller utgöra tillägg till detta fördrag.

2. Ingen bestämmelse i detta protokoll skall inkräkta på de rättigheter och skyldigheter som tillkommer parterna i detta proto-

fiction of operating procedures as may be necessary in the light of the results of monitoring or increased knowledge of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems; and

(vi) whether there exists the capacity to respond promptly and effectively to accidents, particularly those with potential environmental effects;

(d) regular and effective monitoring shall take place to allow assessment of the impacts of ongoing activities, including the verification of predicted impacts;

(e) regular and effective monitoring shall take place to facilitate early detection of the possible unforeseen effects of activities carried on both within and outside the Antarctic Treaty area on the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems.

3. Activities shall be planned and conducted in the Antarctic Treaty area so as to accord priority to scientific research and to preserve the value of Antarctica as an area for the conduct of such research, including research essential to understanding the global environment.

4. Activities undertaken in the Antarctic Treaty area pursuant to scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required in accordance with Article VII (5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities, shall:

(a) take place in a manner consistent with the principles in this Article; and

(b) be modified, suspended or cancelled if they result in or threaten to result in impacts upon the Antarctic environment or dependent or associated ecosystems inconsistent with those principles.

ARTICLE 4

RELATIONSHIP WITH THE OTHER COMPONENTS OF THE ANTARCTIC TREATY SYSTEM

1. This Protocol shall supplement the Antarctic Treaty and shall neither modify nor amend that Treaty.

2. Nothing in this Protocol shall derogate from the rights and obligations of the Parties to this Protocol under the other international

koll enligt andra gällande internationella instrument inom Antarktis fördragssystem.

instruments in force within the Antarctic Treaty system.

ARTIKEL 5

ARTICLE 5

ÖVERENSSTÄMMELSE MED ÖVRIGA INSTRUMENT INOM ANTARKTIS FÖRDRA GSSYSTEM

CONSISTENCY WITH THE OTHER COMPONENTS OF THE ANTARCTIC TREATY SYSTEM

Parterna skall samråda och samarbeta med de fördragsslutande parterna i andra gällande internationella instrument inom Antarktis fördragssystem och med deras respektive institutioner i syfte att säkerställa att målsättningarna och principerna för detta protokoll uppnås och undvika varje inblandning vad gäller uppnåendet av dessa instruments målsättningar och principer eller bristande överensstämmelse mellan genomförandet av ovannämnda instrument och detta protokoll.

The Parties shall consult and co-operate with the Contracting Parties to the other international instruments in force within the Antarctic Treaty system and their respective institutions with a view to ensuring the achievement of the objectives and principles of this Protocol and avoiding any interference with the achievement of the objectives and principles of those instruments or any inconsistency between the implementation of those instruments and of this Protocol.

ARTIKEL 6

ARTICLE 6

SAMARBETE

CO-OPERATION

1. Parterna skall samarbeta vid planeringen och bedrivandet av verksamhet i Antarktisfördragets område. I detta syfte skall varje part sträva efter att

1. The Parties shall co-operate in the planning and conduct of activities in the Antarctic Treaty area. To this end, each Party shall endeavour to:

a) främja samarbetsprogram av vetenskapligt, tekniskt och utbildningsmässigt värde rörande skyddet av miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem;

(a) promote co-operative programmes of scientific, technical and educational value, concerning the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems;

b) ge lämpligt stöd till övriga parter vid utarbetandet av miljökonsekvensbedömningar;

(b) provide appropriate assistance to other Parties in the preparation of environmental impact assessments;

c) på begäran tillhandahålla övriga parter information som rör varje potentiell miljörisk och bistånd med att till ett minimum begränsa följderna av olyckor som kan skada miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem;

(c) provide to other Parties upon request information relevant to any potential environmental risk and assistance to minimize the effects of accidents which may damage the Antarctic environment or dependent and associated ecosystems;

d) samråda med övriga parter angående val av plats för framtida stationer och andra anläggningar för att undvika kumulativa effekter orsakade av att de i alltför hög grad koncentrerats till en viss plats;

(d) consult with other Parties with regard to the choice of sites for prospective stations and other facilities so as to avoid the cumulative impacts caused by their excessive concentration in any location;

e) om så är lämpligt, företa gemensamma expeditioner och dela användningen av stationer och andra anläggningar; och

(e) where appropriate, undertake joint expeditions and share the use of stations and other facilities; and

f) utföra de åtgärder som överenskomms vid Antarktisfördragets konsultativa möten.

(f) carry out such steps as may be agreed upon at Antarctic Treaty Consultative Meetings.

2. Varje part åtar sig att i möjligaste mån dela med sig av information som kan vara

2. Each Party undertakes, to the extent possible, to share information that may be

till hjälp för övriga parter vid planeringen och bedrivandet av deras verksamhet i Antarktiskfördragets område i syfte att skydda miljön i Antarktis och därav beroende eller därmed sammanhängande ekosystem.

3. Parterna skall samarbeta med de parter som utövar jurisdiktion i områden som gränssar till Antarktiskfördragets område i syfte att säkerställa att verksamhet som bedrivs i fördragsområdet inte har skadliga effekter på miljön i dessa områden.

ARTIKEL 7

FÖRBUD MOT VERKSAMHET AVSEENDE MINERALRESURSER

All verksamhet avseende mineralresurser annan än vetenskaplig forskning skall vara förbjuden.

ARTIKEL 8

MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

1. Föreslagna verksamheter som avses i stycke 2 nedan skall underställas de förfaranden som anges i bilaga I för förhandsbedömning av effekterna av denna verksamhet på miljön i Antarktis eller därav beroende eller därmed sammanhängande ekosystem om verksamheten bedöms ha

- a) mindre än en obetydlig eller övergående påverkan;
- b) en obetydlig eller övergående påverkan; eller
- c) mer än en obetydlig eller övergående påverkan.

2. Varje part skall säkerställa att de bedömningsförfaranden som anges i bilaga I tillämpas vid planeringsprocesser som leder fram till beslut om all verksamhet som bedrivs i Antarktiskfördragets område i enlighet med vetenskapliga forskningsprogram, turism och all annan statlig och icke-statlig verksamhet i Antarktiskfördragets område för vilken underrättelse på förhand krävs enligt artikel VII 5 i fördraget, inbegripet logistiskt stöd i samband med verksamheten.

3. De i bilaga I angivna bedömningsförfarandena skall tillämpas på varje förändring i en verksamhet, oavsett om förändringen uppkommer till följd av en utökning eller minskning i en befintlig verksamhet, till-

helpful to other Parties in planning and conducting their activities in the Antarctic Treaty area, with a view to the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems.

3. The Parties shall co-operate with those Parties which may exercise jurisdiction in areas adjacent to the Antarctic Treaty area with a view to ensuring that activities in the Antarctic Treaty area do not have adverse environmental impacts on those areas.

ARTICLE 7

PROHIBITION OF MINERAL RESOURCE ACTIVITIES

Any activity relating to mineral resources, other than scientific research, shall be prohibited.

ARTICLE 8

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT

1. Proposed activities referred to in paragraph 2 below shall be subject to the procedures set out in Annex I for prior assessment of the impacts of those activities on the Antarctic environment or on dependent or associated ecosystems according to whether those activities are identified as having:

- (a) less than a minor or transitory impact;
- (b) a minor or transitory impact; or
- (c) more than a minor or transitory impact.

2. Each Party shall ensure that the assessment procedures set out in Annex I are applied in the planning processes leading to decisions about any activities undertaken in the Antarctic Treaty area pursuant to scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required under Article VII (5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities.

3. The assessment procedures set out in Annex I shall apply to any change in an activity whether the change arises from an increase or decrease in the intensity of an existing activity, from the addition of an ac-

kommande verksamhet, avveckling av en anläggning eller av annat skäl.

4. I de fall då verksamhet planeras gemensamt av mer än en part, skall berörda parter utse en av dem att samordna genomförandet av de förfaranden för miljökonsekvensbedömningar som anges i bilaga I.

ARTIKEL 9

BILAGOR

1. Bilagorna till detta protokoll skall utgöra en integrerad del av protokollet.

2. Bilagor, utöver bilagorna I—IV, kan antas och träda i kraft enligt artikel IX i Antarktisdördraget.

3. Tillägg och ändringar i bilagorna kan antas och träda i kraft enligt artikel IX i Antarktisdördraget. Varje bilaga kan dock innehålla bestämmelser om att tillägg och ändringar skall träda i kraft snabbare.

4. Bilagor och tillägg och ändringar i dessa som har trätt i kraft i enlighet med styckena 2 och 3 ovan skall, om inte bilagan själv föreskriver annat vad avser ikraftträdandet av ett tillägg eller en ändring i denna, träda i kraft för en fördragsslutande part i Antarktisdördraget, som inte är konsultativ part i Antarktisdördraget eller som inte var det vid antagandet, när depositarien har mottagit underrättelse om ifrågavarande fördragsslutande parts godkännande.

5. Bilagor skall, utom i den utsträckning som en bilaga föreskriver annat, vara föremål för de förfaranden för lösning av tvister som anges i artiklarna 18 till 20.

ARTIKEL 10

ANTARKTISFÖRDRAGETS KONSULTATIVA MÖTEN

1. Antarktisdördragets konsultativa möten skall med stöd av bästa tillgängliga rådgivning på det vetenskapliga och tekniska området:

a) i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll fastställa generella riktlinjer för det allsidiga skyddet av miljön i Antarktis och

activity, the decommissioning of a facility, or otherwise.

4. Where activities are planned jointly by more than one Party, the Parties involved shall nominate one of their number to coordinate the implementation of the environmental impact assessment procedures set out in Annex I.

ARTICLE 9

ANNEXES

1. The Annexes to this Protocol shall form an integral part thereof.

2. Annexes, additional to Annexes I-IV, may be adopted and become effective in accordance with Article IX of the Antarctic Treaty.

3. Amendments and modifications to Annexes may be adopted and become effective in accordance with Article IX of the Antarctic Treaty, provided that any Annex may itself make provision for amendments and modifications to become effective on an accelerated basis.

4. Annexes and any amendments and modifications thereto which have become effective in accordance with paragraphs 2 and 3 above shall, unless an Annex itself provides otherwise in respect of the entry into effect of any amendment or modification thereto, become effective for a Contracting Party to the Antarctic Treaty which is not an Antarctic Treaty Consultative Party, or which was not an Antarctic Treaty Consultative Party at the time of the adoption, when notice of approval of that Contracting Party has been received by the Depositary.

5. Annexes shall, except to the extent that an Annex provides otherwise, be subject to the procedures for dispute settlement set out in Articles 18 to 20.

ARTICLE 10

ANTARCTIC TREATY CONSULTATIVE MEETINGS

1. Antarctic Treaty Consultative Meetings shall, drawing upon the best scientific and technical advice available:

(a) define, in accordance with the provisions of this Protocol, the general policy for the comprehensive protection of the Antarc-

därunder beroende och därmed sammanhängande ekosystem och

b) vidta åtgärder enligt artikel IX i Antarktisdokumentet för genomförande av detta protokoll.

2. Antarktisdokumentets konsultativa möten skall granska kommitténs arbete och till fullo överväga dess råd och rekommendationer vid utförandet av de uppgifter som avses i stycke 1 ovan liksom de råd som ges av den vetenskapliga kommittén för Antarktiskforskning.

ARTIKEL 11

MILJÖSKYDDSKOMMITTÉN

1. Härmed upprättas miljöskyddskommittén.

2. Varje part skall ha rätt att vara medlem i kommittén och att utse en representant, som kan åtföljas av experter och rådgivare.

3. Observatörstatus i kommittén skall stå öppet för varje fördragsslutande part i Antarktisdokumentet, som inte är part i detta protokoll.

4. Kommittén skall inbjuda ordföranden i den vetenskapliga kommittén för Antarktiskforskning och ordföranden i den vetenskapliga kommittén för bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis att delta som observatörer vid dess sammanträden. Kommittén kan även, med godkännande av Antarktisdokumentets konsultativa möte, inbjuda sådana andra relevanta vetenskapliga, miljö- och tekniska organisationer, som kan bidra till dess arbete, att delta som observatörer vid dess sammanträden.

5. Kommittén skall avge rapport om vart och ett av dess sammanträden till Antarktisdokumentets konsultativa möte. Rapporten skall omfatta alla frågor som behandlats vid sammanträdet och skall återspegla de synpunkter som kommit till uttryck. Rapporten skall spridas till parterna och till observatörer som var närvarande vid mötet och skall därefter göras offentligt tillgänglig.

6. Kommittén skall anta sin arbetsordning, vilken skall godkännas av Antarktisdokumentets konsultativa möte.

tic environment and dependent and associated ecosystems; and

(b) adopt measures under Article IX of the Antarctic Treaty for the implementation of this Protocol.

2. Antarctic Treaty Consultative Meetings shall review the work of the Committee and shall draw fully upon its advice and recommendations in carrying out the tasks referred to in paragraph 1 above, as well as upon the advice of the Scientific Committee on Antarctic Research.

ARTICLE 11

COMMITTEE FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION

1. There is hereby established the Committee for Environmental Protection.

2. Each Party shall be entitled to be a member of the Committee and to appoint a representative who may be accompanied by experts and advisers.

3. Observer status in the Committee shall be open to any Contracting Party to the Antarctic Treaty which is not a Party to this Protocol.

4. The Committee shall invite the President of the Scientific Committee on Antarctic Research and the Chairman of the Scientific Committee for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources to participate as observers at its sessions. The Committee may also, with the approval of the Antarctic Treaty Consultative Meeting, invite such other relevant scientific, environmental and technical organisations which can contribute to its work to participate as observers at its sessions.

5. The Committee shall present a report on each of its sessions to the Antarctic Treaty Consultative Meeting. The report shall cover all matters considered at the session and shall reflect the views expressed. The report shall be circulated to the Parties and to observers attending the session, and shall thereupon be made publicly available.

6. The Committee shall adopt its rules of procedure which shall be subject to approval by the Antarctic Treaty Consultative Meeting.

ARTIKEL 12

KOMMOTTÉNS UPPGIFTER

1. Kommitténs uppgifter skall vara att ge råd och rekommendationer till parterna i samband med genomförandet av detta protokoll, inbegripet dess bilagor, för behandling vid Antarktiskfördragets konsultativa möten och att utföra sådana andra uppgifter som Antarktiskfördragets konsultativa möten ålägger den. Den skall särskilt yttra sig om:

- a) effektiviteten av de åtgärder som vidtagits enligt detta protokoll;
- b) behovet av att uppdatera, stärka eller på annat sätt förbättra sådana åtgärder;
- c) behovet av ytterligare åtgärder, inbegripet behovet av ytterligare bilagor, när det är lämpligt;
- d) tillämpning och genomförande av de förfaranden för miljökonsekvensbedömningar som anges i artikel 8 och i bilaga I;
- e) metoder för att minimera eller mildra miljöeffekter av verksamhet i Antarktiskfördragets område;
- f) förfaranden att tillämpas i situationer som kräver omedelbara insatser, inbegripet åtgärder vid miljöfarliga olyckor;
- g) genomförande och utveckling av det antarktiska skyddsområdesystemet;
- h) inspektionsförfaranden, inbegripet utformning av inspektionsrapporter och kontrollistor för utförandet av inspektioner;
- i) insamling, arkivering, utbyte och utvärdering av information med anknytning till miljöskydd;
- j) miljöns tillstånd i Antarktis; samt
- k) behovet av vetenskaplig forskning, inbegripet miljöövervakning, i samband med genomförandet av detta protokoll.

2. Kommittén skall då den utför sina uppgifter på lämpligt sätt samråda med den vetenskapliga kommittén för Antarktiskforskning, den vetenskapliga kommittén för bevarande av levande marina tillgångar i Antarktis samt andra relevanta miljöorganisationer, vetenskapliga och tekniska organisationer.

ARTICLE 12

FUNCTIONS OF THE COMMITTEE

1. The functions of the Committee shall be to provide advice and formulate recommendations to the Parties in connection with the implementation of this Protocol, including the operation of its Annexes, for consideration at Antarctic Treaty Consultative Meetings, and to perform such other functions as may be referred to it by the Antarctic Treaty Consultative Meetings. In particular, it shall provide advice on:

- (a) the effectiveness of measures taken pursuant to this Protocol;
- (b) the need to update, strengthen or otherwise improve such measures;
- (c) the need for additional measures, including the need for additional Annexes, where appropriate;
- (d) the application and implementation of the environmental impact assessment procedures set out in Article 8 and Annex I;
- (e) means of minimising or mitigating environmental impacts of activities in the Antarctic Treaty area;
- (f) procedures for situations requiring urgent action, including response action in environmental emergencies;
- (g) the operation and further elaboration of the Antarctic Protected Area system;
- (h) inspection procedures, including formats for inspection reports and checklists for the conduct of inspections;
- (i) the collection, archiving, exchange and evaluation of information related to environmental protection;
- (j) the state of the Antarctic environment; and
- (k) the need for scientific research, including environmental monitoring, related to the implementation of this Protocol.

2. In carrying out its functions, the Committee shall, as appropriate, consult with the Scientific Committee on Antarctic Research, the Scientific Committee for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources and other relevant scientific, environmental and technical organizations.

ARTIKEL 13

*EFTERLEVNAD AV DETTA
PROTOKOLL*

1. Varje part skall vidta lämpliga åtgärder inom sitt kompetensområde, inbegripet antagande av lagar och andra författningar administrativa åtgärder och påföljdsåtgärder, för att säkerställa efterlevnad av detta protokoll.

2. Varje part skall vidta lämpliga åtgärder i enlighet med Förenta Nationernas stadga för att säkerställa att ingen upptar någon verksamhet som strider mot detta protokoll.

3. Varje part skall underrätta alla övriga parter om de åtgärder som den vidtar enligt styckena 1 och 2 ovan.

4. Varje part skall fästa alla övriga parters uppmärksamhet på varje verksamhet, som enligt partens mening påverkar genomförandet av detta protokolls målsättningar och principer.

5. Antarktiskfördragets konsultativa möten skall fästa varje stats uppmärksamhet, som inte är part i detta protokoll, på varje verksamhet som bedrivs av ifrågavarande stat, dess organ, fysiska eller juridiska personer, fartyg, luftfartyg eller andra transportmedel och som påverkar genomförandet av detta protokolls målsättningar och principer.

ARTIKEL 14

Inspektion

1. I syfte att främja skyddet av miljön i Antarktis och därav beroende eller därmed sammanhängande ekosystem och säkerställa efterlevnad av detta protokoll skall Antarktiskfördragets konsultativa parter sörja för, individuellt eller kollektivt, att inspektioner genom observatörer sker enligt artikel VII i Antarktiskfördraget.

2. Observatörer är

a) observatörer utsedda av en konsultativ part i Antarktiskfördraget, vilka skall vara den partens medborgare; och

b) observatörer utsedda vid Antarktiskfördragets konsultativa möten för att utföra inspektioner enligt förfaranden som skall fastställas av ett sådant möte.

3. Parterna skall till fullo samarbeta med observatörer som utför inspektioner och

ARTICLE 13

COMPLIANCE WITH THIS PROTOCOL

1. Each Party shall take appropriate measures within its competence, including the adoption of laws and regulations, administrative actions and enforcement measures, to ensure compliance with this Protocol.

2. Each Party shall exert appropriate efforts, consistent with the Charter of the United Nations, to the end that no one engages in any activity contrary to this Protocol.

3. Each Party shall notify all other Parties of the measures it takes pursuant to paragraphs 1 and 2 above.

4. Each Party shall draw the attention of all other Parties to any activity which in its opinion affects the implementation of the objectives and principles of this Protocol.

5. The Antarctic Treaty Consultative Meetings shall draw the attention of any State which is not a Party to this Protocol to any activity undertaken by that State, its agencies, instrumentalities, natural or juridical persons, ships, aircraft or other means of transport which affects the implementation of the objectives and principles of this Protocol.

ARTICLE 14

INSPECTION

1. In order to promote the protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems, and to ensure compliance with this Protocol, the Antarctic Treaty Consultative Parties shall arrange, individually or collectively, for inspections by observers to be made in accordance with Article VII of the Antarctic Treaty.

2. Observers are:

(a) observers designated by any Antarctic Treaty Consultative Party who shall be nationals of that Party; and

(b) any observers designated at Antarctic Treaty Consultative Meetings to carry out inspections under procedures to be established by an Antarctic Treaty Consultative Meeting.

3. Parties shall co-operate fully with observers undertaking inspections, and shall en-

skall säkerställa att observatörer under inspektioner ges tillträde till alla delar av stationer, anläggningar, utrustning, fartyg och luftfartyg som är öppna för inspektion enligt artikel VII 3 i Antarktisfördraget, liksom tillgång till alla dokument som behövs enligt detta protokoll.

4. Inspektionsrapporter skall sändas till de parter vars stationer, anläggningar, utrustning, fartyg eller luftfartyg omfattas av rapporterna. Efter att dessa parter har fått möjlighet att yttra sig, skall rapporterna och eventuella kommentarer till dessa sändas till alla parter och kommittén, behandlas vid påföljande konsultativa möte samt därefter göras offentligt tillgängliga.

ARTIKEL 15

ÅTGÄRDER I NÖDSITUATIONER

1. I syfte att bemöta miljöfarliga olyckor i Antarktisfördragets område är varje part överens om att

a) vidta snabba och effektiva åtgärder i sådana nödsituationer som kan uppkomma i samband med genomförandet av vetenskapliga forskningsprogram, turism och all annan statlig och icke-statlig verksamhet i Antarktisfördragets område för vilken underrättelse på förhand krävs enligt artikel VII 5 i Antarktisfördraget, inbegripet logistiskt stöd i samband med verksamheten; och

b) upprätta beredskapsplaner för att bemöta incidenter med potentiellt skadliga effekter på miljön i Antarktis eller därav beroende och därmed sammanhängande ekosystem.

2. För detta ändamål skall parterna

a) samarbeta vid utformningen och genomförandet av sådana beredskapsplaner; och

b) fastställa förfaranden för omedelbar underrättelse om och gemensamt ingripande vid miljöfarliga olyckor.

3. Vid genomförandet av denna artikel skall parterna beakta de råd som ges av lämpliga internationella organisationer.

ARTIKEL 16

ANSVAR

Parterna åtar sig att i enlighet med detta protokolls målsättning vad avser det allsidiga skyddet av miljön i Antarktis och därav beroende och därmed sammanhängande eko-

sure that during inspections, observers are given access to all parts of stations, installations, equipment, ships and aircraft open to inspection under Article VII (3) of the Antarctic Treaty, as well as to all records maintained thereon which are called for pursuant to this Protocol.

4. Reports of inspections shall be sent to the Parties whose stations, installations, equipment, ships or aircraft are covered by the reports. After those Parties have been given the opportunity to comment, the reports and any comments thereon shall be circulated to all the Parties and to the Committee, considered at the next Antarctic Treaty Consultative Meeting, and thereafter made publicly available.

ARTICLE 15

EMERGENCY RESPONSE ACTION

1. In order to respond to environmental emergencies in the Antarctic Treaty area, each Party agrees to:

(a) provide for prompt and effective response action to such emergencies which might arise in the performance of scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required under Article VII (5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities; and

(b) establish contingency plans for response to incidents with potential adverse effects on the Antarctic environment or dependent and associated ecosystems.

2. To this end, the Parties shall:

(a) co-operate in the formulation and implementation of such contingency plans; and

(b) establish procedures for immediate notification of, and co-operative response to, environmental emergencies.

3. In the implementation of this Article, the Parties shall draw upon the advice of the appropriate international organisations.

ARTICLE 16

LIABILITY

Consistent with the objectives of this Protocol for the comprehensive protection of the Antarctic environment and dependent and associated ecosystems, the Parties un-

system utarbeta regler och förfaranden angående ansvar för skada till följd av verksamhet som äger rum i Antarktisdokumentets område och som omfattas av detta protokoll. Dessa regler och förfaranden skall införas i en eller flera bilagor som antas enligt artikel 9.2.

ARTIKEL 17

ÅRLIG RAPPORT AV PARTERNA

1. Varje part skall årligen inge rapport om de åtgärder som vidtagits för att genomföra detta protokoll. Sådana rapporter skall även innehålla underrättelser enligt artikel 13.3, beredningsplaner upprättade enligt artikel 15 och alla andra underrättelser och upplysningar som krävs enligt detta protokoll för vilka det inte finns någon annan bestämmelse angående spridning och utbyte av information.

2. Rapporter enligt stycke 1 ovan skall spridas till alla parter och kommittén, behandlas vid påföljande konsultativa möte och göras offentligt tillgängliga.

ARTIKEL 18

TVISTLÖSNING

Om en tvist uppstår angående tolkningen eller tillämpningen av detta protokoll, skall parterna i tvisten på begäran av en av dem samråda med varandra så snart som möjligt i syfte att nå en lösning av tvisten genom förhandlingar, undersökningar, medling, förlikning, skiljedom, domstolsbeslut eller andra fredliga medel som parterna i tvisten kommer överens om.

ARTIKEL 19

VAL AV FÖRFARANDE FÖR LÖSNING AV TVISTER

1. Varje part kan vid undertecknande, ratificering, godkännande eller anslutning till detta protokoll eller vid vilken som helst tidpunkt därefter genom en skriftlig förklaring välja en av följande metoder eller båda för lösning av tvister angående tolkningen eller tillämpningen av artiklarna 7, 8 och 15 och, utom i den utsträckning annat föreskrivs i en bilaga, bestämmelserna i en bilaga samt artikel 13, i den mån den hänför sig

dertake to elaborate rules and procedures relating to liability for damage arising from activities taking place in the Antarctic Treaty area and covered by this Protocol. Those rules and procedures shall be included in one or more Annexes to be adopted in accordance with Article 9 (2).

ARTICLE 17

ANNUAL REPORT BY PARTIES

1. Each Party shall report annually on the steps taken to implement this Protocol. Such reports shall include notifications made in accordance with Article 13 (3), contingency plans established in accordance with Article 15 and any other notifications and information called for pursuant to this Protocol for which there is no other provision concerning the circulation and exchange of information.

2. Reports made in accordance with paragraph 1 above shall be circulated to all Parties and to the Committee, considered at the next Antarctic Treaty Consultative Meeting, and made publicly available.

ARTICLE 18

DISPUTE SETTLEMENT

If a dispute arises concerning the interpretation or application of this Protocol, the parties to the dispute shall, at the request of any one of them, consult among themselves as soon as possible with a view to having the dispute resolved by negotiation, inquiry, mediation, conciliation, arbitration, judicial settlement or other peaceful means to which the parties to the dispute agree.

ARTICLE 19

CHOICE OF DISPUTE SETTLEMENT PROCEDURE

1. Each Party, when signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol, or at any time thereafter, may choose, by written declaration, one or both of the following means for the settlement of disputes concerning the interpretation or application of Articles 7, 8 and 15 and, except to the extent that an Annex provides otherwise, the provisions of any Annex and, insofar as it relates to these Articles and provisions,

till dessa artiklar och bestämmelser:

- a) Internationella domstolen;
- b) skiljedomstolen.

2. En förklaring enligt stycke 1 ovan skall inte påverka tillämpningen av artikel 18 och 20.2.

3. En part som inte har avgett en förklaring enligt stycke 1 ovan eller vars förklaring inte längre gäller skall anses ha godtagit skiljedomstolens behörighet.

4. Om parterna i en tvist har godtagit samma metod för lösning av en tvist, kan tvisten hänskjutas endast till detta förfarande, såvida parterna inte kommer överens om annat.

5. Om parterna i en tvist inte har godtagit samma metod för lösning av en tvist eller om båda parter har godtagit båda metoderna, kan tvisten hänskjutas endast till skiljedomstolen, såvida inte parterna kommer överens om annat.

6. En förklaring enligt stycke 1 ovan skall förbli ikraft till dess att den upphör att gälla i enlighet med dess bestämmelser eller till dess att tre månader förflutit efter det att en skriftlig underrättelse om återkallande har deponerats hos depositarien.

7. En ny förklaring, en underrättelse om återkallande eller upphörandet av en förklaring skall inte på något sätt påverka pågående förfarande i Internationella domstolen eller skiljedomstolen, såvida inte parterna i tvisten kommer överens om annat.

8. Förklaringar och underrättelser som avses i denna artikel skall deponeras hos depositarien, som skall sända kopior därav till samtliga parter.

ARTIKEL 20

FÖRFARANDE FÖR LÖSNING AV TVISTER

1. Om parterna i en tvist angående tolkningen eller tillämpningen av artiklarna 7, 8 och 15 eller, utom i den utsträckning som annat föreskrivs i en bilaga, bestämmelserna i en bilaga eller artikel 13, i den mån den hänför sig till dessa artiklar och bestämmelser, inte har kommit överens om någon metod att lösa tvisten inom 12 månader efter begäran om samråd enligt artikel 18, skall tvisten på begäran av en part i tvisten hänskjutas för avgörande enligt det förfarande som fastställs i artikel 19.4 och 5.

Article 13:

- (a) the International Court of Justice;
- (b) the Arbitral Tribunal.

2. A declaration made under paragraph 1 above shall not affect the operation of Article 18 and Article 20 (2).

3. A Party which has not made a declaration under paragraph 1 above or in respect of which a declaration is no longer in force shall be deemed to have accepted the competence of the Arbitral Tribunal.

4. If the parties to a dispute have accepted the same means for the settlement of a dispute, the dispute may be submitted only to that procedure, unless the parties otherwise agree.

5. If the parties to a dispute have not accepted the same means for the settlement of a dispute, or if they have both accepted both means, the dispute may be submitted only to the Arbitral Tribunal, unless the parties otherwise agree.

6. A declaration made under paragraph 1 above shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of revocation has been deposited with the Depositary.

7. A new declaration, a notice of revocation or the expiry of a declaration shall not in any way affect proceedings pending before the International Court of Justice or the Arbitral Tribunal, unless the parties to the dispute otherwise agree.

8. Declarations and notices referred to in this Article shall be deposited with the Depositary who shall transmit copies thereof to all Parties.

ARTICLE 20

DISPUTE SETTLEMENT PROCEDURE

1. If the parties to a dispute concerning the interpretation or application of Articles 7, 8 or 15 or, except to the extent that an Annex provides otherwise, the provisions of any Annex or, insofar as it relates to these Articles and provisions, Article 13, have not agreed on a means for resolving it within 12 months of the request for consultation pursuant to Article 18, the dispute shall be referred, at the request of any party to the dispute, for settlement in accordance with the procedure determined by Article 19 (4) and (5).

2. Skiljedomstolen skall inte vara behörig att avgöra eller besluta i någon fråga inom ramen för artikel IV i Antarktisdördraget. Dessutom får ingenting i detta protokoll tolkas som om det innebär att behörighet eller jurisdiktion övertörs till Internationella domstolen eller någon annan domstol, som upprättats för att lösa tvister mellan parter, i syfte att avgöra eller på annat sätt besluta i en fråga inom ramen för artikel IV i Antarktisdördraget.

ARTIKEL 21

UNDERTECKNANDE

Detta protokoll skall vara öppet för under-tecknande i Madrid den 4 oktober 1991 och därefter i Washington till den 3 oktober 1992 av varje stat som är fördragsslutande part i Antarktisdördraget.

ARTIKEL 22

*RATIFIKATION, GODKÄNNANDE
ELLER ANSLUTNING*

1. Detta protokoll skall ratificeras eller godkännas av signatärstaterna.

2. Efter den 3 oktober 1992 skall detta protokoll stå öppet för anslutning av varje stat som är fördragsslutande part i Antarktisdördraget.

3. Ratifikations-, godkännande- eller anslutningsinstrument skall deponeras hos Amerikas Förenta Staters regering, som härmed utses till depositarie.

4. Efter den dag då detta protokoll har trätt i kraft skall Antarktisdördragets konsultativa parter inte beakta ett meddelande angående rätt för en fördragsslutande part i Antarktisdördraget att utse representanter att delta i Antarktisdördragets konsultativa möten enligt artikel IX 2 i Antarktisdördraget, om inte ifrågavarande fördragsslutande part först har ratificerat, godkänt eller anslutit sig till detta protokoll.

ARTIKEL 23

IKRAFTTRÄDANDE

1. Detta protokoll träder i kraft den tret-

2. The Arbitral Tribunal shall not be competent to decide or rule upon any matter within the scope of Article IV of the Antarctic Treaty. In addition, nothing in this Protocol shall be interpreted as conferring competence or jurisdiction on the International Court of Justice or any other tribunal established for the purpose of settling disputes between Parties to decide or otherwise rule upon any matter within the scope of Article IV of the Antarctic Treaty.

ARTICLE 21

SIGNATURE

This Protocol shall be open for signature at Madrid on the 4th of October 1991 and thereafter at Washington until the 3rd of October 1992 by any State which is a Contracting Party to the Antarctic Treaty.

ARTICLE 22

*RATIFICATION, ACCEPTANCE,
APPROVAL OR ACCESSION*

1. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval by signatory States.

2. After the 3rd of October 1992 this Protocol shall be open for accession by any State which is a Contracting Party to the Antarctic Treaty.

3. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Government of the United States of America, hereby designated as the Depositary.

4. After the date on which this Protocol has entered into force, the Antarctic Treaty Consultative Parties shall not act upon a notification regarding the entitlement of a Contracting Party to the Antarctic Treaty to appoint representatives to participate in Antarctic Treaty Consultative Meetings in accordance with Article IX (2) of the Antarctic Treaty unless that Contracting Party has first ratified, accepted, approved or acceded to this Protocol.

ARTICLE 23

ENTRY INTO FORCE

1. This Protocol shall enter into force on

tionde dagen efter den dag då samtliga stater, som är konsultativa parter i Antarktisfördraget den dag då protokollet antas, har deponerat sitt ratifikations-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

2. I förhållande till varje fördragsslutande part i Antarktisfördraget, som efter dagen för protokollets ikraftträdande deponerar ett ratifikations-, godkännande- eller anslutningsinstrument, träder detta protokoll i kraft den trettionde dagen efter sådan deponering.

ARTIKEL 24

RESERVATIONER

Reservationer till detta protokoll skall inte tillåtas.

ARTIKEL 25

ÄNDRINGAR ELLER TILLÄGG

1. Med undantag av bestämmelserna i artikel 9 kan detta protokoll bli föremål för ändringar eller tillägg vid vilken tidpunkt som helst i enlighet med de förfaranden som anges i artikel XII 1 a och b i Antarktisfördraget.

2. Om någon av Antarktisfördragets konsultativa parter femtio år efter dagen för detta protokolls ikraftträdande begär det genom ett meddelande till depositarien, skall en konferens hållas så snart som möjligt för att undersöka hur protokollet fungerat.

3. En ändring eller ett tillägg som föreslås vid en översynskonferens, som inkallats enligt stycke 2 ovan, skall antas av en majoritet av parterna, inbegripet tre fjärdedelar av de stater som var Antarktisfördragets konsultativa parter vid tidpunkten för protokollets antagande.

4. Varje ändring eller tillägg som antagits enligt stycke 3 i denna artikel träder i kraft då den ratificerats av tre fjärdedelar av de konsultativa parterna, inbegripet samtliga stater som var konsultativa parter vid tidpunkten för protokollets antagande.

5. a) Vad gäller artikel 7 är parterna överens om att förbudet mot verksamhet avseende mineralresurser i Antarktis som anges där

the thirtieth day following the date of deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession by all States which are Antarctic Treaty Consultative Parties at the date on which this Protocol is adopted.

2. For each Contracting Party to the Antarctic Treaty which, subsequent to the date of entry into force of this Protocol, deposits an instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Protocol shall enter into force on the thirtieth day following such deposit.

ARTICLE 24

RESERVATIONS

Reservations to this Protocol shall not be permitted.

ARTICLE 25

MODIFICATION OR AMENDMENT

1. Without prejudice to the provisions of Article 9, this Protocol may be modified or amended at any time in accordance with the procedures set forth in Article XII (1) (a) and (b) of the Antarctic Treaty.

2. If, after the expiration of 50 years from the date of entry into force of this Protocol, any of the Antarctic Treaty Consultative Parties so requests by a communication addressed to the Depositary, a conference shall be held as soon as practicable to review the operation of this Protocol.

3. A modification or amendment proposed at any Review Conference called pursuant to paragraph 2 above shall be adopted by a majority of the Parties, including 3/4 of the States which are Antarctic Treaty Consultative Parties at the time of adoption of this Protocol.

4. A modification or amendment adopted pursuant to paragraph 3 above shall enter into force upon ratification, acceptance, approval or accession by 3/4 of the Antarctic Treaty Consultative Parties, including ratification, acceptance, approval or accession by all States which are Antarctic Treaty Consultative Parties at the time of adoption of this Protocol.

5. (a) With respect to Article 7, the prohibition on Antarctic mineral resource activities contained therein shall continue unless

skall fortsätta att gälla, såvida inte en bindande rättslig reglering för verksamhet avseende mineralresurser i Antarktis trätt i kraft, vilken innefattar en överenskommen metod att bestämma huruvida sådan verksamhet kan godtas, och om så är fallet, på vilka villkor. Denna reglering skall till fullo skydda alla de staters intressen som avses i artikel IV i Antarktisfördraget och tillämpa principerna i denna artikel. Om därför en ändring eller ett tillägg i artikel 7 föreslås vid en i stycke 2 ovan nämnd konferens, skall den innefatta en sådan bindande rättslig reglering.

b) Om en sådan ändring eller ett sådant tillägg inte har trätt i kraft inom 3 år efter det att samtliga parter fått meddelande där- om, får varje part när som helst därefter underrätta depositarien om att den frånträder detta protokoll och ett sådant frånträdande träder i kraft 2 år efter det att depositarien mottagit meddelandet.

ARTIKEL 26

NOTIFIKATIONER AV DEPOSITARIEN

Depositarien skall notificera samtliga fördragsslutande parter i Antarktisfördraget om följande:

a) undertecknande av detta protokoll och deponering av ratifikations-, godkännande- eller anslutningsinstrument;

b) dagen för ikraftträdandet av detta protokoll och varje ytterligare bilaga till protokollet;

c) dagen för ikraftträdandet av varje tillägg eller ändring i detta protokoll; samt

d) deponering av förklaringar och meddelanden enligt artikel 19; och

e) notifikationer mottagna enligt artikel 25.5 b.

ARTIKEL 27

AUTENTISKA TEXTER OCH REGISTRERING HOS FÖRENTA NATIONERNA

1. Detta protokoll som upprättats på engelska, franska, ryska och spanska språken, varav varje text har samma giltighet, skall deponeras i Amerikas Förenade Staters regerings arkiv, som skall sända vederbörligen bestyrkta kopior därav till samtliga fördragsslutande parter i Antarktisfördraget.

there is in force a binding legal regime on Antarctic mineral resource activities that includes an agreed means for determining whether, and, if so, under which conditions, any such activities would be acceptable. This regime shall fully safeguard the interests of all States referred to in Article IV of the Antarctic Treaty and apply the principles thereof. Therefore, if a modification or amendment to Article 7 is proposed at a Review Conference referred to in paragraph 2 above, it shall include such a binding legal regime.

(b) If any such modification or amendment has not entered into force within 3 years of the date of its adoption, any Party may at any time thereafter notify to the Depositary of its withdrawal from this Protocol, and such withdrawal shall take effect 2 years after receipt of the notification by the Depositary.

ARTICLE 26

NOTIFICATIONS BY THE DEPOSITARY

The Depositary shall notify all Contracting Parties to the Antarctic Treaty of the following:

(a) signatures of this Protocol and the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession;

(b) the date of entry into force of this Protocol and any additional Annex thereto;

(c) the date of entry into force of any amendment or modification to this Protocol;

(d) the deposit of declarations and notices pursuant to Article 19; and

(e) any notification received pursuant to Article 25 (5) (b).

ARTICLE 27

AUTHENTIC TEXTS AND REGISTRATION WITH THE UNITED NATIONS

1. This Protocol, done in the English, French, Russian and Spanish languages, each version being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America, which shall transmit duly certified copies thereof to all Contracting Parties to the Antarctic Treaty.

2. Detta protokoll skall registreras av depositarien enligt artikel 102 i Förenta Nationernas stadga.

2. This Protocol shall be registered by the Depositary pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

TILLÄGG TILL PROTOKOLLET

SCHEDULE TO THE PROTOCOL

SKILJEDOM

ARBITRATION

Artikel 1

Article 1

1. Skiljedomstolen skall upprättas och verka i enlighet med protokollet, inbegripet detta tillägg.

1. The Arbitral Tribunal shall be constituted and shall function in accordance with the Protocol, including this Schedule.

2. Den sekreterare som avses i detta tillägg är permanenta skiljedomstolens generalsekreterare.

2. The Secretary referred to in this Schedule is the Secretary General of the Permanent Court of Arbitration.

Artikel 2

Article 2

1. Varje part skall ha rätt att utse högst tre skiljedomare, av vilka minst en skall utses inom tre månader efter protokollets ikraftträdande för den parten. Varje skiljedomare skall ha erfarenhet av frågor rörande Antarktis, ha god kännedom om internationell rätt och åtnjuta högsta anseende i fråga om opartiskhet, kompetens och integritet. Namnen på de sålunda utsedda personerna skall utgöra listan över skiljedomare. Varje part skall alltid ha namnet på minst en skiljedomare på listan.

1. Each Party shall be entitled to designate up to three Arbitrators, at least one of whom shall be designated within three months of the entry into force of the Protocol for that Party. Each Arbitrator shall be experienced in Antarctic affairs, have thorough knowledge of international law and enjoy the highest reputation for fairness, competence and integrity. The names of the persons so designated shall constitute the list of Arbitrators. Each Party shall at all times maintain the name of at least one Arbitrator on the list.

2. Med förbehåll för stycke 3 nedan skall en skiljedomare som utsetts av en part finnas kvar på listan under fem år och skall kunna omväljäs av den parten för ytterligare femårsperioder.

2. Subject to paragraph 3 below, an Arbitrator designated by a Party shall remain on the list for a period of five years and shall be eligible for redesignation by that Party for additional five year periods.

3. En part som utsett en skiljedomare får stryka namnet på den skiljedomaren på listan. Om en skiljedomare dör eller om en part av något annat skäl stryker namnet på en av parten utsedd skiljedomare, skall den part som utsåg ifrågavarande skiljedomare omedelbart underrätta sekreteraren härom. En skiljedomare vars namn strukits på listan skall även i fortsättningen tjänstgöra i en skiljedomstol till vilken skiljedomaren har utsetts till dess att förfarandet vid skiljedomstolen avslutats.

3. A Party which designated an Arbitrator may withdraw the name of that Arbitrator from the list. If an Arbitrator dies or if a Party for any reason withdraws from the list the name of an Arbitrator designated by it, the Party which designated the Arbitrator in question shall notify the Secretary promptly. An Arbitrator whose name is withdrawn from the list shall continue to serve on any Arbitral Tribunal to which that Arbitrator has been appointed until the completion of proceedings before the Arbitral Tribunal.

4. Sekreteraren skall säkerställa att en aktuell lista upprätthålls över skiljedomare som utsetts enligt denna artikel.

4. The Secretary shall ensure that an up-to-date list is maintained of the Arbitrators designated pursuant to this Article.

Artikel 3

1. Skiljedomstolen skall bestå av tre skiljedomare, som skall utnämnas enligt följande:

a) Den part i tvisten som inleder förfarandet skall utse en skiljedomare, som kan vara den partens medborgare, från den lista som avses i artikel 2. Utnämningen skall tas med i det meddelande som avses i artikel 4.

b) Den andra parten i tvisten skall inom 40 dagar efter mottagandet av meddelandet utse den andra skiljedomaren, som kan vara den partens medborgare, från den lista som avses i artikel 2.

c) Parterna i tvisten skall inom 60 dagar efter utnämningen av den andra skiljedomaren genom överenskommelse utse den tredje skiljedomaren från den lista som avses i artikel 2. Den tredje skiljedomaren skall varken vara medborgare i eller utsedd av en part i tvisten eller vara av samma nationalitet som någondera av de båda första skiljedomarna. Den tredje skiljedomaren skall vara skiljedomstolens ordförande.

d) Om den andra skiljedomaren inte har utnämnts inom den föreskrivna perioden eller om parterna i tvisten inte nått en överenskommelse inom den föreskrivna perioden angående utnämningen av den tredje skiljedomaren, skall denna skiljedomare eller dessa skiljedomare på begäran av en part i tvisten och inom 30 dagar efter mottagandet av en sådan begäran utnämnas av Internationella domstolens president från den i artikel 2 nämnda listan och på de villkor som föreskrivs i b och c ovan. Vid fullgörandet av de uppgifter som tilldelats honom eller henne i detta stycke skall domstolens president samråda med parterna i tvisten.

e) Om Internationella domstolens president inte kan fullgöra de uppgifter som tilldelats honom eller henne i d ovan eller är medborgare i en part i tvisten, skall uppgifterna fullgöras av domstolens vice president utom i de fall då vice presidenten inte kan fullgöra uppgifterna eller är medborgare i en part i tvisten då uppgifterna fullgörs av den till tjänsteåren äldste ledamoten av domstolen som finns tillgänglig och inte är medborgare i en part i tvisten.

2. Vakanser skall fyllas så som föreskrivs för den första utnämningen.

Article 3

1. The Arbitral Tribunal shall be composed of three Arbitrators who shall be appointed as follows:

(a) The party to the dispute commencing the proceedings shall appoint one Arbitrator, who may be its national, from the list referred to in Article 2. This appointment shall be included in the notification referred to in Article 4.

(b) Within 40 days of the receipt of that notification, the other party to the dispute shall appoint the second Arbitrator, who may be its national, from the list referred to in Article 2.

(c) Within 60 days of the appointment of the second Arbitrator, the parties to the dispute shall appoint by agreement the third Arbitrator from the list referred to in Article 2. The third Arbitrator shall not be either a national of a party to the dispute, or a person designated for the list referred to in Article 2 by a party to the dispute, or of the same nationality as either of the first two Arbitrators. The third Arbitrator shall be the Chairperson of the Arbitral Tribunal.

(d) If the second Arbitrator has not been appointed within the prescribed period, or if the parties to the dispute have not reached agreement within the prescribed period on the appointment of the third Arbitrator, the Arbitrator or Arbitrators shall be appointed, at the request of any party to the dispute and within 30 days of the receipt of such request, by the President of the International Court of Justice from the list referred to in Article 2 and subject to the conditions prescribed in subparagraphs (b) and (c) above. In performing the functions accorded him or her in this subparagraph, the President of the Court shall consult the parties to the dispute.

(e) If the President of the International Court of Justice is unable to perform the functions accorded him or her in subparagraph (d) above or is a national of a party to the dispute, the functions shall be performed by the Vice-President of the Court, except that if the Vice-President is unable to perform the functions or is a national of a party to the dispute the functions shall be performed by the next most senior member of the Court who is available and is not a national of a party to the dispute.

2. Any vacancy shall be filled in the manner prescribed for the initial appointment.

3. I varje tvist som berör mer än två parter skall de parter som har samma intresse genom överenskommelse utse en skiljedomare inom den i stycke 1 b ovan angivna tidsperioden.

Artikel 4

Den part i tvisten som inleder förfarandet skall skriftligen underrätta den andra parten eller de andra parterna i tvisten samt sekreteraren. Underrättelsen skall innehålla en framställning av anspråket och de skäl på vilka det grundas. Underrättelsen skall sändas till samtliga parter av sekreteraren.

Artikel 5

1. Om inte parterna i tvisten kommer överens om annat, skall skiljedomsförfarandet äga rum i Haag där skiljedomstolens handlingar skall förvaras. Skiljedomstolen skall anta sina egna procedurregler. Dessa skall säkerställa att varje part i tvisten till fullo har möjlighet att höras och framlägga sin sak och skall även säkerställa att förfarandet går snabbt.

2. Skiljedomstolen får behandla och avgöra genkärsmål som tvisten ger upphov till.

Artikel 6

1. Då skiljedomstolen anser att den *prima facie* har jurisdiktion enligt protokollet kan den

a) på begäran av en part i tvisten ange sådana provisoriska åtgärder som den anser nödvändiga för att bevara de respektive rättigheter som tillkommer parterna i tvisten;

b) föreskriva provisoriska åtgärder som den anser lämpliga under omständigheterna för att förhindra allvarlig skada på miljön i Antarktis eller därav beroende eller därmed sammanhängande ekosystem.

2. Parterna i tvisten skall omedelbart fullgöra de provisoriska åtgärder som föreskrivs i stycke 1 b ovan i avvaktan på ett utslag enligt artikel 10.

3. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 20 i protokollet kan en part i tvisten när som helst genom underrättelse till den andra parten eller de andra parterna i tvisten och till generalsekreteraren enligt artikel 4 begära att skiljedomstolen upprättas i brådskande fall för att ange eller föreskriva provisoriska nödfallsåtgärder i enlighet med denna artikel. I sådant fall skall skiljedomstolen upprättas så snart som möjligt enligt artikel 3,

3. In any dispute involving more than two Parties, those Parties having the same interest shall appoint one Arbitrator by agreement within the period specified in paragraph 1 (b) above.

Article 4

The party to the dispute commencing proceedings shall so notify the other party or parties to the dispute and the Secretary in writing. Such notification shall include a statement of the claim and the grounds on which it is based. The notification shall be transmitted by the Secretary to all Parties.

Article 5

1. Unless the parties to the dispute agree otherwise, arbitration shall take place at The Hague, where the records of the Arbitral Tribunal shall be kept. The Arbitral Tribunal shall adopt its own rules of procedure. Such rules shall ensure that each party to the dispute has a full opportunity to be heard and to present its case and shall also ensure that the proceedings are conducted expeditiously.

2. The Arbitral Tribunal may hear and decide counterclaims arising out of the dispute.

Article 6

1. The Arbitral Tribunal, where it considers that *prima facie* it has jurisdiction under the Protocol, may:

(a) at the request of any party to a dispute, indicate such provisional measures as it considers necessary to preserve the respective rights of the parties to the dispute;

(b) prescribe any provisional measures which it considers appropriate under the circumstances to prevent serious harm to the Antarctic environment or dependent or associated ecosystems.

2. The parties to the dispute shall comply promptly with any provisional measures prescribed under paragraph 1 (b) above pending an award under Article 10.

3. Notwithstanding the time period in Article 20 of the Protocol, a party to a dispute may at any time, by notification to the other party or parties to the dispute and to the Secretary in accordance with Article 4, request that the Arbitral Tribunal be constituted as a matter of exceptional urgency to indicate or prescribe emergency provisional measures in accordance with this Article. In such case, the Arbitral Tribunal shall be constituted as

med undantag av att tidsperioderna i artikel 3.1 b, c och d skall minskas till 14 dagar i varje fall. Skiljedomstolen skall besluta om begäran om provisoriska nödfallsåtgärder inom två månader efter det att domstolens ordförande utnämnts.

4. Efter ett beslut av skiljedomstolen med anledning av en begäran om provisoriska nödfallsåtgärder enligt stycke 3 ovan, skall lösandet av tvisten fortsätta enligt artiklarna 18, 19 och 20 i protokollet.

Artikel 7

En part som anser att den har ett juridiskt intresse, oavsett om det är allmänt eller enskilt, som i väsentlig grad kan påverkas av skiljedomstolens utslag, får delta i förfarandet som en mellankommande part, såvida inte skiljedomstolen beslutar annat.

Artikel 8

Parterna i tvisten skall underlätta skiljedomstolens arbete och skall särskilt, i enlighet med sin lagstiftning och med utnyttjande av alla medel som står till deras förfogande, förse den med alla relevanta dokument och upplysningar samt vid behov tillkalla vittnen eller experter och höra deras vittnesmål.

Artikel 9

Om en av parterna i tvisten inte inställer sig inför skiljedomstolen eller underlåter att försvara sin sak, kan en annan part i tvisten begära att skiljedomstolen fortsätter förfarandet och meddelar sitt utslag.

Artikel 10

1. Skiljedomstolen skall avgöra sådana tvister som hänskjutits till den på grundval av protokollets bestämmelser och andra tillämpliga rättsregler, som inte är oförenliga med sådana bestämmelser.

2. Skiljedomstolen kan *ex aequo et bono* avgöra en tvist som hänskjutits till den, om parterna i tvisten kommer överens om detta.

Artikel 11

1. Innan skiljedomstolen meddelar sitt utslag, skall den förvissa sig om att den har behörighet att avgöra tvisten och att anspråket eller genkärömdet är faktiskt och rätts-

soon as possible in accordance with Article 3, except that the time periods in Article 3 (1) (b), (c) and (d) shall be reduced to 14 days in each case. The Arbitral Tribunal shall decide upon the request for emergency provisional measures within two months of the appointment of its Chairperson.

4. Following a decision by the Arbitral Tribunal upon a request for emergency provisional measures in accordance with paragraph 3 above, settlement of the dispute shall proceed in accordance with Articles 18, 19 and 20 of the Protocol.

Article 7

Any Party which believes it has a legal interest, whether general or individual, which may be substantially affected by the award of an Arbitral Tribunal, may, unless the Arbitral Tribunal decides otherwise, intervene in the proceedings.

Article 8

The parties to the dispute shall facilitate the work of the Arbitral Tribunal and, in particular, in accordance with their law and using all means at their disposal, shall provide it with all relevant documents and information, and enable it, when necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

Article 9

If one of the parties to the dispute does not appear before the Arbitral Tribunal or fails to defend its case, any other party to the dispute may request the Arbitral Tribunal to continue the proceedings and make its award.

Article 10

1. The Arbitral Tribunal shall, on the basis of the provisions of the Protocol and other applicable rules and principles of international law that are not incompatible with such provisions, decide such disputes as are submitted to it.

2. The Arbitral Tribunal may decide, *ex aequo et bono*, a dispute submitted to it, if the parties to the dispute so agree.

Article 11

1. Before making its award, the Arbitral Tribunal shall satisfy itself that it has competence in respect of the dispute and that the claim or counterclaim is well founded in

ligt välgrundat.

2. Utslaget skall åtföljas av en redogörelse för skälen till beslutet och skall översändas till sekreteraren, som skall delge samtliga parter.

3. Utslaget skall vara slutgiltigt och bindande för parterna i tvisten och för varje part som varit mellankommande part i förfarandet och skall omedelbart efterkommas. Skiljedomstolen skall tolka utslaget på begäran av en part i tvisten eller av en mellankommande part.

4. Utslaget skall endast vara bindande för ifrågakvarande mål.

5. Om inte skiljedomstolen beslutar annat, skall domstolens utgifter, inbegripet ersättning till dess skiljedomare, bäras till lika delar av parterna i tvisten.

Artikel 12

Alla skiljedomstolens beslut, inbegripet de som avses i artiklarna 5, 6 och 11 skall fattas av en majoritet av skiljedomarna, vilka inte får avstå från att rösta.

Artikel 13

1. Detta tillägg kan bli föremål för tillägg eller ändringar genom en åtgärd som antagits enligt artikel IX 1 i Antarktiskfördraget. Om inte åtgärden anger annat, skall tillägg eller ändringar anses ha godkänts och träder i kraft ett år efter det att Antarktiskfördragets konsultativa möte avslutats, vid vilket de antogs, såvida inte en eller flera av Antarktiskfördragets konsultativa parter meddelar depositarien inom denna period att den önskar utsträcka perioden eller att den inte kan godkänna åtgärden.

2. Varje tillägg eller ändring i detta tillägg som träder i kraft enligt stycke 1 ovan skall därefter träda i kraft för varje annan part när depositarien har mottagit meddelande om godkännande av denna part.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV har undertecknade, därtill vederbörligen befullmäktigade, undertecknat detta protokoll.

SOM SKEDDE i Madrid den 4 oktober 1991.

fact and law.

2. The award shall be accompanied by a statement of reasons for the decision and shall be communicated to the Secretary who shall transmit it to all Parties.

3. The award shall be final and binding on the parties to the dispute and on any Party which intervened in the proceedings and shall be complied with without delay. The Arbitral Tribunal shall interpret the award at the request of a party to the dispute or of any intervening Party.

4. The award shall have no binding force except in respect of that particular case.

5. Unless the Arbitral Tribunal decides otherwise, the expenses of the Arbitral Tribunal, including the remuneration of the Arbitrators, shall be borne by the parties to the dispute in equal shares.

Article 12

All decisions of the Arbitral Tribunal, including those referred to in Articles 5, 6 and 11, shall be made by a majority of the Arbitrators who may not abstain from voting.

Article 13

1. This Schedule may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.

2. Any amendment or modification of this Schedule which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned Plenipotentiaries, duly authorized, have signed the present Protocol.

DONE at Madrid this fourth day of October, one thousand nine hundred and ninety-one.

BILAGA I TILL MILJÖSKYDDSPROTOKOLLET TILL ANTARKTISFÖRDRAGET

MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

ARTIKEL 1

INLEDANDE STADIUM

1. Miljöeffekterna av föreslagen verksamhet som avses i artikel 8 i protokollet skall, innan verksamheten påbörjas, bedömas i enlighet med relevanta nationella förfaranden.

2. Om det fastställs att en verksamhet har mindre än en obetydlig eller övergående påverkan på miljön, får den omedelbart fortsätta.

ARTIKEL 2

INITIAL MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

1. Om det inte har fastställts att en verksamhet kommer att ha mindre än en obetydlig eller övergående påverkan på miljön eller om inte en fullständig miljökonsekvensbedömning utförs i enlighet med artikel 3, skall en initial miljökonsekvensbedömning göras. Den skall innehålla tillräckliga uppgifter för att bedöma huruvida en föreslagen verksamhet kan ha mer än en obetydlig eller övergående påverkan och skall omfatta

a) en beskrivning av den föreslagna verksamheten, innefattande dess ändamål, plats, varaktighet och intensitet; och

b) en bedömning av alternativ till den föreslagna verksamheten och eventuella effekter som verksamheten kan ha, innefattande hänsynstagande till kumulativa effekter mot bakgrund av pågående och känd planerad verksamhet.

2. Om en initial miljökonsekvensbedömning visar att en föreslagen verksamhet troligen inte kommer att ha mer än en obetydlig eller övergående påverkan på miljön, får

ANNEX I TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO THE ANTARCTIC TREATY

ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT

ARTICLE 1

PRELIMINARY STAGE

1. The environmental impacts of proposed activities referred to in Article 8 of the Protocol shall, before their commencement, be considered in accordance with appropriate national procedures.

2. If an activity is determined as having less than a minor or transitory impact, the activity may proceed forthwith.

ARTICLE 2

INITIAL ENVIRONMENTAL EVALUATION

1. Unless it has been determined that an activity will have less than a minor or transitory impact, or unless a Comprehensive Environmental Evaluation is being prepared in accordance with Article 3, an Initial Environmental Evaluation shall be prepared. It shall contain sufficient detail to assess whether a proposed activity may have more than a minor or transitory impact and shall include:

(a) a description of the proposed activity, including its purpose, location, duration, and intensity; and

(b) consideration of alternatives to the proposed activity and any impacts that the activity may have, including consideration of cumulative impacts in the light of existing and known planned activities.

2. If an Initial Environmental Evaluation indicates that a proposed activity is likely to have no more than a minor or transitory impact, the activity may proceed, provided that appropriate procedures, which may include

verksamheten fortsätta, under förutsättning att lämpliga åtgärder, som kan innefatta miljöövervakning, vidtas för att bedöma och fastställa verksamhetens påverkan.

monitoring, are put in place to assess and verify the impact of the activity.

ARTIKEL 3

FULLSTÄNDIG MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING

1. Om en initial miljökonsekvensbedömning visar eller om det fastställs på annat sätt att en föreslagen verksamhet troligen kommer att ha mer än en obetydlig eller övergående påverkan på miljön, skall en fullständig miljökonsekvensbedömning göras.

2. En fullständig miljökonsekvensbedömning skall omfatta

a) en beskrivning av den föreslagna verksamheten, innefattande dess ändamål, plats, varaktighet och intensitet samt möjliga alternativ till verksamheten, däribland medräknat möjligheten att inte fortsätta verksamheten och konsekvenserna av dessa alternativ;

b) en beskrivning av miljötillståndet som tjänar som referens och med vilket förutsedda förändringar skall jämföras samt en bedömning av det framtida miljötillståndet, om inte den föreslagna verksamheten påbörjas;

c) en beskrivning av de metoder och uppgifter som används för att förutsäga effekterna av den föreslagna verksamheten;

d) en bedömning av den föreslagna verksamhetens sannolika direkta effekter med avseende på art, omfattning, varaktighet och intensitet;

e) en bedömning av den föreslagna verksamhetens möjliga indirekta eller sekundära effekter;

f) en bedömning av den föreslagna verksamhetens kumulativa effekter mot bakgrund av pågående verksamhet och annan känd planerad verksamhet;

g) identifiering av åtgärder, innefattande övervakningsprogram, som kan vidtas för att minimera eller mildra effekterna av den föreslagna verksamheten och för att upptäcka oförutsedda effekter och som kan utgöra en tidig varning för negativa effekter av verksamheten samt åtgärder för att snabbt och effektivt ingripa vid olyckor;

h) en beskrivning av oundvikliga effekter av den föreslagna verksamheten;

i) en bedömning av effekterna av den föreslagna verksamheten för den vetenskapliga

ARTICLE 3

COMPREHENSIVE ENVIRONMENTAL EVALUATION

1. If an Initial Environmental Evaluation indicates or if it is otherwise determined that a proposed activity is likely to have more than a minor or transitory impact, a Comprehensive Environmental Evaluation shall be prepared.

2. A Comprehensive Environmental Evaluation shall include:

(a) a description of the proposed activity including its purpose, location, duration and intensity, and possible alternatives to the activity, including the alternative of not proceeding, and the consequences of those alternatives;

(b) a description of the initial environmental reference state with which predicted changes are to be compared and a prediction of the future environmental reference state in the absence of the proposed activity;

(c) a description of the methods and data used to forecast the impacts of the proposed activity;

(d) estimation of the nature, extent, duration, and intensity of the likely direct impacts of the proposed activity;

(e) consideration of possible indirect or second order impacts of the proposed activity;

(f) consideration of cumulative impacts of the proposed activity in the light of existing activities and other known planned activities;

(g) identification of measures, including monitoring programmes, that could be taken to minimise or mitigate impacts of the proposed activity and to detect unforeseen impacts and that could provide early warning of any adverse effects of the activity as well as to deal promptly and effectively with accidents;

(h) identification of unavoidable impacts of the proposed activity;

(i) consideration of the effects of the proposed activity on the conduct of scientific

forskningen och för andra befintliga användningsområden och värden;

j) en beskrivning av kunskapsluckor och osäkerhet som påträffas vid sammanställandet av den information som krävs enligt detta stycke;

k) ett lättfattligt sammandrag av den information som tillhandahålls enligt detta stycke; samt

l) namn och adress på den person eller organisation som utarbetat den fullständiga miljökonsekvensbedömningen samt adress dit kommentarer till denna skall skickas.

3. Utkastet till den fullständiga miljökonsekvensbedömningen skall göras offentligt tillgängligt och skall skickas ut till samtliga parter, vilka även skall göra det offentligt tillgängligt, för kommentarer. En period av 90 dagar skall medges för mottagandet av kommentarer.

4. Utkastet till den fullständiga miljökonsekvensbedömningen skall inges till kommittén samtidigt som det skickas ut till parterna minst 120 dagar före Antarktiskfördragets nästa konsultativa möte, för lämplig behandling.

5. Ett slutgiltigt beslut att fortsätta den föreslagna verksamheten i Antarktiskfördragets område får inte fattas, om inte det har givits tillfälle att behandla utkastet till den fullständiga miljökonsekvensbedömningen vid Antarktiskfördragets konsultativa möte efter yttrande av kommittén, dock att beslut att fortsätta med en föreslagen verksamhet inte får fördröjas genom tillämpningen av detta stycke mer än 15 månader efter den dag då utkastet till den fullständiga miljökonsekvensbedömningen skickades ut.

6. En slutgiltig fullständig miljökonsekvensbedömning skall behandla och återge eller göra ett sammandrag av de kommentarer som mottagits med anledning av utkastet till den fullständiga miljökonsekvensbedömningen. Den slutgiltiga fullständiga miljökonsekvensbedömningen, meddelande om beslut som hänför sig till denna samt bedömning av de förutsedda effekternas betydelse i förhållande till den föreslagna verksamhetens fördelar skall skickas ut till samtliga parter, vilka även skall göra dem offentligt tillgängliga, minst 60 dagar innan den föreslagna verksamheten i Antarktiskfördragets område påbörjas.

research and on other existing uses and values;

(j) an identification of gaps in knowledge and uncertainties encountered in compiling the information required under this paragraph;

(k) a non-technical summary of the information provided under this paragraph; and

(l) the name and address of the person or organization which prepared the Comprehensive Environmental Evaluation and the address to which comments thereon should be directed.

3. The draft Comprehensive Environmental Evaluation shall be made publicly available and shall be circulated to all Parties, which shall also make it publicly available, for comment. A period of 90 days shall be allowed for the receipt of comments.

4. The draft Comprehensive Environmental Evaluation shall be forwarded to the Committee at the same time as it is circulated to the Parties, and at least 120 days before the next Antarctic Treaty Consultative Meeting, for consideration as appropriate.

5. No final decision shall be taken to proceed with the proposed activity in the Antarctic Treaty area unless there has been an opportunity for consideration of the draft Comprehensive Environmental Evaluation by the Antarctic Treaty Consultative Meeting on the advice of the Committee, provided that no decision to proceed with a proposed activity shall be delayed through the operation of this paragraph for longer than 15 months from the date of circulation of the draft Comprehensive Environmental Evaluation.

6. A final Comprehensive Environmental Evaluation shall address and shall include or summarise comments received on the draft Comprehensive Environmental Evaluation. The final Comprehensive Environmental Evaluation, notice of any decisions relating thereto, and any evaluation of the significance of the predicted impacts in relation to the advantages of the proposed activity, shall be circulated to all Parties, which shall also make them publicly available, at least 60 days before the commencement of the proposed activity in the Antarctic Treaty area.

ARTIKEL 4

*BESLUT SOM SKALL BASERAS PÅ
FULLSTÄNDIGA
MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNINGAR*

Beslut om huruvida en föreslagen verksamhet på vilken artikel 3 är tillämplig skall fortsätta och, om så är fallet, huruvida den skall fortsätta i sin ursprungliga form eller i en modifierad form skall baseras på den fullständiga miljökonsekvensbedömningen samt andra relevanta hänsynstaganden.

ARTIKEL 5

ÖVERVAKNING

1. Åtgärder skall vidtas, innefattande lämplig övervakning av viktiga miljöindikatorer, för att bedöma och fastställa påverkan på miljön av varje verksamhet som fortsätter efter det att en fullständig miljökonsekvensbedömning slutförts.

2. De åtgärder som avses i stycke 1 ovan och i artikel 2.2 skall syfta till att tillhandahålla en regelbunden och kontrollerbar översikt över effekter av verksamheten bland annat för att

a) möjliggöra bedömningar av i vilken utsträckning sådana effekter är förenliga med protokollet; och

b) tillhandahålla information som är till nytta för att minimera eller mildra effekter och, i förekommande fall, information om behovet av att inhibera, upphöra med eller ändra verksamheten.

ARTIKEL 6

SPRIDNING AV INFORMATION

1. Följande information skall skickas ut till parterna, vidarebefordras till kommittén och göras offentligt tillgänglig:

a) en beskrivning av de förfaranden som avses i artikel 1;

b) en årlig lista över initiala miljökonsekvensbedömningar som gjorts i enlighet med artikel 2 och beslut som fattats till följd av dessa;

c) viktig information som erhållits från de förfaranden som upprättats enligt artiklarna 2.2 och 5 samt åtgärder som vidtagits till följd därav; och

d) information som avses i artikel 3.6.

ARTICLE 4

*DECISIONS TO BE BASED ON
COMPREHENSIVE ENVIRONMENTAL
EVALUATIONS*

Any decision on whether a proposed activity, to which Article 3 applies, should proceed, and, if so, whether in its original or in a modified form, shall be based on the Comprehensive Environmental Evaluation as well as other relevant considerations.

ARTICLE 5

MONITORING

1. Procedures shall be put in place, including appropriate monitoring of key environmental indicators, to assess and verify the impact of any activity that proceeds following the completion of a Comprehensive Environmental Evaluation.

2. The procedures referred to in paragraph 1 above and in Article 2 (2) shall be designed to provide a regular and verifiable record of the impacts of the activity in order, *inter alia*, to:

(a) enable assessments to be made of the extent to which such impacts are consistent with the Protocol; and

(b) provide information useful for minimizing or mitigating impacts, and, where appropriate, information on the need for suspension, cancellation or modification of the activity.

ARTICLE 6

CIRCULATION OF INFORMATION

1. The following information shall be circulated to the Parties, forwarded to the Committee and made publicly available:

(a) a description of the procedures referred to in Article 1;

(b) an annual list of any Initial Environmental Evaluations prepared in accordance with Article 2 and any decisions taken in consequence thereof;

(c) significant information obtained, and any action taken in consequence thereof, from procedures put in place in accordance with Articles 2 (2) and 5; and

(d) information referred to in Article 3 (6).

2. En initial miljökonsekvensbedömning utförd enligt artikel 2 skall göras tillgänglig på begäran.

ARTIKEL 7

NÖDSITUATIONER

1. Denna bilaga är inte tillämplig på nödsituationer som rör säkerheten för människoliv eller fartyg, luftfartyg eller utrustning och anläggningar av stort värde eller skyddet av miljön, vilka kräver att en verksamhet påbörjas utan att de förfaranden som anges i denna bilaga har slutförts.

2. Meddelande om åtgärder som vidtagits i nödsituationer, vilka annars skulle ha krävt utarbetandet av en fullständig miljökonsekvensbedömning, skall omedelbart skickas ut till samtliga parter och till kommittén och en fullständig förklaring till den verksamhet som bedrivs skall ges inom 90 dagar efter det att åtgärder vidtagits.

ARTIKEL 8

TILLÄGG ELLER ÄNDRINGAR

1. Denna bilaga kan bli föremål för tillägg eller ändringar genom en åtgärd som antagits enligt artikel IX 1 i Antarktisdördraget. Om inte åtgärden anger annat, skall tillägg eller ändringar anses ha godkänts och träder i kraft ett år efter det Antarktisdördragets konsultativa möte avslutats, vid vilket de antogs, såvida inte en eller flera av Antarktisdördragets konsultativa parter inom denna period meddelar depositarien att den önskar en förlängning av perioden eller att den inte kan godkänna åtgärden.

2. Varje tillägg eller ändring i denna bilaga som träder i kraft enligt stycke 1 ovan skall därefter träda i kraft för varje annan part när depositarien har mottagit meddelande om godkännande av denna part.

2. Any Initial Environmental Evaluation prepared in accordance with Article 2 shall be made available on request.

ARTICLE 7

CASES OF EMERGENCY

1. This Annex shall not apply in cases of emergency relating to the safety of human life or of ships, aircraft or equipment and facilities of high value, or the protection of the environment, which require an activity to be undertaken without completion of the procedures set out in this Annex.

2. Notice of activities undertaken in cases of emergency, which would otherwise have required preparation of a Comprehensive Environmental Evaluation, shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee and a full explanation of the activities carried out shall be provided within 90 days of those activities.

ARTICLE 8

AMENDMENT OR MODIFICATION

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.

2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

BILAGA II TILL MILJÖSKYDDSPROTOKOLLET TILL ANTARKTISFÖRDRAGET

BEVARANDE AV FAUNA OCH FLORA I ANTARKTIS

ARTIKEL I

Definitioner

I denna bilaga avses med

a) "naturligt förekommande däggdjur" varje individ av en art som tillhör klassen däggdjur och som hör hemma i Antarktisfördragets område eller förekommer där säsongsvis genom naturlig flyttning;

b) "naturligt förekommande fågel" varje individ, vid vilket som helst stadium av dess livscykel (innefattande ägg), av en art av klassen fåglar som hör hemma i Antarktisfördragets område eller förekommer där säsongsvis genom naturlig flyttning;

c) "naturligt förekommande växt" all land- eller sötvattensvegetation, innefattande mossor, lavar, svampar och alger, vid vilket som helst stadium av dess livscykel (innefattande frö och andra förökningsmekanismer), och som hör hemma i Antarktisfördragets område;

d) "naturligt förekommande ryggradslöst djur" varje ryggradslöst djur som lever på land eller i sötvatten, vid vilket som helst stadium av dess livscykel, och som hör hemma i Antarktisfördragets område;

e) "behörig myndighet" varje person eller organ som av en part bemyndigats att utfärda tillstånd enligt denna bilaga;

f) "tillstånd" ett formellt skriftligt bemyndigande utfärdat av en behörig myndighet;

g) "insamla" eller "insamling" att döda, skada, fånga, hantera eller störa ett naturligt förekommande däggdjur eller en naturligt förekommande fågel eller att föra bort eller skada sådana mängder av naturligt förekommande växter att deras lokala utbredning eller förekomst skulle avsevärt påverkas;

h) "skadlig störning":

ANNEX II TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO THE ANTARCTIC TREATY

CONSERVATION OF ANTARCTIC FAUNA AND FLORA

ARTICLE 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Annex:

(a) "native mammal" means any member of any species belonging to the Class Mammalia, indigenous to the Antarctic Treaty area or occurring there seasonally through natural migrations;

(b) "native bird" means any member, at any stage of its life cycle (including eggs), of any species of the Class Aves indigenous to the Antarctic Treaty area or occurring there seasonally through natural migrations;

(c) "native plant" means any terrestrial or freshwater vegetation, including bryophytes, lichens, fungi and algae, at any stage of its life cycle (including seeds, and other propagules), indigenous to the Antarctic Treaty area;

(d) "native invertebrate" means any terrestrial or freshwater invertebrate, at any stage of its life cycle, indigenous to the Antarctic Treaty area;

(e) "appropriate authority" means any person or agency authorized by a Party to issue permits under this Annex;

(f) "permit" means a formal permission in writing issued by an appropriate authority;

(g) "take" or "taking" means to kill, injure, capture, handle or molest, a native mammal or bird, or to remove or damage such quantities of native plants that their local distribution or abundance would be significantly affected;

(h) "harmful interference" means:

i) flygning eller landning med helikopter eller annat luftfartyg på ett sätt som stör koncentrationer av fåglar och sälar;

ii) användning av fordon eller fartyg, innefattande svävare och små båtar, på ett sätt som stör koncentrationer av fåglar och sälar;

iii) användning av sprängämnen eller skjutvapen på ett sätt som stör koncentrationer av fåglar och sälar;

iv) avsiktlig störning av häckande eller ruggande fåglar eller koncentrationer av fåglar och sälar orsakad av personer som förflyttar sig till fots;

v) betydande skada på koncentrationer av naturligt förekommande landlevande växter genom att landa luftfartyg, köra fordon eller gå på dem eller på annat sätt; och

vi) all verksamhet som resulterar i en påtaglig negativ förändring av livsmiljöer för någon art eller population av naturligt förekommande däggdjur, fåglar, växter eller ryggradslösa djur;

i) "Internationella konventionen för reglering av valfångsten" den konvention som upprättades i Washington den 2 december 1946.

(i) flying or landing helicopters or other aircraft in a manner that disturbs concentrations of birds and seals;

(ii) using vehicles or vessels, including hovercraft and small boats, in a manner that disturbs concentrations of birds and seals;

(iii) using explosives or firearms in a manner that disturbs concentrations of birds and seals;

(iv) wilfully disturbing breeding or moulting birds or concentrations of birds and seals by persons on foot;

(v) significantly damaging concentrations of native terrestrial plants by landing aircraft, driving vehicles, or walking on them, or by other means; and

(vi) any activity that results in the significant adverse modification of habitats of any species or population of native mammal, bird, plant or invertebrate.

(i) "International Convention for the Regulation of Whaling" means the Convention done at Washington on 2 December 1946.

ARTIKEL 2

NÖDSITUATIONER

1. Denna bilaga är inte tillämplig på nödsituationer som rör säkerheten för människoliv eller fartyg, luftfartyg eller utrustning och anläggningar av stort värde eller skyddet av miljön.

2. Meddelande om åtgärder som vidtas i nödsituationer skall omedelbart skickas ut till samtliga parter och till kommittén.

ARTIKEL 3

SKYDD AV DEN NATURLIGT FÖREKOMMANDE FAUNAN PCH FLORAN

1. Insamling eller skadlig påverkan skall vara förbjuden utom i överensstämmelse med ett tillstånd.

2. Sådana tillstånd skall ange den tillåtna verksamheten, innefattande när, var och av vem den skall bedrivas och skall utfärdas endast i följande fall:

a) för att tillhandahålla exemplar för vetenskapligt studium eller vetenskaplig information;

ARTICLE 2

CASES OF EMERGENCY

1. This Annex shall not apply in cases of emergency relating to the safety of human life or of ships, aircraft, or equipment and facilities of high value, or the protection of the environment.

2. Notice of activities undertaken in cases of emergency shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee.

ARTICLE 3

PROTECTION OF NATIVE FAUNA AND FLORA

1. Taking or harmful interference shall be prohibited, except in accordance with a permit.

2. Such permits shall specify the authorized activity, including when, where and by whom it is to be conducted and shall be issued only in the following circumstances:

(a) to provide specimens for scientific study or scientific information;

b) för att tillhandahålla exemplar för museer, herbarier, zoologiska och botaniska trädgårdar eller för andra pedagogiska eller kulturella institutioner eller användningsområden; och

c) för att vidta åtgärder som är en oundviklig konsekvens av vetenskaplig verksamhet som inte fått tillstånd enligt a eller b ovan, eller av byggande och drift av anläggningar som stöd för vetenskapligt arbete.

3. Utfärdandet av sådana tillstånd skall begränsas för att säkerställa att:

a) inte fler naturligt förekommande däggdjur, fåglar eller växter insamlas än som är absolut nödvändigt för att tillgodose de ändamål som anges i stycke 2 ovan;

b) endast ett litet antal naturligt förekommande däggdjur eller fåglar dödas och att i inget fall fler naturligt förekommande däggdjur eller fåglar dödas från lokala populationer än som i kombination med annan tillåten insamling normalt kan ersättas med naturlig reproduktion under följande säsong; och

c) arternas mångfald liksom lokaler viktiga för deras fortlevnad samt balansen i befintliga ekosystem inom Antarktiskfördragets område upprätthålls.

4. Arter av naturligt förekommande däggdjur, fåglar och växter som är upptagna i underbilaga A till denna bilaga skall betecknas "speciellt skyddade arter" och skall ges speciellt skydd av parterna.

5. Tillstånd att insamla en speciellt skyddad art får inte utfärdas om inte insamlingen

a) sker för ett nödvändigt vetenskapligt ändamål;

b) inte kommer att äventyra ifrågasvarande arts eller dess lokala populations överlevnad eller återhämtning; och

c) där så är lämpligt, sker med icke-letala metoder.

6. All insamling av naturligt förekommande däggdjur och fåglar skall ske på det sätt som innebär minsta möjliga smärta och lidande.

(b) to provide specimens for museums, herbaria, zoological and botanical gardens, or other educational or cultural institutions or uses; and

(c) to provide for unavoidable consequences of scientific activities not otherwise authorized under sub-paragraphs (a) or (b) above, or of the construction and operation of scientific support facilities.

3. The issue of such permits shall be limited so as to ensure that:

(a) no more native mammals, birds, or plants are taken than are strictly necessary to meet the purposes set forth in paragraph 2 above;

(b) only small numbers of native mammals or birds are killed and in no case more native mammals or birds are killed from local populations than can, in combination with other permitted takings, normally be replaced by natural reproduction in the following season; and

(c) the diversity of species, as well as the habitats essential to their existence, and the balance of the ecological systems existing within the Antarctic Treaty area are maintained.

4. Any species of native mammals, birds and plants listed in Appendix A to this Annex shall be designated "Specially Protected Species", and shall be accorded special protection by the Parties.

5. A permit shall not be issued to take a Specially Protected Species unless the taking:

(a) is for a compelling scientific purpose;

(b) will not jeopardize the survival or recovery of that species or local population; and

(c) uses non-lethal techniques where appropriate.

6. All taking of native mammals and birds shall be done in the manner that involves the least degree of pain and suffering practicable.

ARTIKEL 4

INFÖRSEL AV ICKE NATURLIGT FÖREKOMMANDE ARTER, PARASITER OCH SJUKDOMAR

1. Ingen djurart eller växtart som inte hör

ARTICLE 4

INTRODUCTION OF NON-NATIVE SPECIES, PARASITES AND DISEASES

1. No species of animal or plant not native

hemma i Antarktisfördragets område får införas på land eller på isshelfen eller i vattnet inom Antarktisfördragets område utom i överensstämmelse med ett tillstånd.

2. Hundar får inte införas på land eller på isshelfen och hundar som nu finns i dessa områden skall avlägsnas före den 1 april 1994.

3. Tillstånd enligt stycke 1 ovan får endast utfärdas för att medge införsel av de djur och växter som upptas i underbilaga B till denna bilaga och skall ange art, antal och, om lämpligt, ålder och kön samt försiktighetsåtgärder som skall vidtas för att förhindra rymning eller kontakt med den naturligt förekommande faunan och floran.

4. Varje växt eller djur för vilket ett tillstånd har utfärdats enligt styckena 1 och 3 ovan skall, innan tillståndet går ut, föras bort från Antarktisfördragets område eller förstöras genom förbränning eller genom annan lika effektiv metod som undanröjer riskerna för den naturligt förekommande faunan och floran. Tillståndet skall ange denna skyldighet. Varje annan växt eller annat djur som införts till Antarktisfördragets område och som inte är naturligt förekommande i detta område, innefattande avkomma, skall föras bort eller förstöras genom förbränning eller genom annan lika effektiv metod så att de blir sterila, om det inte fastställts att de inte utgör någon risk för den naturligt förekommande floran eller faunan.

5. Ingen bestämmelse i denna artikel är tillämplig på införsel av livsmedel till Antarktisfördragets område, under förutsättning att inga levande djur införs för detta ändamål och att alla växter och delar och produkter av djur förvaras under noggrann kontroll och förstörs i enlighet med bilaga III till protokollet och underbilaga C till denna bilaga.

6. Varje part skall kräva att försiktighetsåtgärder, innefattande de som upptas i underbilaga C till denna bilaga, vidtas för att förhindra införsel av mikroorganismer (t. ex. virus, bakterier, parasiter, jästsvampar, svampar) som inte finns i den naturligt förekommande faunan och floran.

ARTIKEL 5

INFORMATION

Varje part skall iordningställa och göra information tillgänglig som särskilt avser

to the Antarctic Treaty area shall be introduced onto land or ice shelves, or into water in the Antarctic Treaty area except in accordance with a permit.

2. Dogs shall not be introduced onto land or ice shelves and dogs currently in those areas shall be removed by April 1, 1994.

3. Permits under paragraph 1 above shall be issued to allow the importation only of the animals and plants listed in Appendix B to this Annex and shall specify the species, numbers and, if appropriate, age and sex and precautions to be taken to prevent escape or contact with native fauna and flora.

4. Any plant or animal for which a permit has been issued in accordance with paragraphs 1 and 3 above, shall, prior to expiration of the permit, be removed from the Antarctic Treaty area or be disposed of by incineration or equally effective means that eliminates risk to native fauna or flora. The permit shall specify this obligation. Any other plant or animal introduced into the Antarctic Treaty area not native to that area, including any progeny, shall be removed or disposed of, by incineration or by equally effective means, so as to be rendered sterile, unless it is determined that they pose no risk to native flora or fauna.

5. Nothing in this Article shall apply to the importation of food into the Antarctic Treaty area provided that no live animals are imported for this purpose and all plants and animal parts and products are kept under carefully controlled conditions and disposed of in accordance with Annex III to the Protocol and Appendix C to this Annex.

6. Each Party shall require that precautions, including those listed in Appendix C to this Annex, be taken to prevent the introduction of micro-organisms (e.g., viruses, bacteria, parasites, yeasts, fungi) not present in the native fauna and flora.

ARTICLE 5

INFORMATION

Each Party shall prepare and make available information setting forth, in particular,

förbjuden verksamhet och skall tillhandahålla förteckningar över speciellt skyddade arter och berörda skyddade områden för alla de personer som vistas i eller har för avsikt att ge sig in i Antarktisdokumentets område, i syfte att säkerställa att sådana personer förstår och iakttar bestämmelserna i denna bilaga.

ARTIKEL 6

INFORMATIONsutbyte

1. Parterna skall vidta åtgärder för att

a) insamla och utbyta uppgifter (innefattande uppgifter om utfärdade tillstånd) och statistik angående antal av varje naturligt förekommande däggdjursart och fågelart samt angående mängd av naturligt förekommande växter som insamlats varje år i Antarktisdokumentets område;

b) anskaffa och utbyta information om tillståndet för naturligt förekommande däggdjur, fåglar, växter och ryggradslösa djur i Antarktisdokumentets område, samt om i vilken utsträckning någon art eller population behöver skydd;

c) fastställa ett gemensamt förfarande enligt vilket denna information skall ges av parterna enligt stycke 2 nedan.

2. Varje part skall före slutet av november varje år informera de övriga parterna och kommittén om varje åtgärd som vidtagits enligt stycke 1 ovan samt om antal och typ av tillstånd som utfärdats enligt denna bilaga under föregående period från den 1 juli till den 30 juni.

ARTIKEL 7

FÖRHÅLLANDE TILL ANDRA ÖVERENSKOMMELSER UTANFÖR ANTARKTIS FÖRDRAGSSYSTEM

Ingenting i denna bilaga skall inskränka parternas rättigheter och skyldigheter enligt den Internationella konventionen för reglering av valfångst.

ARTIKEL 8

GRANSKNING

Parterna skall fortlöpande granska åtgärder för bevarande av Antarktis fauna och flora

prohibited activities and providing lists of Specially Protected Species and relevant Protected Areas to all those persons present in or intending to enter the Antarctic Treaty area with a view to ensuring that such persons understand and observe the provisions of this Annex.

ARTICLE 6

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The Parties shall make arrangements for:

(a) collecting and exchanging records (including records of permits) and statistics concerning the numbers or quantities of each species of native mammal, bird or plant taken annually in the Antarctic Treaty area;

(b) obtaining and exchanging information as to the status of native mammals, birds, plants, and invertebrates in the Antarctic Treaty area, and the extent to which any species or population needs protection;

(c) establishing a common form in which this information shall be submitted by Parties in accordance with paragraph 2 below.

2. Each Party shall inform the other Parties as well as the Committee before the end of November of each year of any step taken pursuant to paragraph 1 above and of the number and nature of permits issued under this Annex in the preceding period of 1st July to 30th June.

ARTICLE 7

RELATIONSHIP WITH OTHER AGREEMENTS OUTSIDE THE ANTARCTIC TREATY SYSTEM

Nothing in this Annex shall derogate from the rights and obligations of Parties under the International Convention for the Regulation of Whaling.

ARTICLE 8

REVIEW

The Parties shall keep under continuing review measures for the conservation of An-

med beaktande av rekommendationer från kommittén.

ARTIKEL 9

TILLÄGG ELLER ÄNDRINGAR

1. Denna bilaga kan bli föremål för tillägg eller ändringar genom en åtgärd som antagits enligt artikel IX 1 i Antarktiskt fördraget. Om inte åtgärden anger annat, skall tillägg eller ändringar anses ha godkänts och träder i kraft ett år efter det att Antarktiskt fördragets konsultativa möte avslutats, vid vilket de antogs, såvida inte en eller flera av Antarktiskt fördragets konsultativa parter inom denna period meddelar depositarien att den önskar en förlängning av perioden eller att den inte kan godkänna åtgärden.

2. Varje tillägg eller ändring i denna bilaga som träder i kraft enligt stycke 1 ovan skall därefter träda i kraft för varje annan part när depositarien har mottagit meddelande om godkännande av denna part.

Antarctic fauna and flora, taking into account any recommendations from the Committee.

ARTICLE 9

AMENDMENT OR MODIFICATION

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.

2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

UNDERBILAGOR TILL BILAGAN**UNDERBILAGA A:***Speciellt skyddade arter*

Alla arter av släktet *Arctocephalus*, pälsäl och *Ommatophoca rossii*, rossäl.

UNDERBILAGA B:*INFÖRSEL AV DJUR OCH VÄXTER*

Följande djur och växter får införas till Antarktiskfördragets område i enlighet med tillstånd som utfärdas enligt artikel 4 i denna bilaga:

- a) köksväxter; och
- b) laboratoriedjur och -växter, innefattande virus, bakterier, jästsvampar och svampar.

UNDERBILAGA C:*FÖRSIKTIGHETSÅTGÄRDER FÖR ATT FÖRHINDRA INFÖRSEL AV MIKROORGANISMER*

1. Fjäderfä. Inga levande fjäderfän eller andra levande fåglar får föras in i Antarktiskfördragets område. Innan beredda fjäderfän packas för transport till Antarktiskfördragets område skall de besiktigas för att upptäcka tecken på sjukdom, till exempel Newcastlejukan, tuberkulos och jästsvampinfektion. Alla fjäderfän eller delar som inte konsumerats skall föras bort från Antarktiskfördragets område eller förstöras genom förbränning eller likvärdiga metoder som undanröjer risker för den naturligt förekommande faunan och floran.

2. Införsel av icke-steril jord skall undvikas i största möjliga utsträckning.

APPENDICES TO THE ANNEX**APPENDIX A:***SPECIALLY PROTECTED SPECIES*

All species of the genus *Arctocephalus*, Fur Seals. *Ommatophoca rossii*, Ross Seal.

APPENDIX B:*IMPORTATION OF ANIMALS AND PLANTS*

The following animals and plants may be imported into the Antarctic Treaty area in accordance with permits issued under Article 4 of this Annex:

- (a) domestic plants; and
- (b) laboratory animals and plants including viruses, bacteria, yeasts and fungi.

APPENDIX C:*PRECAUTIONS TO PREVENT INTRODUCTION OF MICRO-ORGANISMS*

1. Poultry. No live poultry or other living birds shall be brought into the Antarctic Treaty area. Before dressed poultry is packaged for shipment to the Antarctic Treaty area, it shall be inspected for evidence of disease, such as Newcastle's Disease, tuberculosis, and yeast infection. Any poultry or parts not consumed shall be removed from the Antarctic Treaty area or disposed of by incineration or equivalent means that eliminates risks to native flora and fauna.

2. The importation of non-sterile soil shall be avoided to the maximum extent practicable.

**BILAGA III TILL MILJÖSKYDDS-
PROTOKOLLET TILL ANTARKTIS-
FÖRDRAGET**

AVFALLSHANTERING

ARTIKEL 1

ALLMÄNNA ÅTAGANDEN

1. Denna bilaga skall vara tillämplig på verksamhet som bedrivs i Antarktisfördragets område under vetenskapliga forskningsprogram, på turism och all annan statlig och icke-statlig verksamhet i Antarktisfördragets område för vilken krävs underrättelse på förhand enligt artikel VII 5 i Antarktisfördraget, innefattande logistiskt stöd i samband med verksamheten.

2. Mängden avfall som produceras eller omhändertas i Antarktisfördragets område skall minskas så mycket som det är praktiskt möjligt för att minimera påverkan på miljön i Antarktis och störning av Antarktis naturvärden, av vetenskaplig forskning och annat nyttjande av Antarktis som står i överensstämmelse med Antarktisfördraget.

3. Lagring, omhändertagande och bortförande av avfall från Antarktisfördragets område liksom återvinning och minskning vid källan skall noga beaktas vid planering och bedrivande av verksamhet i Antarktisfördragets område.

4. Avfall som förs bort från Antarktisfördragets område skall i största möjliga utsträckning återsändas till det land där den verksamhet som genererade avfallet organiserades eller till ett annat land, där åtgärder vidtagits för omhändertagande av sådant avfall enligt relevanta internationella överenskommelser.

5. Tidigare och nu använda soptippar på land och övergivna arbetsplatser för verksamhet i Antarktis skall rensas upp av den som producerat avfallet och av nyttjaren av sådana tippar och platser. Detta åtagande skall inte tolkas som innebärande krav på

**ANNEX III TO THE PROTOCOL ON
ENVIRONMENTAL PROTECTION TO
THE ANTARCTIC TREATY**

*WASTE DISPOSAL AND WASTE
MANAGEMENT*

ARTICLE 1

GENERAL OBLIGATIONS

1. This Annex shall apply to activities undertaken in the Antarctic Treaty area pursuant to scientific research programmes, tourism and all other governmental and non-governmental activities in the Antarctic Treaty area for which advance notice is required under Article VII (5) of the Antarctic Treaty, including associated logistic support activities.

2. The amount of wastes produced or disposed of in the Antarctic Treaty area shall be reduced as far as practicable so as to minimise impact on the Antarctic environment and to minimise interference with the natural values of Antarctica, with scientific research and with other uses of Antarctica which are consistent with the Antarctic Treaty.

3. Waste storage, disposal and removal from the Antarctic Treaty area, as well as recycling and source reduction, shall be essential considerations in the planning and conduct of activities in the Antarctic Treaty area.

4. Wastes removed from the Antarctic Treaty area shall, to the maximum extent practicable, be returned to the country from which the activities generating the waste were organized or to any other country in which arrangements have been made for the disposal of such wastes in accordance with relevant international agreements.

5. Past and present waste disposal sites on land and abandoned work sites of Antarctic activities shall be cleaned up by the generator of such wastes and the user of such sites. This obligation shall not be interpreted as requiring:

a) avlägsnande av en byggnad betecknad som en historisk plats eller kulturminne; eller

b) avlägsnande av en byggnad eller avfall i de fall då avlägsnandet genom varje praktiskt möjligt alternativ skulle ha större negativ påverkan på miljön än om byggnaden eller avfallet lämnades kvar på dess nuvarande plats.

(a) the removal of any structure designated as a historic site or monument; or

(b) the removal of any structure or waste material in circumstances where the removal by any practical option would result in greater adverse environmental impact than leaving the structure or waste material in its existing location.

ARTIKEL 2

OMHÄNDERTAGANDE AV AVFALL GENOM BORTFARANDE FRÅN ANTARKTISFÖRDRAGETS OMRÅDE

1. Följande avfallstyper, som uppkommit efter denna bilagas ikraftträdande, skall föras bort från Antarktiskfördragets område av den som producerat avfallet:

a) radioaktivt material;
b) elektriska batterier;
c) bränsle, både fast och flytande;
d) avfall innehållande skadliga nivåer av tungmetaller eller akut toxiska eller skadliga, persistenta kemiska föreningar;

e) vinylkloridplast (PVC), polyuretan-skumplast, styrenskumplast, gummi och smörjoljor, behandlat virke och andra produkter innehållande tillsatser, som skulle kunna ge upphov till skadliga utsläpp vid förbränning;

f) allt annat plastavfall utom behållare av etylenplast med låg täthet (t.ex. avfallssäckar), under förutsättning att dessa bränns upp enligt artikel 3.1;

g) bränslefat; samt

h) annat fast, icke brännbart avfall; under förutsättning att åtagandet att föra bort bränslefat och fast icke brännbart avfall som nämns i g och h ovan inte skall tillämpas i de fall då bortförandet av sådant avfall genom varje praktiskt möjligt alternativ skulle medföra större negativ påverkan på miljön än om det lämnades kvar på platsen.

2. Flytande avfall som inte omfattas av stycke 1 ovan och avloppsvatten skall i största möjliga utsträckning föras bort från Antarktiskfördragets område av den som givit upphov till avfallet.

3. Följande avfallstyper skall föras bort från Antarktiskfördragets område av den som givit upphov till avfallet, om det inte steri-

ARTICLE 2

WASTE DISPOSAL BY REMOVAL FROM THE ANTARCTIC TREATY AREA

1. The following wastes, if generated after entry into force of this Annex, shall be removed from the Antarctic Treaty area by the generator of such wastes:

(a) radio-active materials;
(b) electrical batteries;
(c) fuel, both liquid and solid;
(d) wastes containing harmful levels of heavy metals or acutely toxic or harmful persistent compounds;

(e) poly-vinyl chloride (PVC), polyurethane foam, polystyrene foam, rubber and lubricating oils, treated timbers and other products which contain additives that could produce harmful emissions if incinerated;

(f) all other plastic wastes, except low density polyethylene containers (such as bags for storing wastes), provided that such containers shall be incinerated in accordance with Article 3 (1);

(g) fuel drums; and
(h) other solid, non-combustible wastes; provided that the obligation to remove drums and solid non-combustible wastes contained in subparagraphs (g) and (h) above shall not apply in circumstances where the removal of such wastes by any practical option would result in greater adverse environmental impact than leaving them in their existing locations.

2. Liquid wastes which are not covered by paragraph 1 above and sewage and domestic liquid wastes, shall, to the maximum extent practicable, be removed from the Antarctic Treaty area by the generator of such wastes.

3. The following wastes shall be removed from the Antarctic Treaty area by the generator of such wastes, unless incinerated, au-

liseras i högtrycksbehållare eller på annat sätt, eller bränns upp:

- a) rester av djurkroppar av införda djur;
- b) laboratorieodlingar av mikroorganismer och växtpatogener; samt
- c) införda fågelprodukter.

ARTIKEL 3

OMHÄNDERTAGANDE AV AVFALL GENOM FÖRBRÄNNING

1. Med förbehåll för stycke 2 nedan skall annat brännbart avfall än det som avses i artikel 2 stycke 1 och som inte förs bort från Antarktisdördragets område brännas i förbränningsugnar, som så långt praktiskt möjligt minskar skadliga utsläpp. Hänsyn skall tas till utsläppsnormer och riktlinjer för utrustning som kan rekommenderas av bland annat kommittén och den vetenskapliga kommittén för Antarktiskforskning. Fasta rester från sådan förbränning skall föras bort från Antarktisdördragets område.

2. All öppen förbränning av avfall skall gradvis upphöra så snart som det är möjligt men senast vid slutet av säsongen 1998/1999. I avvaktan på att sådan förbränning helt skall upphöra och då det är nödvändigt att göra av med avfall genom öppen förbränning, skall hänsyn tas till vindens riktning och styrka och till vilken typ av avfall som skall brännas för att begränsa partikelnedfall och undvika sådant nedfall över områden som är av speciell betydelse från biologisk, vetenskaplig, historisk och estetisk synpunkt eller som vildmark, innefattande i synnerhet områden som skyddas enligt Antarktisdördraget.

ARTIKEL 4

ANNAT OMHÄNDERTAGANDE AV AVFALL PÅ LAND

1. Avfall som inte förs bort eller omhändertas enligt artiklarna 2 och 3 får inte dumpas i isfria områden eller i sötvattenssystem.

2. Avloppsvatten och annat flytande avfall som inte förs bort från Antarktisdördragets område enligt artikel 2 skall så långt praktiskt möjligt inte dumpas på havsis, isshelfen eller på iskontinenten, under förutsättning att

toclaved or otherwise treated to be made sterile:

- (a) residues of carcasses of imported animals;
- (b) laboratory culture of micro-organisms and plant pathogens; and
- (c) introduced avian products.

ARTICLE 3

WASTE DISPOSAL BY INCINERATION

1. Subject to paragraph 2 below, combustible wastes, other than those referred to in Article 2 (1), which are not removed from the Antarctic Treaty area shall be burnt in incinerators which to the maximum extent practicable reduce harmful emissions. Any emission standards and equipment guidelines which may be recommended by, inter alia, the Committee and the Scientific Committee on Antarctic Research shall be taken into account. The solid residue of such incineration shall be removed from the Antarctic Treaty area.

2. All open burning of wastes shall be phased out as soon as practicable, but no later than the end of the 1998/1999 season. Pending the completion of such phase-out, when it is necessary to dispose of wastes by open burning, allowance shall be made for the wind direction and speed and the type of wastes to be burnt to limit particulate deposition and to avoid such deposition over areas of special biological, scientific, historic, aesthetic or wilderness significance including, in particular, areas accorded protection under the Antarctic Treaty.

ARTICLE 4

OTHER WASTE DISPOSAL ON LAND

1. Wastes not removed or disposed of in accordance with Articles 2 and 3 shall not be disposed of onto ice-free areas or into fresh water systems.

2. Sewage, domestic liquid wastes and other liquid wastes not removed from the Antarctic Treaty area in accordance with Article 2, shall, to the maximum extent practicable, not be disposed of onto sea ice,

sådant avfall som produceras av stationer belägna inne på isshelfen eller på iskontinenten får dumpas i djupa hål i isen, där detta är den enda praktiska möjligheten. Sådana hål får inte läggas på kända isströmmar som slutar vid isfria områden eller i områden med stark avsmältning.

3. Avfall som uppkommer vid lägerplatser skall så långt praktiskt möjligt föras bort av den som ger upphov till detta avfall till stationer eller fartyg, som ger logistiskt stöd, för omhändertagande enligt denna bilaga.

ice shelves or the grounded ice-sheet, provided that such wastes which are generated by stations located inland on ice shelves or on the grounded ice-sheet may be disposed of in deep ice pits where such disposal is the only practicable option. Such pits shall not be located on known ice-flow lines which terminate at ice-free areas or in areas of high ablation.

3. Wastes generated at field camps shall, to the maximum extent practicable, be removed by the generator of such wastes to supporting stations or ships for disposal in accordance with this Annex.

ARTIKEL 5

KVITTBILIVNING AV AVFALL I HAVET

1. Avloppsvatten får släppas ut direkt i havet med hänsyn till den mottagande havsmiljöns upptagningsförmåga och under förutsättning att

a) sådana utsläpp sker, då så är praktiskt möjligt, i områden där det finns betingelser för en omedelbar utspädning och snabb spridning; och

b) stora mängder av sådant avfall (som uppkommit vid en station där det i genomsnitt varje vecka under den sydliga sommaren vistas ungefär 30 personer eller fler) behandlas åtminstone med urlakning.

2. Biprodukter från rening av toalettavfall genom Rotary Biological Contactor-processen eller genom liknande processer får släppas ut i havet, under förutsättning att sådan kvittblivning inte negativt påverkar den lokala miljön och att varje sådan kvittblivning till havs sker enligt bilaga IV till protokollet.

ARTIKEL 6

LAGRING AV AVFALL

Allt avfall som skall föras bort från Antarktiskfördragets område eller omhändertas på annat sätt skall lagras så, att spridning av avfallet i miljön förhindras.

ARTICLE 5

DISPOSAL OF WASTE IN THE SEA

1. Sewage and domestic liquid wastes may be discharged directly into the sea, taking into account the assimilative capacity of the receiving marine environment and provided that:

(a) such discharge is located, wherever practicable, where conditions exist for initial dilution and rapid dispersal; and

(b) large quantities of such wastes (generated in a station where the average weekly occupancy over the austral summer is approximately 30 individuals or more) shall be treated at least by maceration.

2. The by-product of sewage treatment by the Rotary Biological Contactor process or similar processes may be disposed of into the sea provided that such disposal does not adversely affect the local environment, and provided also that any such disposal at sea shall be in accordance with Annex IV to the Protocol.

ARTICLE 6

STORAGE OF WASTE

All wastes to be removed from the Antarctic Treaty area, or otherwise disposed of, shall be stored in such a way as to prevent their dispersal into the environment.

ARTIKEL 7

FÖRBJUDNA PRODUKTER

Polyklorerade bifenyler (PCB), icke-steril jord, kulor och spån av styrenplast eller liknande förpackningstyper eller bekämpningsmedel (utom de som erfordras för vetenskapliga, medicinska eller hygieniska ändamål) får inte införas på land eller på isshelfen eller i vattnet i Antarktiskfördragets område.

ARTIKEL 8

PLANER FÖR AVFALLSHANTERING

1. Varje part som själv bedriver verksamhet i Antarktiskfördragets område skall för denna verksamhet upprätta ett klassificeringssystem för avfallshantering som grundval för registrering av avfall och för att underlätta studier i syfte att utvärdera effekterna på miljön av vetenskaplig verksamhet och därmed sammanhängande logistiskt stöd. I detta syfte skall det avfall som uppkommit klassificeras enligt följande:

- a) avloppsvatten (grupp 1);
- b) annat flytande avfall och kemikalier, innefattande bränslen och smörjolja (grupp 2);
- c) fast avfall som skall brännas (grupp 3);
- d) annat fast avfall (grupp 4); samt
- e) radioaktivt material (grupp 5).

2. I syfte att ytterligare minska avfallets påverkan på miljön i Antarktis skall varje sådan part upprätta och årligen revidera och uppdatera sina planer för avfallshantering (innefattande minskning, lagring och omhändertagande av avfall), med angivande av följande för varje station, för lägerplatser i allmänhet och för varje fartyg (utom små båtar som ingår i den verksamhet som bedrivs av stationer eller fartyg och med beaktande av befintliga avfallshanteringsplaner för fartyg):

a) program för upprensning av befintliga soptippar och övergivna arbetsplatser;

b) aktuella och planerade åtgärder för avfallshantering, innefattande slutligt omhändertagande;

c) aktuella och planerade åtgärder för analys av miljöeffekterna av avfall och avfallshantering; samt

ARTICLE 7

PROHIBITED PRODUCTS

No polychlorinated biphenyls (PCBs), non-sterile soil, polystyrene beads, chips or similar forms of packaging, or pesticides (other than those required for scientific, medical or hygiene purposes) shall be introduced onto land or ice shelves or into water in the Antarctic Treaty area.

ARTICLE 8

WASTE MANAGEMENT PLANNING

1. Each Party which itself conducts activities in the Antarctic Treaty area shall, in respect of those activities, establish a waste disposal classification system as a basis for recording wastes and to facilitate studies aimed at evaluating the environmental impacts of scientific activity and associated logistic support. To that end, wastes produced shall be classified as:

- (a) sewage and domestic liquid wastes (Group 1);
- (b) other liquid wastes and chemicals, including fuels and lubricants (Group 2);
- (c) solids to be combusted (Group 3);
- (d) other solid wastes (Group 4); and
- (e) radioactive material (Group 5).

2. In order to reduce further the impact of waste on the Antarctic environment, each such Party shall prepare and annually review and update its waste management plans (including waste reduction, storage and disposal), specifying for each fixed site, for field camps generally, and for each ship (other than small boats that are part of the operations of fixed sites or of ships and taking into account existing management plans for ships):

(a) programmes for cleaning up existing waste disposal sites and abandoned work sites;

(b) current and planned waste management arrangements, including final disposal;

(c) current and planned arrangements for analysing the environmental effects of waste and waste management; and

d) andra åtgärder för att minimera miljöeffekter av avfall och avfallshantering.

3. Varje sådan part skall, i den mån det är möjligt, även utarbета en förteckning över platser för tidigare verksamhet (till exempel leder, bränsledepåer, lägerplatser, havererade luftfartyg) innan informationen går förlorad, så att sådana platser kan beaktas vid planering av framtida vetenskapliga program (såsom snöns kemi, föroreningar i lavar eller borrhning av iskärnor).

ARTIKEL 9

SPRIDNING OCH GRANSKNING AV PLANER FÖR AVFALLSHANtering

1. De planer för avfallshantering som utarbetats i enlighet med artikel 8, rapporter om genomförandet av dessa och de förteckningar som avses i artikel 8 stycke 3 skall ingå i det årliga informationsutbytet enligt artiklarna III och VII i Antarktisdördraget samt rekommendationer i samband därmed som antagits enligt artikel IX i nyssnämnda fördrag.

2. Varje part skall sända kopior av sina planer för avfallshantering och rapporter om deras genomförande och granskning till kommittén.

3. Kommittén kan granska planer för avfallshantering och rapporter därom och kan komma med kommentarer, innefattande förslag att minimera effekterna på miljön samt förslag till modifieringar och förbättringar av planerna, för parternas övervägande.

4. Parterna kan utbyta information och ge råd om bland annat tillgänglig avfallssnål teknik, omställning av befintliga anläggningar, särskilda krav för avloppsvatten samt lämpliga metoder för omhändertagande och utsläpp.

ARTIKEL 10

GENOMFÖRANDEÅTGÄRDER

Varje part skall

a) utse en ansvarig för avfallshantering som skall utarbета planer för avfallshantering och övervaka deras genomförande; utepå fältet skall detta ansvar läggas på en lämplig person på varje plats;

b) säkerställa att medlemmar av dess expeditioner erhåller utbildning som syftar till

(d) other efforts to minimise any environmental effects of wastes and waste management.

3. Each such Party shall, as far as is practicable, also prepare an inventory of locations of past activities (such as traverses, fuel depots, field bases, crashed aircraft) before the information is lost, so that such locations can be taken into account in planning future scientific programmes (such as snow chemistry, pollutants in lichens or ice core drilling).

ARTICLE 9

CIRCULATION AND REVIEW OF WASTE MANAGEMENT PLANS

1. The waste management plans prepared in accordance with Article 8, reports on their implementation, and the inventories referred to in Article 8 (3), shall be included in the annual exchanges of information in accordance with Articles III and VII of the Antarctic Treaty and related Recommendations under Article IX of the Antarctic Treaty.

2. Each Party shall send copies of its waste management plans, and reports on their implementation and review, to the Committee.

3. The Committee may review waste management plans and reports thereon and may offer comments, including suggestions for minimising impacts and modifications and improvement to the plans, for the consideration of the Parties.

4. The Parties may exchange information and provide advice on, inter alia, available low waste technologies, reconversion of existing installations, special requirements for effluents, and appropriate disposal and discharge methods.

ARTICLE 10

MANAGEMENT PRACTICES

Each Party shall:

(a) designate a waste management official to develop and monitor waste management plans; in the field, this responsibility shall be delegated to an appropriate person at each site;

(b) ensure that members of its expeditions receive training designed to limit the impact

att begränsa påverkan av dess verksamhet på miljön i Antarktis och att informera dem om de krav som uppställs i denna bilaga; och

c) avråda från användningen av polyvinylkloridprodukter (PVC) och säkerställa att dess expeditioner till Antarktisfördragets område informeras om PVC-produkter som de får införa i detta område, i syfte att dessa produkter senare kan föras bort enligt denna bilaga.

ARTIKEL 11

GRANSKNING

Denna bilaga skall underkastas regelbunden granskning i syfte att säkerställa att den uppdateras för att återspegla förbättringar i fråga om teknik och förfaranden på avfallshanteringsens område och därigenom säkerställa största möjliga skydd av miljön i Antarktis.

ARTIKEL 12

NÖDSITUATIONER

1. Denna bilaga är inte tillämplig på nödsituationer som rör säkerheten för människoliv eller fartyg, luftfartyg eller utrustning och anläggningar av stort värde eller skyddet av miljön.

2. Meddelande om vilka åtgärder som vidtagits i nödsituationer skall omedelbart skickas ut till alla parter och till kommittén.

ARTIKEL 13

TILLÄGG ELLER ÄNDRINGAR

1. Denna bilaga kan bli föremål för tillägg eller ändringar genom en åtgärd som antagits enligt artikel IX stycke 1 i Antarktisfördraget. Om inte åtgärden anger annat, skall tillägg eller ändringar anses ha godkänts och träder i kraft ett år efter det att Antarktisfördragets konsultativa möte avslutats, vid vilket de antogs, såvida inte en eller flera av Antarktisfördragets konsultativa parter inom denna period meddelar depositarien att den önskar en förlängning av perioden eller att den inte kan godkänna ändringen.

2. Varje tillägg eller ändring i denna bila-

of its operations on the Antarctic environment and to inform them of requirements of this Annex; and

(c) discourage the use of poly-vinyl chloride (PVC) products and ensure that its expeditions to the Antarctic Treaty area are advised of any PVC products they may introduce into that area in order that these products may be removed subsequently in accordance with this Annex.

ARTICLE 11

REVIEW

This Annex shall be subject to regular review in order to ensure that it is updated to reflect improvement in waste disposal technology and procedures and to ensure thereby maximum protection of the Antarctic environment.

ARTICLE 12

CASES OF EMERGENCY

1. This Annex shall not apply in cases of emergency relating to the safety of human life or of ships, aircraft or equipment and facilities of high value or the protection of the environment.

2. Notice of activities undertaken in cases of emergency shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee.

ARTICLE 13

AMENDMENT OR MODIFICATION

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the amendment.

2. Any amendment or modification of this

ga som träder i kraft enligt stycke 1 ovan skall därefter träda i kraft för varje annan part när depositarien har mottagit meddelande om godkännande av denna part.

Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party.

BILAGA IV TILL MILJÖSKYDDSPROTOKOLLET TILL ANTARKTISFÖRDRAGET

FÖRHINDRANDE AV HAVSFÖRORENINGAR

ARTIKEL 1

DEFINITIONER

I denna bilaga avses med

a) "utsläpp" varje utsläpp, oavsett hur det orsakats, från ett fartyg och inbegriper varje utströmning, kvittblivning, spill, läckage, utpumpning, utspridning eller uttömning;

b) "fast avfall" allt slags livsmedels- och hushållsavfall samt avfall som uppkommer vid fartygets normala drift med undantag av färsk fisk och delar därav och de ämnen som omfattas av artiklarna 3 och 4;

c) "MARPOL 73/78" 1973 års internationella konvention till förhindrande av förorening från fartyg, ändrad genom 1978 års protokoll till denna konvention och genom all annan ändring som senare trätt i kraft;

d) "skadligt flytande ämne" varje skadligt flytande ämne såsom det definieras i bilaga II till MARPOL 73/78;

e) "olja" petroleum i varje form, däri inbegripet råolja, brännolja, oljeslam, oljeavfall och raffinerade produkter (med undantag av petrokemiska produkter som är underkastade bestämmelserna i artikel 4);

f) "oljehaltig blandning" en blandning som innehåller olja; och

g) "fartyg" ett fartyg, oavsett av vilken typ, som används i den marina miljön och innefattar bärlansbåtar, svävare, undervattensfartyg, flytande farkoster och fasta eller flytande plattformar.

ANNEX IV TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO THE ANTARCTIC TREATY

PREVENTION OF MARINE POLLUTION

ARTICLE 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Annex:

(a) "discharge" means any release howsoever caused from a ship and includes any escape, disposal, spilling, leaking, pumping, emitting or emptying;

(b) "garbage" means all kinds of victual, domestic and operational waste excluding fresh fish and parts thereof, generated during the normal operation of the ship, except those substances which are covered by Articles 3 and 4;

(c) "MARPOL 73/78" means the International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as amended by the Protocol of 1978 relating thereto and by any other amendment in force thereafter;

(d) "noxious liquid substance" means any noxious liquid substance as defined in Annex II of MARPOL 73/78;

(e) "oil" means petroleum in any form including crude oil, fuel oil, sludge, oil refuse and refined oil products (other than petrochemicals which are subject to the provisions of Article 4);

(f) "oily mixture" means a mixture with any oil content; and

(g) "ship" means a vessel of any type whatsoever operating in the marine environment and includes hydrofoil boats, air-cushion vehicles, submersibles, floating craft and fixed or floating platforms.

ARTIKEL 2

TILLÄMPNING

Denna bilaga är tillämplig på varje part, på fartyg som är berättigade att föra dess flagga och på varje annat fartyg som används i dess verksamhet i Antarktis eller i stödet av denna, medan de bedriver verksamhet i Antarktisfördragets område.

ARTIKEL 3

OLJEUTSLÄPP

1. Varje utsläpp i havet av olja eller oljehaltig blandning skall vara förbjudet utom i fall som tillåts i bilaga I till MARPOL 73/78. Medan de opererar i Antarktisfördragets område skall fartyg behålla ombord allt oljeslam, förorenad barlast, tankspolvatten och andra oljehaltiga rester och blandningar som inte får släppas ut i havet. Fartyg skall avlämna dessa rester endast utanför Antarktisfördragets område i mottagningsanordningar eller enligt vad som annars är tillåtet i bilaga I till MARPOL 73/78.

2. Denna artikel skall inte tillämpas på

a) utsläpp i havet av olja eller oljehaltig blandning till följd av skada på ett fartyg eller dess utrustning;

i) under förutsättning att alla rimliga försiktighetsåtgärder har vidtagits efter det att skadan inträffat eller utsläppet upptäckts för att förhindra eller minimera utsläppet; och

ii) utom när ägaren eller befälhavaren handlat antingen i avsikt att orsaka skada eller vårdslöst och med kännedom om att en skada troligen skulle bli följden; eller

b) utsläpp i havet av ämnen som innehåller olja, vilka används i syfte att bekämpa särskilda föroreningsincidenter, för att minimera skada på grund av förorening.

ARTIKEL 4

UTSLÄPP AV SKADLIGA FLYTANDE ÄMNER

Utsläpp i havet av skadliga flytande ämnen och andra kemiska, eller andra ämnen, i mängder eller koncentrationer som är skadliga för den marina miljön, skall vara förbjudet.

ARTICLE 2

APPLICATION

This Annex applies, with respect to each Party, to ships entitled to fly its flag and to any other ship engaged in or supporting its Antarctic operations, while operating in the Antarctic Treaty area.

ARTICLE 3

DISCHARGE OF OIL

1. Any discharge into the sea of oil or oily mixture shall be prohibited, except in cases permitted under Annex I of MARPOL 73/78. While operating in the Antarctic Treaty area, ships shall retain on board all sludge, dirty ballast, tank washing waters and other oily residues and mixtures which may not be discharged into the sea. Ships shall discharge these residues only outside the Antarctic Treaty area, at reception facilities or as otherwise permitted under Annex I of MARPOL 73/78.

2. This Article shall not apply to:

(a) the discharge into the sea of oil or oily mixture resulting from damage to a ship or its equipment:

(i) provided that all reasonable precautions have been taken after the occurrence of the damage or discovery of the discharge for the purpose of preventing or minimising the discharge; and

(ii) except if the owner or the Master acted either with intent to cause damage, or recklessly and with the knowledge that damage would probably result; or

(b) the discharge into the sea of substances containing oil which are being used for the purpose of combating specific pollution incidents in order to minimise the damage from pollution.

ARTICLE 4

DISCHARGE OF NOXIOUS LIQUID SUBSTANCES

The discharge into the sea of any noxious liquid substance, and any other chemical or other substances, in quantities or concentrations that are harmful to the marine environment, shall be prohibited.

ARTIKEL 5

KVITTBLIVNING AV FAST AVFALL

1. Kvittblivning i havet av allt som är av plast, däri inbegripet — men utan begränsning till — tågvirke och fisknät av syntetmaterial och sopsäckar av plast, skall vara förbjuden.

2. Kvittblivning i havet av allt annat fast avfall, däri inbegripet pappersprodukter, trasor, glas, metall, flaskor, porslin, aska, ströbräddor, beklädnads- och förpackningsmaterial, skall vara förbjuden.

3. Kvittblivning i havet av matrester får tillåtas, när de har passerat genom en sönderdelare eller avfallskvarn, under förutsättning att kvittblivningen, utom i de fall som tillåts enligt bilaga V i MARPOL 73/78, sker så långt som möjligt från land och isshelfen men i varje fall inte mindre än 12 nautiska mil från närmaste land eller isshelf. Sådant sönderdelat eller malt avfall skall vara så finfördelat att det kan passera genom ett såll med öppningar som inte är större än 25 millimeter.

4. När ett ämne eller material som avses i denna artikel är blandat med ett annat sådant ämne eller material för utsläpp eller kvittblivning, i fråga om vilket olika utsläpps- och kvittblivningsföreskrifter gäller, skall de strängaste föreskrifterna tillämpas.

5. Bestämmelserna i styckena 1 och 2 ovan skall inte tillämpas på

a) utsläpp av fast avfall till följd av skada på ett fartyg eller dess utrustning, under förutsättning att alla rimliga försiktighetsåtgärder har vidtagits innan och efter det att skadan inträffade, i syfte att förhindra eller minimera utsläppet; eller

b) oavsiktlig förlust av syntetiska fisknät, under förutsättning att alla rimliga försiktighetsåtgärder har vidtagits för att förhindra sådan förlust.

6. Parterna skall i förekommande fall kräva användning av journal över fast avfall.

ARTIKEL 6

UTSLÄPP AV TOALETTAVFALL

1. Utom i de fall då det otillbörligt skulle hindra verksamhet i Antarktis gäller följande:

a) varje part skall upphöra med allt utsläpp

ARTICLE 5

DISPOSAL OF GARBAGE

1. The disposal into the sea of all plastics, including but not limited to synthetic ropes, synthetic fishing nets, and plastic garbage bags, shall be prohibited.

2. The disposal into the sea of all other garbage, including paper products, rags, glass, metal, bottles, crockery, incineration ash, dunnage, lining and packing materials, shall be prohibited.

3. The disposal into the sea of food wastes may be permitted when they have been passed through a comminuter or grinder, provided that such disposal shall, except in cases permitted under Annex V of MARPOL 73/78, be made as far as practicable from land and ice shelves but in any case not less than 12 nautical miles from the nearest land or ice shelf. Such comminuted or ground food wastes shall be capable of passing through a screen with openings no greater than 25 millimeters.

4. When a substance or material covered by this article is mixed with other such substance or material for discharge or disposal, having different disposal or discharge requirements, the most stringent disposal or discharge requirements shall apply.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 above shall not apply to:

(a) the escape of garbage resulting from damage to a ship or its equipment provided all reasonable precautions have been taken, before and after the occurrence of the damage, for the purpose of preventing or minimizing the escape; or

(b) the accidental loss of synthetic fishing nets, provided all reasonable precautions have been taken to prevent such loss.

6. The Parties shall, where appropriate, require the use of garbage record books.

ARTICLE 6

DISCHARGE OF SEWAGE

1. Except where it would unduly impair Antarctic operations:

(a) each Party shall eliminate all discharge

i havet av obehandlat toalettavfall ("toalettavfall" definieras i bilaga IV till MARPOL 73/78) inom 12 nautiska mil från land eller isshelfen;

b) bortom detta avstånd får toalettavfall som uppsamlats i en uppsamlingstank inte släppas ut momentant utan med måttligt flöde och, där så är möjligt, medan fartyget är under gång med en fart av minst 4 knop.

Detta stycke är inte tillämpligt på fartyg som har tillstånd att transportera högst 10 personer.

2. Parterna skall, där så är lämpligt, kräva att det förs journal över toalettavfall.

ARTIKEL 7

NÖDSITUATIONER

1. Artiklarna 3, 4, 5 och 6 i denna bilaga är inte tillämpliga på nödsituationer som rör säkerheten för ett fartyg och de ombordvarande eller räddandet av människoliv till sjöss.

2. Meddelande om åtgärder som vidtagits i nödsituationer skall omedelbart skickas ut till alla parter och till kommittén.

ARTIKEL 8

EFFEKTER PÅ BEROENDE OCH SAMMANHÄNGANDE EKOSYSTEM

Vid genomförandet av bestämmelserna i denna bilaga skall vederbörlig hänsyn tas till behovet att undvika skadliga effekter på beroende och sammanhängande ekosystem utanför Antarktiskfördragets område.

ARTIKEL 9

FARTYGS BEHÅLLANDEKAPACITET OCH MOTTAGNINGSNORDNINGAR

1. Varje part skall åta sig att säkerställa att alla fartyg som har rätt att föra dess flagga och varje annat fartyg som används i dess verksamhet i Antarktis eller i stödet av denna, innan de går in i Antarktiskfördragets område, utrustas med en tank eller tankar med tillräcklig kapacitet för att behålla ombord allt slam, förorenad ballast, tankspolvatten och andra oljehaltiga rester och blandningar och att dessa fartyg har tillräcklig kapacitet för att behålla ombord fast avfall medan de opererar i Antarktiskfördragets område och

into the sea of untreated sewage ("sewage" being defined in Annex IV of MARPOL 73/78) within 12 nautical miles of land or ice shelves;

(b) beyond such distance, sewage stored in a holding tank shall not be discharged instantaneously but at a moderate rate and, where practicable, while the ship is en route at a speed of no less than 4 knots.

This paragraph does not apply to ships certified to carry not more than 10 persons.

2. The Parties shall, where appropriate, require the use of sewage record books.

ARTICLE 7

CASES OF EMERGENCY

1. Articles 3, 4, 5 and 6 of this Annex shall not apply in cases of emergency relating to the safety of a ship and those on board or saving life at sea.

2. Notice of activities undertaken in cases of emergency shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee.

ARTICLE 8

EFFECT ON DEPENDENT AND ASSOCIATED ECOSYSTEMS

In implementing the provisions of this Annex, due consideration shall be given to the need to avoid detrimental effects on dependent and associated ecosystems, outside the Antarctic Treaty area.

ARTICLE 9

SHIP RETENTION CAPACITY AND RECEPTION FACILITIES

1. Each Party shall undertake to ensure that all ships entitled to fly its flag and any other ship engaged in or supporting its Antarctic operations, before entering the Antarctic Treaty area, are fitted with a tank or tanks of sufficient capacity on board for the retention of all sludge, dirty ballast, tank washing water and other oily residues and mixtures, and have sufficient capacity on board for the retention of garbage, while operating in the Antarctic Treaty area and have concluded arrangements to discharge

har ordnat det så att de kan avlämna sådana oljehaltiga rester och fast avfall till en mottagningsanordning efter det att de lämnat detta område. Fartyg skall även ha tillräcklig kapacitet för att behålla ombord skadliga flytande ämnen.

2. Varje part vars hamnar används vid fartygs avresa till eller ankomst från Antarktiskfördragets område åtar sig att se till att lämpliga anordningar tillhandahålls så snart som det är praktiskt möjligt för mottagande av allt slam, förorenad ballast, tankspolvatten, andra oljehaltiga rester och blandningar samt fast avfall från fartyg utan att otillbörlig försening orsakas fartygen och i enlighet med behoven hos de fartyg som använder dem.

3. Parter vars fartyg använder sig av andra parter hamnar vid avresa till eller ankomst från Antarktiskfördragets område skall samråda med dessa parter i syfte att säkerställa att inrättandet av mottagningsanordningar i hamnar inte lägger en orättvis börda på parter som gränsar till Antarktiskfördragets område.

ARTIKEL 10

FARTYGS UTFORMNING, KONSTRUKTION, BEMANNING OCH UTRUSTNING

Vid utformning, konstruktion, bemanning och utrustning av fartyg som används i verksamhet i Antarktis eller i stödet av denna skall varje part ta hänsyn till denna bilagas målsättningar.

ARTIKEL 11

SUVERÄN IMMUNITET

1. Denna bilaga skall inte tillämpas på örlogsfartyg, militära hjälpfartyg eller andra fartyg som ägs eller drivs av en stat och som vid tidpunkten i fråga används endast i statlig, icke-kommersiell tjänst. Varje part skall likväl säkerställa att sådana fartyg, som ägs eller drivs av den parten, uppträder på ett sätt som är förenligt med denna bilaga, så långt som det är rimligt och praktiskt möjligt, genom antagande av lämpliga åtgärder som inte menligt inverkar på fartygens funktion eller funktionsförmåga.

2. Vid tillämpning av stycke 1 ovan skall varje part ta hänsyn till betydelsen av att skydda miljön i Antarktis.

such oily residues and garbage at a reception facility after leaving that area. Ships shall also have sufficient capacity on board for the retention of noxious liquid substances.

2. Each Party at whose ports ships depart en route to or arrive from the Antarctic Treaty area undertakes to ensure that as soon as practicable adequate facilities are provided for the reception of all sludge, dirty ballast, tank washing water, other oily residues and mixtures, and garbage from ships, without causing undue delay, and according to the needs of the ships using them.

3. Parties operating ships which depart to or arrive from the Antarctic Treaty area at ports of other Parties shall consult with those Parties with a view to ensuring that the establishment of port reception facilities does not place an inequitable burden on Parties adjacent to the Antarctic Treaty area.

ARTICLE 10

DESIGN, CONSTRUCTION, MANNING AND EQUIPMENT OF SHIPS

In the design, construction, manning and equipment of ships engaged in or supporting Antarctic operations, each Party shall take into account the objectives of this Annex.

ARTICLE 11

SOVEREIGN IMMUNITY

1. This Annex shall not apply to any warship, naval auxiliary or other ship owned or operated by a State and used, for the time being, only on government non-commercial service. However, each Party shall ensure by the adoption of appropriate measures not impairing the operations or operational capabilities of such ships owned or operated by it, that such ships act in a manner consistent, so far as is reasonable and practicable, with this Annex.

2. In applying paragraph 1 above, each Party shall take into account the importance of protecting the Antarctic environment.

3. Varje part skall informera de andra parterna om hur den genomför denna bestämmelse.

4. Det tvistlösningsförfarande som fastställts i artiklarna 18—20 i protokollet skall inte tillämpas på denna artikel.

ARTIKEL 12

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER, BEREDSKAP OCH AGERANDE I NÖDSITUATIONER

1. I syfte att mer effektivt bemöta havsföroreningar i samband med nödsituationer eller hot därom i Antarktisfördragets område skall parterna, enligt artikel 15 i protokollet, utarbeta beredskapsplaner för bekämpning av havsföroreningar i Antarktisfördragets område, innefattande beredskapsplaner för fartyg (utom små båtar som används i verksamheten vid stationer eller av fartyg) som trafikerar Antarktisfördragets område, särskilt fartyg som transporterar oljelaster, och för oljeutsläpp i den marina miljön från anläggningar vid kusten. För detta ändamål skall de

a) samarbeta vid utformningen och genomförandet av sådana beredskapsplaner; och

b) beakta de råd som ges av kommittén, internationella sjöfartsorganisationen och andra internationella organisationer.

2. Parterna skall även fastställa förfaranden för samarbete vid bekämpning av föroreningar i samband med nödsituationer och skall vidta lämpliga åtgärder i enlighet med sådana förfaranden.

ARTIKEL 13

GRANSKNING

Parterna skall fortlöpande granska bestämmelserna i denna bilaga och andra åtgärder för att förhindra, minska och bekämpa föroreningar av den marina miljön i Antarktis, innefattande ändringar och nya regler som antagits inom ramen för MARPOL 73/78, i syfte att uppnå ändamålen i denna bilaga.

ARTIKEL 14

FÖRHÅLLANDE TILL MARPOL 73/78

Med hänsyn till de parter som även är par-

3. Each Party shall inform the other Parties of how it implements this provision.

4. The dispute settlement procedure set out in Articles 18 to 20 of the Protocol shall not apply to this Article.

ARTICLE 12

PREVENTIVE MEASURES AND EMERGENCY PREPAREDNESS AND RESPONSE

1. In order to respond more effectively to marine pollution emergencies or the threat thereof in the Antarctic Treaty area, the Parties, in accordance with Article 15 of the Protocol, shall develop contingency plans for marine pollution response in the Antarctic Treaty area, including contingency plans for ships (other than small boats that are part of the operations of fixed sites or of ships) operating in the Antarctic Treaty area, particularly ships carrying oil as cargo, and for oil spills, originating from coastal installations, which enter into the marine environment. To this end they shall:

(a) co-operate in the formulation and implementation of such plans; and

(b) draw on the advice of the Committee, the International Maritime Organization and other international organizations.

2. The Parties shall also establish procedures for co-operative response to pollution emergencies and shall take appropriate response actions in accordance with such procedures.

ARTICLE 13

REVIEW

The Parties shall keep under continuous review the provisions of this Annex and other measures to prevent, reduce and respond to pollution of the Antarctic marine environment, including any amendments and new regulations adopted under MARPOL 73/78, with a view to achieving the objectives of this Annex.

ARTICLE 14

RELATIONSHIP WITH MARPOL 73/78

With respect to those Parties which are

ter i MARPOL 73/78 skall ingenting i denna bilaga inskränka speciella rättigheter och skyldigheter enligt nämnda konvention.

also Parties to MARPOL 73/78, nothing in this Annex shall derogate from the specific rights and obligations thereunder.

ARTIKEL 15

ARTICLE 15

TILLÄGG ELLER ÄNDRINGAR

AMENDMENT OR MODIFICATION

1. Denna bilaga kan bli föremål för tillägg eller ändringar genom en åtgärd som antagits enligt artikel IX stycke 1 i Antarktisfördraget. Om inte åtgärden anger annat, skall tillägg eller ändringar anses ha godkänts och träder i kraft ett år efter det att Antarktisfördragets konsultativa möte avslutats, vid vilket de antogs, såvida inte en eller flera av Antarktisfördragets konsultativa parter inom denna period meddelar depositarien att den önskar en förlängning av perioden eller att den inte kan godkänna åtgärden.

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.

2. Varje tillägg eller ändring i denna bilaga som träder i kraft enligt stycke 1 ovan skall därefter träda i kraft för varje annan part när depositarien har mottagit meddelande om godkännande av denna part.

2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

BILAGA V TILL MILJÖSKYDDSPROTOKOLLET TILL ANTARKTISFÖRDRAGET

SKYDD OCH REGLERING AV OMRÅDEN

ARTIKEL 1

DEFINITIONER

I denna bilaga avses med

- a) "vederbörande myndighet" varje person eller organ som av en part bemyndigats att utfärda tillstånd enligt denna bilaga,
- b) "tillstånd" ett formellt skriftligt tillstånd utfärdat av vederbörande myndighet,
- c) "skötselplan" en plan för att reglera verksamheter och skydda det speciella värdet eller de speciella värdena i ett särskilt skyddat område eller ett särskilt reglerat område i Antarktis.

ARTIKEL 2

SYFTEN

För de ändamål som anges i denna bilaga får vilket område som helst, häri inbegripet havsområde, utses till ett särskilt skyddat område eller ett särskilt reglerat område. Verksamhet i dessa områden skall förbjudas, begränsas eller regleras i överensstämmelse med skötselplaner som antagits enligt bestämmelserna i denna bilaga.

ARTIKEL 3

SÄRSKILT SKYDDADE OMRÅDEN

1. Vilket område som helst, häri inbegripet havsområde, får utses till ett särskilt skyddat område för att skydda enastående miljömässiga, vetenskapliga, historiska och estetiska värden eller vildmarksvärden, varje kom-

ANNEX V TO THE PROTOCOL ON ENVIRONMENTAL PROTECTION TO THE ANTARCTIC TREATY

AREA PROTECTION AND MANAGEMENT

ARTICLE 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Annex:

- (a) "appropriate authority" means any person or agency authorised by a Party to issue permits under this Annex;
- (b) "permit" means a formal permission in writing issued by an appropriate authority;
- (c) "Management Plan" means a plan to manage the activities and protect the special value or values in an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area.

ARTICLE 2

OBJECTIVES

For the purposes set out in this Annex, any area, including any marine area, may be designated as an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area. Activities in those Areas shall be prohibited, restricted or managed in accordance with Management Plans adopted under the provisions of this Annex.

ARTICLE 3

ANTARCTIC SPECIALLY PROTECTED AREAS

1. Any area, including any marine area, may be designated as an Antarctic Specially Protected Area to protect outstanding environmental, scientific, historic, aesthetic or wilderness values, any combination of those

bination av dessa värden eller pågående eller planerad vetenskaplig forskning.

2. Parterna skall försöka att inom en miljömässigt och geografiskt systematisk ram identifiera och innefatta i raden av särskilt skyddade områden

a) områden som hålls fria från mänsklig påverkan så att jämförelser kan göras i framtiden med platser som har påverkats av mänsklig verksamhet,

b) representativa exempel på viktiga land-ecosystem, innefattande glaciala och akvatiska, samt marina ekosystem,

c) områden med betydande eller ovanliga ansamlingar av arter, innefattande större kolonier av naturligt förekommande fåglar eller däggdjur som häckar eller fortplantar sig,

d) typlokal eller enda känd livsmiljö för någon art,

e) områden av särskilt intresse för pågående eller planerad vetenskaplig forskning,

f) exempel på enastående geologiska, glaciologiska eller geomorfologiska företeelser,

g) områden av enastående estetiskt värde och vildmarksvärde,

h) platser eller minnesmärken av erkänt historiskt värde samt

i) sådana andra områden som kan vara lämpliga för att skydda de värden som anges i stycke 1 ovan.

3. Särskilt skyddade områden och platser av särskilt vetenskapligt intresse utsedda till sådana av tidigare konsultativa möten betecknas härmed som särskilt skyddade områden och skall få nytt namn och nytt nummer i enlighet därmed.

4. Det skall vara förbjudet att bege sig in i ett särskilt skyddat område utan tillstånd som utfärdats enligt artikel 7.

ARTIKEL 4

SÄRSKILT REGLERADE OMRÅDEN

1. Vilket område som helst, häri inbegripet havsområde där verksamhet bedrivs eller kan komma att bedrivas i framtiden, får utses till ett särskilt reglerat område för att underlätta planering och samordning av verksamhet, undvika tänkbara konflikter, förbättra samarbetet mellan parterna eller minimera effekterna på miljön.

2. Särskilt reglerade områden kan innefatta

values, or ongoing or planned scientific research.

2. Parties shall seek to identify, within a systematic environmental-geographical framework, and to include in the series of Antarctic Specially Protected Areas:

(a) areas kept inviolate from human interference so that future comparisons may be possible with localities that have been affected by human activities;

(b) representative examples of major terrestrial, including glacial and aquatic, ecosystems and marine ecosystems;

(c) areas with important or unusual assemblages of species, including major colonies of breeding native birds or mammals;

(d) the type locality or only known habitat of any species;

(e) areas of particular interest to ongoing or planned scientific research;

(f) examples of outstanding geological, glaciological or geomorphological features;

(g) areas of outstanding aesthetic and wilderness value;

(h) sites or monuments of recognised historic value; and

(i) such other areas as may be appropriate to protect the values set out in paragraph 1 above.

3. Specially Protected Areas and Sites of Special Scientific Interest designated as such by past Antarctic Treaty Consultative Meetings are hereby designated as Antarctic Specially Protected Areas and shall be renamed and renumbered accordingly.

4. Entry into an Antarctic Specially Protected Area shall be prohibited except in accordance with a permit issued under Article 7.

ARTICLE 4

ANTARCTIC SPECIALLY MANAGED AREAS

1. Any area, including any marine area, where activities are being conducted or may in the future be conducted, may be designated as an Antarctic Specially Managed Area to assist in the planning and co-ordination of activities, avoid possible conflicts, improve co-operation between Parties or minimise environmental impacts.

2. Antarctic Specially Managed Areas may include:

a) områden där verksamhet kan innebära risk för ömsesidig påverkan eller kumulativa miljöeffekter, och

b) platser eller minnesmärken av erkänt historiskt värde.

3. Tillstånd skall ej krävas för att komma in i ett särskilt reglerat område.

4. Utan hinder av bestämmelserna i stycke 3 ovan kan ett särskilt reglerat område omfatta ett eller flera särskilt skyddade områden dit tillträde skall vara förbjudet utan tillstånd som utfärdats enligt artikel 7.

ARTIKEL 5

SKÖTSELPLANER

1. Vilken part som helst, kommittén, vetenskapliga kommittén för Antarktiskforskning eller kommissionen för bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis får föreslå att ett område utses till särskilt skyddat område eller särskilt reglerat område genom att till Antarktiskfördragets konsultativa möte lämna in ett förslag till skötselplan.

2. Det område som föreslås att utses skall vara tillräckligt stort för att skydda de värden för vilka det krävs speciellt skydd eller speciell reglering.

3. Förslag till skötselplaner skall allt efter omständigheterna innehålla

a) en beskrivning av det värde eller de värden för vilka det krävs särskilt skydd eller särskild reglering,

b) uppgift om skötselplanens ändamål och syften för skydd eller reglering av dessa värden,

c) regleringsåtgärder som skall vidtas för att skydda de värden för vilka det krävs särskilt skydd eller särskild reglering,

d) eventuell tidsbegränsning,

e) en beskrivning av området, häri inbegripet

i) de geografiska koordinater, gränsmarkeringar och naturföreteelser som avgränsar området,

ii) tillträde till området till lands, till sjöss, med flyg, innefattande inlopp och ankringsplatser, gångvägar och vägar avsedda för fordon inom området, samt flygleder och landningsområden,

iii) plats för anläggningar, innefattande vetenskapliga stationer, forsknings- eller

(a) areas where activities pose risks of mutual interference or cumulative environmental impacts; and

(b) sites or monuments of recognised historic value.

3. Entry into an Antarctic Specially Managed Area shall not require a permit.

4. Notwithstanding paragraph 3 above, an Antarctic Specially Managed Area may contain one or more Antarctic Specially Protected Areas, entry into which shall be prohibited except in accordance with a permit issued under Article 7.

ARTICLE 5

MANAGEMENT PLANS

1. Any Party, the Committee, the Scientific Committee for Antarctic Research or the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources may propose an area for designation as an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area by submitting a proposed Management Plan to the Antarctic Treaty Consultative Meeting.

2. The area proposed for designation shall be of sufficient size to protect the values for which the special protection or management is required.

3. Proposed Management Plans shall include, as appropriate:

(a) a description of the value or values for which special protection or management is required;

(b) a statement of the aims and objectives of the Management Plan for the protection or management of those values;

(c) management activities which are to be undertaken to protect the values for which special protection or management is required;

(d) a period of designation, if any;

(e) a description of the area, including:

(i) the geographical co-ordinates, boundary markers and natural features that delineate the area;

(ii) access to the area by land, sea or air, including marine approaches and anchorages, pedestrian and vehicular routes within the area, and aircraft routes and landing areas;

(iii) the location of structures, including scientific stations, research or refuge facilities.

övernattningsfaciliteter, både inom området och i dess närhet; och

iv) förekomst i eller nära området av andra särskilt skyddade eller särskilt reglerade områden utsedda enligt denna bilaga eller av andra skyddade områden utsedda i överensstämmelse med de åtgärder som antagits enligt andra instrument i Antarktisk fördragssystem,

f) fastställande av zoner inom området där verksamhet skall förbjudas, begränsas eller regleras i syfte att uppnå de ändamål och syften som avses i b ovan,

g) kartor och fotografier som klart utvisar områdets gräns i förhållande till omgivande naturföreteelser och viktiga kännemärken inom området,

h) bestyrkande dokumentation,

i) med avseende på ett område som föreslagits att utses till ett särskilt skyddat område, en tydlig beskrivning av de villkor på vilka tillstånd kan beviljas av vederbörande myndighet i fråga om

i) tillträde till och förflyttning inom eller över området,

ii) verksamhet som bedrivs eller kan komma att bedrivas inom området, innefattande begränsningar avseende tid och plats,

iii) uppförande, modifiering eller avlägsnande av anläggningar,

iv) plats för fältläger,

v) begränsningar avseende material och organismer som får föras in i området,

vi) insamling av eller skadlig påverkan på den naturligt förekommande floran och faunan,

vii) insamling eller bortförande av någonting som inte förts in i området av tillståndsinnehavaren,

viii) omhändertagande av avfall,

ix) åtgärder som kan vara nödvändiga för att säkerställa att skötselplanens ändamål och syften kan tillgodoses i fortsättningen, och

x) krav på rapportering till vederbörande myndighet om besök i området,

j) i fråga om ett område som föreslagits att utses till ett särskilt reglerat område, förhållningsregler angående

i) tillträde till och förflyttning inom eller över området,

ii) verksamhet som bedrivs eller kan komma att bedrivas inom området, innefattande begränsningar avseende tid och plats,

ties, both within the area and near to it; and

(iv) the location in or near the area of other Antarctic Specially Protected Areas or Antarctic Specially Managed Areas designated under this Annex, or other protected areas designated in accordance with measures adopted under other components of the Antarctic Treaty System;

(f) the identification of zones within the area, in which activities are to be prohibited, restricted or managed for the purpose of achieving the aims and objectives referred to in subparagraph (b) above;

(g) maps and photographs that show clearly the boundary of the area in relation to surrounding features and key features within the area;

(h) supporting documentation;

(i) in respect of an area proposed for designation as an Antarctic Specially Protected Area, a clear description of the conditions under which permits may be granted by the appropriate authority regarding:

(i) access to and movement within or over the area;

(ii) activities which are or may be conducted within the area, including restrictions on time and place;

(iii) the installation, modification, or removal of structures;

(iv) the location of field camps;

(v) restrictions on materials and organisms which may be brought into the area;

(vi) the taking of or harmful interference with native flora and fauna;

(vii) the collection or removal of anything not brought into the area by the permit-holder;

(viii) the disposal of waste;

(ix) measures that may be necessary to ensure that the aims and objectives of the Management Plan can continue to be met; and

(x) requirements for reports to be made to the appropriate authority regarding visits to the area;

(j) in respect of an area proposed for designation as an Antarctic Specially Managed Area, a code of conduct regarding;

(i) access to and movement within or over the area;

(ii) activities which are or may be conducted within the area, including restrictions on time and place;

- iii) uppförande, modifiering eller avlägsnande av anläggningar,
- iv) plats för fältläger,
- v) insamling eller skadlig påverkan på den naturligt förekommande floran och faunan,
- vi) insamling eller bortförande av någonting som inte förts in i området av besökaren,
- vii) omhändertagande av avfall, och
- viii) krav på rapportering till vederbörande myndighet om besök i området samt
- k) bestämmelser angående under vilka förhållanden parterna bör försöka att utbyta information i förväg om verksamhet som de har för avsikt att bedriva i området.

ARTIKEL 6

UTSEENDEFÖRFARANDE

1. Förslag till skötselplaner skall sändas till kommittén, vetenskapliga kommittén för Antarktisforskning och, i förekommande fall, till kommissionen för bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis. Vid utarbetandet av dess yttrande till Antarktisfördragets konsultativa möte skall kommittén ta hänsyn till eventuella kommentarer som getts av vetenskapliga kommittén för Antarktisforskning och, i förekommande fall, av kommissionen för bevarande av levande marina tillgångar i Antarktis. Därefter kan skötselplaner godkännas av Antarktisfördragets konsultativa parter genom en åtgärd som antagits vid ett konsultativt möte enligt artikel IX 1 i Antarktisfördraget. Om inte åtgärden anger annat, skall planen anses godkänd 90 dagar efter det att Antarktisfördragets konsultativa möte avslutats, vid vilket planen antogs, såvida inte en eller flera konsultativa parter meddelar depositarien inom denna tidsperiod att den önskar en förlängning av perioden eller inte kan godkänna åtgärden.

2. Med beaktande av bestämmelserna i artiklarna 4 och 5 i protokollet får inget havsområde utses till särskilt skyddat område eller särskilt reglerat område utan föregående godkännande av kommissionen för bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis.

3. Beslutet att utse ett särskilt skyddat område eller ett särskilt reglerat område skall vara för en obestämd period, om inte sköt-

- (iii) the installation, modification, or removal of structures;
- (iv) the location of field camps;
- (v) the taking of or harmful interference with native flora and fauna;
- (vi) the collection or removal of anything not brought into the area by the visitor;
- (vii) the disposal of waste; and
- (viii) any requirements for reports to be made to the appropriate authority regarding visits to the area; and
- (k) provisions relating to the circumstances in which Parties should seek to exchange information in advance of activities which they propose to conduct.

ARTICLE 6

DESIGNATION PROCEDURES

1. Proposed Management Plans shall be forwarded to the Committee, the Scientific Committee on Antarctic Research and, as appropriate, to the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources. In formulating its advice to the Antarctic Treaty Consultative Meeting, the Committee shall take into account any comments provided by the Scientific Committee on Antarctic Research and, as appropriate, by the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources. Thereafter, Management Plans may be approved by the Antarctic Treaty Consultative Parties by a measure adopted at an Antarctic Treaty Consultative Meeting in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the Plan shall be deemed to have been approved 90 days after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or is unable to approve the measure.

2. Having regard to the provisions of Articles 4 and 5 of the Protocol, no marine area shall be designated as an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area without the prior approval of the Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources.

3. Designation of an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area shall be for an indefinite

selplanen föreskriver annat. En översyn av planen skall ske minst vart femte år. Planen skall vid behov uppdateras.

4. Skötselplaner får ändras eller återkallas enligt stycke 1 ovan.

5. När en skötselplan godkänts skall depositarien omedelbart skicka ut den till samtliga parter. Depositarien skall hålla en förteckning över samtliga godkända planer.

ARTIKEL 7

TILLSTÅND

1. Varje part skall utse en lämplig myndighet att utfärda tillstånd att komma in i och uppta verksamhet inom ett särskilt skyddat område i enlighet med skötselplanens krav för ifrågavarande område. Tillståndet skall åtföljas av relevanta delar av skötselplanen och skall ange områdets utbredning och läge, tillåten verksamhet och när, var och av vem verksamheten bemyndigats samt eventuellt andra villkor som föreskrivs i skötselplanen.

2. I fråga om ett särskilt skyddat område som utsetts till sådant av tidigare konsultativa möten och som saknar skötselplan, får tillstånd utfärdas av vederbörande myndighet för ett angeläget vetenskapligt ändamål som inte kan tillgodoses någon annanstans och som inte kommer att äventyra det naturliga ekosystemet i området.

3. Varje part skall kräva att den som inehar tillstånd medför en kopia av tillståndet medan vederbörande vistas i det särskilda skyddsområde som berörs.

ARTIKEL 8

HISTORISKA PLATSER OCH MINNESMÄRKEN

1. Platser eller minnesmärken av erkänt historiskt värde, som har utsetts till särskilt skyddat område eller särskilt reglerat område eller som är belägna inom sådana områden, skall föras upp på en lista såsom historiska platser och minnesmärken.

2. Varje part får föreslå att en plats eller ett minnesmärke av erkänt historiskt värde,

period unless the Management Plan provides otherwise. A review of a Management Plan shall be initiated at least every five years. The Plan shall be updated as necessary.

4. Management Plans may be amended or revoked in accordance with paragraph 1 above.

5. Upon approval, Management Plans shall be circulated promptly by the Depositary to all Parties. The Depositary shall maintain a record of all currently approved Management Plans.

ARTICLE 7

PERMITS

1. Each Party shall appoint an appropriate authority to issue permits to enter and engage in activities within an Antarctic Specially Protected Area in accordance with the requirements of the Management Plan relating to that Area. The permit shall be accompanied by the relevant sections of the Management Plan and shall specify the extent and location of the Area, the authorised activities and when, where and by whom the activities are authorised and any other conditions imposed by the Management Plan.

2. In the case of a Specially Protected Area designated as such by past Antarctic Treaty Consultative Meetings which does not have a Management Plan, the appropriate authority may issue a permit for a compelling scientific purpose which cannot be served elsewhere and which will not jeopardise the natural ecological system in that Area.

3. Each Party shall require a permit-holder to carry a copy of the permit while in the Antarctic Specially Protected Area concerned.

ARTICLE 8

HISTORIC SITES AND MONUMENTS

1. Sites or monuments of recognised historic value which have been designated as Antarctic Specially Protected Areas or Antarctic Specially Managed Areas, or which are located within such Areas, shall be listed as Historic Sites and Monuments.

2. Any Party may propose a site or monument of recognised historic value which has

som inte har utsetts till särskilt skyddat område eller särskilt reglerat område eller som inte ligger inom sådant område, skall föras upp såsom historisk plats eller minnesmärke. Förslaget om listning kan godkännas av de konsultativa parterna genom en åtgärd som antagits vid ett konsultativt möte enligt artikel IX 1 i Antarktiskfördraget. Om inte åtgärden anger annat, skall förslaget anses godkänt 90 dagar efter det att det konsultativa mötet avslutats, vid vilket förslaget antogs, såvida inte en eller flera konsultativa parter meddelar depositarien inom denna period att den önskar en förlängning av perioden eller inte kan godkänna åtgärden.

3. Befintliga historiska platser och minnesmärken som har förts upp som sådana av tidigare konsultativa möten skall tas in i listan över historiska platser och minnesmärken enligt denna artikel.

4. Historiska platser och minnesmärken som är upptagna på listan får inte skadas, flyttas eller förstöras.

5. Listan över historiska platser och minnesmärken får ändras enligt stycke 2 ovan. Depositarien skall föra en lista över aktuella historiska platser och minnesmärken.

not been designated as an Antarctic Specially Protected Area or an Antarctic Specially Managed Area, or which is not located within such an Area, for listing as a Historic Site or Monument. The proposal for listing may be approved by the Antarctic Treaty Consultative Parties by a measure adopted at an Antarctic Treaty Consultative Meeting in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the proposal shall be deemed to have been approved 90 days after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or is unable to approve the measure.

3. Existing Historic Sites and Monuments which have been listed as such by previous Antarctic Treaty Consultative Meetings shall be included in the list of Historic Sites and Monuments under this Article.

4. Listed Historic Sites and Monuments shall not be damaged, removed or destroyed.

5. The list of Historic Sites and Monuments may be amended in accordance with paragraph 2 above. The Depositary shall maintain a list of current Historic Sites and Monuments.

ARTIKEL 9

INFORMATION OCH OFFENTLIGHET

1. För att säkerställa att alla som besöker eller ämnar besöka Antarktis förstår och iakttar bestämmelserna i denna bilaga skall varje part tillhandahålla information särskilt angående

a) särskilt skyddade områdets och särskilt reglerade områdets läge,

b) förteckningar och kartor över dessa områden,

c) skötselplaner, däri inbegripet relevanta förbud för varje område,

d) historiska platser och minnesmärkens läge och relevanta förbud eller begränsningar.

2. Varje part skall säkerställa att läget och, om möjligt, gränserna för särskilt skyddade områden, särskilt reglerade områden och historiska platser och minnesmärken är utmärkta på partens topografiska kartor, sjö-

ARTICLE 9

INFORMATION AND PUBLICITY

1. With a view to ensuring that all persons visiting or proposing to visit Antarctica understand and observe the provisions of this Annex, each Party shall make available information setting forth, in particular:

(a) the location of Antarctic Treaty Specially Protected Areas and Antarctic Specially Managed Areas;

(b) listing and maps of those Areas;

(c) the Management Plans, including listings of prohibitions relevant to each Area;

(d) the location of Historic Sites and Monuments and any relevant prohibition or restriction.

2. Each Party shall ensure that the location and, if possible, the limits of Antarctic Specially Protected Areas, Antarctic Specially Managed Areas and Historic Sites and Monuments are shown on its topographic maps,

kort och i andra relevanta publikationer.

3. Parterna skall samarbeta där så är lämpligt för att säkerställa att gränserna för särskilt skyddade områden, särskilt reglerade områden och historiska platser och minnesmärken utmärks på lämpligt sätt på platsen.

ARTIKEL 10

INFORMATIONsutbyte

1. Parterna skall vidta åtgärder för att

a) insamla och utbyta uppgifter, bland annat uppgifter om tillstånd och rapporter från besök, innefattande inspektioner, i särskilt skyddade områden samt rapporter från inspektioner i särskilt reglerade områden,

b) anskaffa och utbyta information om varje väsentlig förändring eller skada i fråga om något särskilt reglerat område eller särskilt skyddat område eller historisk plats eller minnesmärke, och

c) fastställa gemensamma förfaranden enligt vilka uppgifter och information skall lämnas av parterna enligt stycke 2 nedan.

2. Varje part skall före slutet av november varje år underrätta de andra parterna och kommittén om antal och typ av tillstånd som utfärdats enligt denna bilaga under föregående period från den 1 juli till den 30 juni.

3. Varje part som bedriver, finansierar eller ger tillstånd till forskning eller annan verksamhet i särskilt skyddade områden eller särskilt reglerade områden skall hålla en förteckning över sådan verksamhet och skall vid det årliga informationsutbytet enligt Antarktisfördraget lämna en sammanfattning av den verksamhet som bedrivits i sådana områden under föregående år av personer som är underkastade dess jurisdiktion.

4. Varje part skall före slutet av november varje år underrätta de andra parterna och kommittén om de åtgärder som den vidtagit för att genomföra denna bilaga, innefattande inspektioner och åtgärder för att ta itu med verksamhet som strider mot bestämmelserna i den godkända skötselplanen för ett särskilt skyddat område eller ett särskilt reglerat område.

hydrographic charts and in other relevant publications.

3. Parties shall co-operate to ensure that, where appropriate, the boundaries of Antarctic Specially Protected Areas, Antarctic Specially Managed Areas and Historic Sites and Monuments are suitably marked on the site.

ARTICLE 10

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The Parties shall make arrangements for:

(a) collecting and exchanging records, including records of permits and reports of visits, including inspection visits, to Antarctic Specially Protected Areas and reports of inspection visits to Antarctic Specially Managed Areas;

(b) obtaining and exchanging information on any significant change or damage to any Antarctic Specially Managed Area, Antarctic Specially Protected Area or Historic Site or Monument; and

(c) establishing common forms in which records and information shall be submitted by Parties in accordance with paragraph 2 below.

2. Each Party shall inform the other Parties and the Committee before the end of November of each year of the number and nature of permits issued under this Annex in the preceding period of 1st July to 30th June.

3. Each Party conducting, funding or authorising research or other activities in Antarctic Specially Protected Areas or Antarctic Specially Managed Areas shall maintain a record of such activities and in the annual exchange of information in accordance with the Antarctic Treaty shall provide summary descriptions of the activities conducted by persons subject to its jurisdiction in such areas in the preceding year.

4. Each Party shall inform the other Parties and the Committee before the end of November each year of measures it has taken to implement this Annex, including any site inspections and any steps it has taken to address instances of activities in contravention of the provisions of the approved Managed Plan for an Antarctic Specially Protected Area or Antarctic Specially Managed Area.

ARTIKEL 11

NÖDSITUATIONERMMI

1. De begränsningar som fastställs och bemyndigas genom denna bilaga skall inte vara tillämpliga i nödsituationer som rör säkerheten för människoliv eller fartyg, luftfartyg eller utrustning och anläggningar av stort värde eller skyddet av miljön.

2. Meddelande om åtgärder som vidtagits i nödsituationer skall omedelbart skickas ut till samtliga parter och kommittén.

ARTIKEL 12

TILLÄGG ELLER ÄNDRINGAR

1. Denna bilaga kan bli föremål för tillägg eller ändringar genom en åtgärd som antagits enligt artikel IX 1 i Antarktiskfördraget. Om inte åtgärden anger annat, skall tillägg eller ändringar anses ha godkänts och träder i kraft ett år efter det att Antarktiskfördragets konsultativa möte avslutats, vid vilket de antogs, såvida inte en eller flera av Antarktiskfördragets konsultativa parter inom denna period meddelar depositarien att den önskar en förlängning av perioden eller att den inte kan godkänna åtgärden.

2. Varje tillägg eller ändring i denna bilaga som träder i kraft enligt stycke 1 ovan skall därefter träda i kraft för varje annan part när depositarien har mottagit meddelande om godkännande av denna part.

ARTICLE 11

CASES OF EMERGENCY

1. The restrictions laid down and authorised by this Annex shall not apply in cases of emergency involving safety of human life or of ships, aircraft, or equipment and facilities of high value or the protection of the environment.

2. Notice of activities undertaken in cases of emergency shall be circulated immediately to all Parties and to the Committee.

ARTICLE 12

AMENDMENT OF MODIFICATION

1. This Annex may be amended or modified by a measure adopted in accordance with Article IX (1) of the Antarctic Treaty. Unless the measure specifies otherwise, the amendment or modification shall be deemed to have been approved, and shall become effective, one year after the close of the Antarctic Treaty Consultative Meeting at which it was adopted, unless one or more of the Antarctic Treaty Consultative Parties notifies the Depositary, within that time period, that it wishes an extension of that period or that it is unable to approve the measure.

2. Any amendment or modification of this Annex which becomes effective in accordance with paragraph 1 above shall thereafter become effective as to any other Party when notice of approval by it has been received by the Depositary.

Förordning

om skydd för miljön i Antarktis

På föredragning av miljöministern stadgas med stöd av lagen om skydd för miljön i Antarktis av den 199 (/96):

1 kap.

Miljökonsekvensbedömning

1 §

I en konsekvensbeskrivning som gäller en preliminär miljökonsekvensbedömning skall i behövlig utsträckning anföras

1) uppgifter om verksamheten samt om dess ändamål, placering, varaktighet och intensitet samt

2) alternativa sätt att genomföra verksamheten och effekterna av dessa.

2 §

I en konsekvensbeskrivning som gäller en fullständig miljökonsekvensbedömning skall utöver de omständigheter som nämns i 1 § i behövlig utsträckning anföras

1) en utredning över miljöns tillstånd i verksamhetens influensområde innan verksamheten inleds och över hur detta utvecklas, om verksamheten inte inleds, samt en bedömning av verksamhetens direkta, indirekta, kumulativa eller oundvikliga effekter på miljöns framtida tillstånd i området,

2) det viktigaste material som använts vid bedömningen och de metoder som använts vid materialanskaffningen samt de uppgifter och antaganden som ingår i dem,

3) en specifikation av och redogörelse för de åtgärder genom vilka skadliga effekter av verksamheten förebyggs och begränsas och genom vilka snabba åtgärder i nödsituationer främjas,

4) en bedömning av verksamhetens inverkan på den vetenskapliga forskningen,

5) sådana brister i tillgången till information som noterats vid utförandet av miljökonsekvensbedömningen samt oklarheter i uppgifterna,

6) namn eller firma samt adress i fråga om den person eller sammanslutning som utfört bedömningen och

7) ett sammandrag av de uppgifter som inhämtats vid bedömningen.

3 §

En konsekvensbeskrivning som gäller en fullständig miljökonsekvensbedömning eller ett utkast därtill skall lämnas in till tillståndsmyndigheten senast 150 dagar före följande i 12 § 2 mom. lagen om skydd för miljön i Antarktis (/) avsedda möte.

2 kap.

Tillståndsförfarande

4 §

Av ansökan om tillstånd skall framgå

1) sökandens eller sökandenas namn eller firma, hemort och medborgarskap,

2) tidpunkten för inledandet av verksamheten och verksamhetens varaktighet,

3) vilket slag av verksamhet det är fråga om, samt

4) uppgifter om de åtgärder och anordningar med vilka verksamhetens effekter på miljön begränsas, förebyggs och följs.

Finska fartyg skall ha ett av sjöfartsstyrelsen utfärdat intyg över att fartyget uppfyller kraven i 34 § lagen om skydd för miljön i Antarktis.

Fartyg som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten lagen om skydd för miljön i Antarktis skall ha ett av behörig myndighet i flaggstaten utfärdat intyg över att fartyget uppfyller kraven i lagens 34 §.

3 kap.

Naturskydd

5 §

Speciellt skyddade arter är

- 1) pälssäl (alla arter av släktet *Arctocephalus*) och
- 2) rossäl (*ommatochoca rossii*).

6 §

Följande ämnen får inte införas till Antarktis:

- 1) polyklorerade bifenyler,
- 2) kulor och spån av polystyren eller andra därmed jämförbara förpackningsmaterial eller
- 3) bekämpningsmedel, i annat syfte än för vetenskapligt arbete eller hälsovård.

7 §

Av det register som avses i 25 § 4 mom. lagen om skydd för miljön i Antarktis skall för varje område, historisk plats eller historiskt minnesmärke framgå var det är beläget samt områdets exakta gränser och bestämmelserna i gällande skötselplan.

Det ministerium som svarar för miljöärenden för ett register över platser där verksamhet bedrivs eller har bedrivits med stöd av tillstånd enligt lagen om skydd för miljön i Antarktis.

4 kap.

Avfall och avfallshantering

8 §

En avfallsproducent skall föra bort följande avfall från Antarktis:

- 1) ur bruk taget radioaktivt material,
- 2) ur bruk tagna elektriska batterier och ackumulatorer,
- 3) ur bruk tagna fasta och flytande bränslen samt smörjoljor,
- 4) avfall som innehåller skadliga mängder tungmetaller eller akut giftiga eller skadliga svärmedbrytbara föreningar,
- 5) ur bruk tagna bränslefet,
- 6) annat fast, icke brännbart avfall,
- 7) polyvinylklorid, polyuretanskum, polystyrenskum, gummi och med rötskyddsmedel behandlat virke som tagits ur bruk samt andra kasserade produkter som vid förbränning kan orsaka skadliga utsläpp,
- 8) allt ovan icke nämnt plastavfall utom

behållare av polyeten med låg täthet, om behållarna förbränns i förbränningsugnar,

9) det fasta avfall som uppkommer vid förbränning av sådant avfall som avses i 9 §,

10) rester av kropparna av djur som införts till Antarktis,

11) laboratorieodlingar av mikroorganismer och organismer som ger upphov till växtsjukdomar, samt

12) oanvända fjäderfäprodukter som införts till Antarktis.

Avfall enligt 10 — 12 punkten kan i stället för att bortföras också förbrännas eller behandlas på något annat sätt som är lika effektivt med avseende på miljöskyddet.

9 §

Annat brännbart avfall än det som avses i 8 § skall förbrännas i förbränningsugnar som orsakar så små skadliga utsläpp som möjligt.

10 §

Avfall som inte har förts bort eller behandlats i enlighet med 8 eller 9 § får inte placeras i isfria områden eller i färskvatten. Avfall som uppkommit vid fältläger skall förflyttas till basstationen eller fartyget för behandling så som krävs i denna förordning.

11 §

Avfallsproducenten skall från Antarktis föra bort annat flytande avfall än det som avses i 8 § samt toalettavfallsvatten och hushållsavloppsvatten. Utsläppande av ovan avsett flytande avfall på havsis, på is-shelfen eller på iskontinenten skall undvikas.

Toalettavfallsvatten och hushållsavloppsvatten som uppkommit i Antarktis kan släppas ut i havet, om den mottagande havsmiljöns upptagningskapacitet beaktas. Om avfalls- eller avloppsvatten släpps ut från fartyg, skall vid utsläppet iaktas vad som i 15 § stadgas om utsläpp av toalettavfallsvatten och hushållsavloppsvatten som uppkommit på fartyg.

12 §

Allt avfall i Antarktis skall lagras så, att spridning av det i miljön förhindras.

13 §

De planer för avfallshantering som avses i 28 § lagen om skydd för miljön i Antarktis skall innehålla

1) program för uppsnyggning av befintliga platser för avfallsbehandling och av övergivna arbetsplatser,

2) en beskrivning av hur avfallshanteringen ordnats,

3) planer för undersökning av avfallets och avfallshanteringens miljöeffekter, och

4) en redogörelse över åtgärderna för att förhindra miljöeffekter av avfallet och avfallshanteringen.

I planerna för avfallshantering skall följande avfallsklassificering följas:

1) toalettavfallsvatten och hushållsavloppsvatten,

2) annat flytande avfall samt ur bruk tagna kemikalier, inklusive bränslen och smörjmedel,

3) fast avfall som skall brännas,

4) annat fast avfall,

5) ur bruk taget radioaktivt material.

5 kap.

Förhindrande av havsföroreningar som förorsakas av fartyg

14 §

Det är förbjudet att från fartyg släppa ut plast och annat fast avfall i havet.

Utän hinder av vad som stadgas i 1 mom. får matrester släppas ut i havet från fartyg så långt från närmaste land eller is-shelf som möjligt och i varje fall på ett avstånd av minst 12 sjömil därifrån. Matresterna skall

finfördelas så, att de passerar ett såll med öppningar som är högst 25 millimeter.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte sådana fisknät av syntetfiber som tappas i havet av misstag, om alla skäliga försiktighetsåtgärder har vidtagits för att undvika detta.

15 §

I Antarktis är det med följande undantag förbjudet att från fartyg i havet släppa ut toalettavfallsvatten som uppkommit på fartyget:

1) behandlat toalettavfallsvatten får släppas ut genom en behandlingsanläggning för toalettavfallsvatten vilken sjöfartsstyrelsen har godkänt,

2) behandlat toalettavfallsvatten får släppas ut på minst fyra sjömils avstånd från närmaste land eller is-shelf genom en sådan av sjöfartsstyrelsen godkänd behandlingsanläggning för toalettavfallsvatten som finfördelar och desinficerar toalettavfallsvattnet,

3) obehandlat toalettavfallsvatten får släppas ut på mer än 12 sjömils avstånd från närmaste land så, att det toalettavfallsvatten som samlats i tankarna släpps ut i vattnet efter hand när fartyget gör minst fyra knop.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte fartyg vars största tillåtna personantal är högst 10.

16 §

Denna förordning träder i kraft den 199 .